Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, December 11, 1990

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 50 (2129) 1990 GRUODIS–DECEMBER 11 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416)275-4672

Tamsoje prieš aušrą

Sakoma, kad tamsiausia būna prieš aušrą. Kaip matyti iš dabarties įvykių, tokia būklė dabar yra Lietuvoje. Paskelbus nepriklausomybę kovo 11 aktu, visa tauta džiūgavo laimėjimu, iškovotu po 50 vergijos metų. Džiaugsmas betgi tapo rūpesčiu, kai žingsniai į realią nepriklausomybę pasidarė sunkūs, kai tikrovė pasidarė rūstesnė nei buvo tikėtasi. Pradžioje viltys kilo ir iš Rytų, ir iš Vakarų. Deja, tos viltys neilgai trukus sumenko, kai didžiųjų galybių interesai taip susiklostė, kad vėl tapo sąjungininkais, panašiai, kaip ir II D. karo metu. Irako išpuolis prieš Kuveitą sujungė Rytų ir Vakarų didžiuosius bendram žygiui. Amerika staiga pasijuto paliesta gyvybinėje srityje, būtent naftos tiekime. Juk tai Amerikos pramonės ir kasdieninio gyvenimo kraujas. Nafta, patekusi į nepalankias rankas, gali paralyžuoti visą civilizuotą Š. Amerikos ir kitų pramonės kraštų gyvenimą. *Savo pozicijų gynybai Amerika buvo priversta pasitelkti ir Sov. Sąjungos pagalbą bent politine prasme. Tai sudarė situaciją, kurioje Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių problema liko nustumta į šalutines pozicijas ir palikta maskvinės imperijos malonei.* Dėl to Kremliaus valdovai ėmė rodytis rūsčiu veidu ir prabilo grėsmingais žodžiais, primenančiais vergovinę tikrovę.

BALTIJOS valstybių nepriklausomybės klausimas vėl pakibo ore. Derybos su Estijos ir Latvijos delegacijomis Kremliuje jau seniau nutrūko. Derybos su Lietuvos delegacija ilgai vilkintos irgi atsidūrė "niet" zonoje. Dar daugiau – vietoj derybų pasigirdo komandiniai įsakymai ir net grasinimai atnaujinti ekonominę blokadą. *Atsakingieji Baltijos valstybių politikai jaučia atnaujintą Kremliaus spaudimą, už kurį yra atsakingi ir Vakarai, padrąsinę Maskvą vėl elgtis imperatoriškai.* Reaguodami į tą spaudimą, baltiečiai suskato organizuoti visų trijų Baltijos valstybių parlamentų bendrą posėdį Vilniuje ir dar kartą bendru frontu protestuoti bei reikalauti ne tik žmogaus, bet ir tautos teisių, t.y. realios nepriklausomybės. *Tai kartu šauksmas ir visam pasauliui, daug kalbančiam apie laisvę bei demokratiją, bet drauge remiančiam vergiją ir jos vadus.* Galbūt ir tų trijų parlamentų žygis dar nebus lemiantis veiksnys, bet visam laikui bus neginčijamas liudininkas Estijos, Latvijos ir Lietuvos gyventojų valios atgauti prarastą nepriklausomybę. Girdėti ir radikalesnių balsų, skatinančių pereiti iš politinės kovos į karinę-partizaninę. Bet tai rizikingas užmojis, galįs šiuo metu sunaikinti ir visa tai, kas iki šiol buvo laimėta. Baltijos valstybių kova turėtų ir toliau eiti politiniame-ekonominiame fronte, kuris neveda į kraujo praliejimą bei krašto sunaikinimą.

KOVOJANT politiniame-ekonominiame fronte būtina tam tikra drausmė, kylanti ne iš kokio komandinio centro, bet iš vidinio tautos sąmoningumo. Pastebėta, kad net grėsmės laikotarpyje, kai reikia vieningo politinio fronto, lengvapėdiškai skaldomasi tiek Lietuvoje, tiek jos išeivijoje. *Ir tai daroma demokratijos vardu, siekiant vis didesnės laisvės. Taip, demokratija yra gera santvarka, nes kol kas niekas geresnės neišrado, bet ją reikia visų pirma iškovoti ir prie jos pribręsti. Kovos situacijoje turi pritilti ne tik mūzos, bet ir grupiniai interesai.* Kai politinio fronto vadai mato besivaidijančius būrius, besigrumančius tarp savęs, negali veiksmingai nei vadovauti, nei atstovauti, nei laimėti. Dabartinėje Lietuvos situacijoje ypač reikalingi trys dalykai: politinė išmintis, vieningumas ir ištvermė. Politinio pobūdžio kovos kartais būna labai ilgos. Jose reikia mokėti laukti. Tamsa net ir prieš pat aušrą būna didelė ir grasi. Svarbu tamsoje nepasimesti. Lietuva kovoja už didįjį tautos laisvės idealą. *Ir visi jos gyventojai, kurie dalyvauja toje kovoje, yra jau laisvi žmonės savo esme. Vergai yra tie, kurie nueina tarnauti pavergėjui.* Šiandieną pavergėjų epocha baigiasi, brėkšta laisvės šimtmečiai. Laisvės kovotojai gali pralaimėti daug mūšių, bet galutinėje sąskaitoje jie laimi, nes tik laisvė tėra normali žmogaus bei tautos būsena. **Pr. G.**

Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos pirmininko V. Landsbergio lankymasis Kanadoje. Nuotraukos viršuje – VYTAUTAS LANDSBERGIS su Ontario premjeru BOB RAE (kairėje) ir Kanados ministeriu pirmininku BRIAN MULRONEY. Apačioje jis sveikina Toronto Maironio mokyklos mokinius, mokytojus ir tėvus. Šalia mokyklos vedėja GIEDRA PAULIONIENĖ

Nuotraukos R. Kalendros ir R. Paulionio

Lietuvos prezidentas Landsbergis Otavoje

J. V. DANYS

Lietuvos AT pirmininko Vytauto Landsbergio 1990 m. gruodžio 6 d. Otavoje pagrindiniai politiniai žygiai Lietuvos reikalais buvo pasimatymai su Kanados užs. reikalų ministeriu Joe Clark ir ministeriu pirmininku Brian Mulroney.

Kiti pažymėtini politiniai įvykiai buvo Landsbergio pristatymas parlamento posėdyje kaip Lietuvos respublikos prezidento, parlamento vicepirmininko Steve Paproski surengtas priėmimas, pokalbis su Landsbergiu ir jo delegacijos palydovais-patarėjais Arūnu Degučiu, AT deputatu, Ramūnu Bogdanu, Bronium Gruzdžiu, Šarūnu Adomavičiumi, Lietuvos žinių tarnybos atstovais — Skirmantu Pabedinsku iš Lietuvos televizijos, Vilma Sudikienė iš "Lietuvos aido", Rolandu Barysu, Lietuvos ELTOS atstovu. Taip pat priėmime dalyvavo p. G. Landsbergienė ir visa eilė kviestinių parlamentarų.

Pietus delegacijai suruošė parlamento rūmuose baltiečiams remti parlamentarų grupė, kurios nariai teiravosi apie padėtį Lietuvoje.

Kanados žurnalistų spaudos rūmų specialioje auditorijoje įvyko spaudos konferencija, kurioje Landsbergiui teko atsakinėti ir į kontroversinius klausimus.

Į čia rašančiojo klausimą (privačiame interviu): ar galėtumėte vienu sakiniu pasakyti, ką pasiekėte šiandien Otavoje, buvo atsakyta daugiau kaip vienu sakiniu, bet pagrindinė mintis buvo maždaug tokia:

"Manau vienu sakiniu galėčiau pasakyti taip: Kanados užs. reikalų ministeris ir min. pirmininkas dabar žino, galvoja ir yra susirūpinę Lietuvos reikalais ne tik apskritai, bet ir ta padėtimi, kuri klostosi Lietuvoje šiandien. Jie yra pasiryžę kai ką daryti ir jau pradėjo veikti. Man vakare pasakė, kad jie jau davė nurodymus savo tarnautojams paruošti klausimą dėl grūdų tiekimo į Lietuvą, kad nenutrūktų kur nors Maskvoje, bet, kaip ir anksčiau buvo, kad mes tuos kviečius iš Kanados, reikalingus Lietuvos ūkiui, gautume. Žinoma, kalbėjome ir apie kai ką daugiau . . ."

Anksčiau minėtoje viešoje spaudos konferencijoje viena žurnalistė klausė, kodėl Lietuvai reikalingi Kanados kviečiai, kai sakoma, kad Lietuva yra žemės ūkio kraštas ir eksportuoja žemės ūkio produktus. Landsbergis paaiškino, kad Lietuvoje labai yra išplėstas gyvulininkystės ūkis ir mėsos eksportas yra didelis, todėl reikalingi pašariniai grūdai.

Vakarų parama pavergėjui

Amerikos ir kitų valstybių ekonominė pagalba Sovietų Sąjungai stiprina Kremliaus pozicijas, silpnina Baltijos valstybių kelią į nepriklausomybę. Apie tai atvirai rašo amerikiečių savaitraštis "U.S. News a. World Report" 1990 m. gruodžio 3 d. laidoje

Vakarai yra nusistatę gelbėti Sov. Sąjungą. JAV prezidentas G. Bush galvoja, kad humanitarinė pagalba sovietams yra teisingas mostas, nes Sov. Sąjunga artėjanti prie Vakarų. Turint galvoje Gorbačiovo nepopuliarumą krašte, atrodo, kad JAV prezidentas nori ne tik padėti žmonėms, lengvinant jų skurdą, bet ir pačiam sovietiniam vadovui ir jo beirstančiam centrui. Tokia Vakarų laikysena aliarmuojančiai veikia baltiečius ir kitas respublikas.

Baimė įžeisti Gorbačiovą

Vakariečiai, teikdami sovietams pagalbą per Maskvą, mažina savo įtaką Sov. Sąjungoje ekonominėms reformoms ir beiškylančiom demokratinėms institucijoms. Akla pagalba Gorbačiovui erzina tą sovietinės visuomenės dalį, kuri nori nusikratyti komunizmo. Baltijos kraštų vadovai skundžiasi, kad Vakarai juos apleido, bijodami įžeisti Gorbačiovą.

M. Gorbačiovas esą yra spaudžiamas sovietų maršalų nubausti nepaklusnias respublikas. Sov. Sąjungos gynybos ministerija pasiryžusi imtis reikalingų priemonių sutramdyti Baltijos ir Kaukazo respublikų pasipriešinimą.

Nėra tvirto nusistatymo

JAV administracija bando laviruoti. Pvz. Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis, duriantis dyglys Gorbačiovo šone, Baltuosiuose rūmuose galėtų būti priimtas beveik kaip besilankanti valstybės galva. Tačiau administracijos pareigūnai bando vizito reikšmę sumažinti, vadindami jį "neoficialiu darbingu susitikimu".

Vakariečiai taipogi esą priversti rinktis iš dviejų blogybių. Sovietų netvarka neduodanti naudos niekam. Žmonių skurdas auga. Žmonės baiminasi ir bado šmėklos. Leningrade ir Maskvoje nuo gruodžio 1 d. įvedamos maisto kortelės. Vokietija ir likusi Vakarų Europa skuba su maisto pagalba. Maistu ir vaistais pasiryžusi šelpti ir Amerika. Tačiau, pasak žurnalo, daug maisto greičiausiai bus išsvaistyta. Sovietų produktų skirstymo sistema yra sugriuvusi. Negali tinkamai paskirstyti net savo šių metų gerą javų derlių.

Neigia potvarkius

JAV administracijos užimta pozicija Gorbačiovo atžvilgiu atrodo ypač nepatikima, kai pastarojo politinė ateitis kelia nemažų abejonių. Opozicijų vadovai respublikose viešai neigia jo potvarkius. Armėnijos vadovas L. Ter-Petrosyan pažymi, kad "realus autoritetas iš centro yra perėjęs į respublikas".

Kai kurie JAV diplomatai ragina Valstybės departamentą atidaryti konsulatus respublikų sostinėse, išnuomoti diplomatams butus, kad jie galėtų reguliariai susitikti su respublikų politikais.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Landsbergio kalba

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis, lankydamasis Kanadoje, kaip skelbia "The Globe and Mail" 1990.XII.8, kalbėjo angliškai Toronto universiteto Convocation Hall. Jis pažymėjo — kanadiečių teikiama pagalba Sov. Sąjungai gali būti panaudota kaip ginklas prieš Baltijos valstybes. Maskva jas jau įspėjo, kad kitų metų pradžioje susilauks ekonominės blokados, jei nepaklus Maskvai. Baltiečiai negaus Kanados grūdų, jei jie nemaldaus Kremliaus.

V. Landsbergis negali tikėti, kad Vakarų geraširdiškumas galėtų būti panaudotas tokiu būdu. "Mes nekritikuojame Vakarų pagalbos Sov. Sąjungai. Mes sveikiname jūsų geraširdiškumą, bet prašome neleisti, kad jūsų pagalba būtų vartojama kaip ginklas prieš mus" — sakė Lietuvos vadovas.

Jis taipogi pabrėžė, kad reikia pripažinti reikšmingus nuopelnus M. Gorbačiovo Rytų Europos ir Sov. Sąjungos pasikeitimui. Bet nereikėtų užmiršti, kad patys žmonės taikiomis priemonėmis siekia demokratijos ir teisinės valstybės. Baltiečiai nekapituliuos prieš Maskvą. Priešingu atveju būtų didelis smūgis visiems žmonėms, įskaitant ir Sov. Sąjungą.

Siųs delegaciją

"The Toronto Sun" 1990.XII.9 rašė, kad Ontario premjeras Bob Rae po Naujų metų pasiųs delegaciją į Lietuvą patirti, kokia būtų galima pagalba Lietuvai. Lietuvos prezidentas V. Landsbergis susitikime su premjeru B. Rae siūlė Ontario provincijoje įsteigti Lietuvos informacijos centrą. Buvo taipogi diskutuojami Kremliaus grasinimai po Kalėdų įvesti ekonominę blokadą, jei lietuviai neatsisakys nepriklausomybės. M. Gorbačiovas spaudžia Baltijos respublikas pasirašyti sutartį, kad jos liktų Sov. Sąjungos sudėtyje.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Lietuvių informacijos centro pranešimu, trijų Baltijos respublikų parlamentarai gruodžio 1 d. susirinko Vilniuje bendram posėdžiui. Sesijoje dalyvavo 59 iš 105 Estijos parlamentarų, 201 iš 220 Latvijos ir 102 iš 141 Lietuvos. Jungtinė sesija priėmė penkias rezoliucijas.

Kreipimasis į pasaulio šalių parlamentarus

Trijų kraštų parlamentarai patvirtina baltiečių tautų valią atstatyti trijų Baltijos respublikų visišką nepriklausomybę; pritaria pagrindiniams Helsinkio baigiamojo akto principams; pažymi, kad Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Paryžiuje Lietuva, Estija ir Latvija dalyvavo nelygiateisiais pagrindais su kitomis valstybėmis; primena, kad Baltijos valstybių tautos praeityje su ginklu rankose priešinęsi okupacijai, dabar taikiu ir demokratiniu būdu siekia atgauti atimtąją laisvę; konstatuoja, jog nesiliaujantys Sov. Sąjungos grasinimai prieš Baltijos valstybių teritorinį vientisumą tiesiogiai prieštarauja atnaujintam įsipareigojimui Paryžiaus bendroje deklaracijoje; pabrėžia – Sov. Sąjunga vengia tarpvalstybinių derybų su Baltijos respublikomis, kartu sudarydama atviro konflikto riziką iki šiol ramiame Europos regione; kviečia pasaulio šalių parlamentarus panaudoti visą savo įtaką ir prisidėti, kad Sov. Sąjunga nutrauktų grasinimus, ekonominio bei karinio spaudimo politiką, būtų nustatytas terminas išvesti sovietų kariuomenę; būtų pašalintos Lietuvai, Estijai ir Latvijai kliūtys per savo sienas palaikyti ryšius su visu pasauliu, kad kitos valstybės kaip trečiosios šalys pareikštų sutikimą dalyvauti Sov. Sąjungos ir Baltijos valstybių derybose.

Kreipimasis į IV Sov. Sąjungos liaudies deputatų suvažiamą

Baltijos valstybių parlamentarai siūlo Sov. Sąjungos aukščiausiajai tarybai ir vadovybei vesti derybas dėl Lietuvos, Estijos ir Latvijos valstybių nepriklausomybės pripažinimo. Nusiskundžiama, kad toks siūlymas anksčiau nesulaukė atgarsio ir dar daugiau – Sov. Sąjungos vadovybė bando blokuoti Pabaltijo valstybių prekybinius bei ekonominius ryšius su kitomis respublikomis, smukdant Baltijos valstybių ekonomiką.

Baltiečiai įsitikinę, kad savarankiškai tvarkydami savo

(Nukelta į 2-rą psl.)

Rusijos tapatybė

Baltieji rūmai neigė B. Jelciną, kol jis tapo Rusijos federacinės respublikos prezidentu. Dabar amerikiečiai moka kainą, laiku neįvertinę greitai besikeičiančių įvykių. Ypač nepastebėta atskirai nuo Sov. Sąjungos kylanti Rusijos tapatybė. Taip pat nenumatyta, kad B. Jelcinas pajėgs apie save surinkti asmenis, kurie žino, ką jie daro, ir pats Jelcinas pasidarys reikšmingu vadovu. Charakteringa, B. Jelcinas išreiškė norą sugrąžinti Japonams Karilų salas, kurios yra stabdys geriems japonų ir sovietų santykiams. Jelcinas taipogi pasiūlė tiesioginius pasitarimus tarp Rusijos, JAV ir Kazakstano sustabdyti atominius mėginimus. **A.**

KANADOS ĮVYKIAI

Kvebekas teis blokados indėnus

Kvebeko provincinis teismas ruošiasi teisti 78 dienas trukusios blokados Okoje indėnus, kuriuos š.m. rugsėjo 26 d. be kovos nuginklavo premjero R. Bourassos pakviesti Kanados kariuomenės daliniai. Blokadą Okoje pradėjo mohawkų genties indėnai, kai šio miestelio burmistras J. Ouelletas, gavęs Kvebeko teismo sutikimą, norėjo praplėsti golfo aikštę prisijungtu miškeliu. Indėnai tą miškelį laikė dalimi Kanasatako rezervato, teigdami, kad ten yra jų protėvių kapinės.

Kvebeko saugumo provincinė policija liepos 11 d. bandė ginklo jėga nugriauti miškelį blokuojančią indėnų barikadą. Įvykusiame susišaudyme žuvo policininkas Marcelis Lemay. Policija, neįstengusi užimti barikados, ėmė blokuoti ten įsitvirtinusius indėnus. Tada Kahnawako rezervato indėnai, remdami savo brolius Okoje, užblokavo plentą į Montrealį su vienintelių Mercier tiltu. Kanados kariuomenės daliniai, pakeitę Kvebeko saugumo provincinę policiją, ilgai laukė indėnų nuginklavimo taikiu būdu, kol pagaliau Okoje kapituliavo patys indėnai. Kariai iš ten išvežė 38 barikados gynėjus bei jų rėmėjus. Blokada buvo užbaigta be kraujo praliejimo.

Dabar buvo paskelbta, kad Kvebeko provinciniam teismui jau atiduoti trys Okos blokadoje pasižymėję indėnai — Ronald Cross (Lasagna), Gordon Lazore (Noriega) ir Roger Lazore. Jie kaltinami nelegaliu apsiginklavimu, muštynėmis su ginklu rankose bei kitais menkesniais išsišokimais. Panašių kaltinimų turbūt susilauks ir daugiau blokadiniuose veiksmuose dalyvavusių indėnų.

(Nukelta į 3-čią psl.)

Šiame numeryje:

Tamsoje prieš aušrą
Žingsniai į realią nepriklausomybę pasidarė sunkūs
Vakarų parama pavergėjui
Ekonominė pagalba stiprina Kremliaus poziciją
Lietuvos prezidentas Landsbergis Otavoje
Pasimatymas su Kanados ministeriu pirmininku
Ką rašo kiti
Rusų ir lenkų spaudoje pasižvalgius
Italų redaktorius — sovietų garsiakalbis
Apie KGB globojamą svečią, paskleidusį melą vakariečiams
Lietuvio įsteigta sodyba Afrikoje
Kun. H. Šulco veikla Ruandos valstybėje
Lietuvių muzikos šventė
Dedamos viltys į Kanados lietuvius
Neužmirštami senovės žemaičių rašytojai
Aplankytos Simono Stanevičiaus ir Dionyzo Poškos laidojimo vietos

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $30, pusmetinė – $16, rėmėjo – $40, garbės – $50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: regular $30.00, supporter $40.00, honorary $50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Ką rašo kiti

Pokalbis su socialrealistu

Maskvos savaitraštis "Literaturnaja gazeta" lapkričio 14 d. laidoje išspausdino pasikalbėjimą su socialistinio realizmo rašytoju Vytautu Petkevičium. Jis buvo vienas iš Sąjūdžio steigėjų, tačiau nusivylęs jo veikla iš jo eilių pasitraukė. Jis dabartinę Lietuvos valdžią vadina "naujai iškeptais fašistukais", ekonominiais diletantais, padariusiais Respublikai milijardus nuostolių ir tvirtina, kad Lietuvoje viena diktatūra buvo pekeista niekuo negeresne kita. Petkevičius sako, kad ateis laikas, kai tie, kurie jį teisia, bus patys teisiami.

Petkevičius pamiršta, kad dabartinė Lietuvos valdžia yra demokratiškai išrinkta. Rinkimai buvo visuotiniai, slapti, betarpiški ir laisvi, o Sovietų Sąjungoje sprendimo teisė priklauso vienam žmonių nerinktam asmeniui. Ekonominiu požiūriu Sov. Sąjunga yra labai sunkioje padėtyje, nors ten sąjūdžio nebuvo. Važiuojant traukiniu iš Vilniaus į Maskvą, matyti sukrypę, ligi langų žemėn įsmukę namukai, kiauri stogai, išmušti langų stiklai, purvynas... Argi tai yra tas kraštas, kurį Lietuva turėjo pasivyti?

Pamirštas stalinizmo kritikas — Pranas Ancevičius

Tokią antraštę davė Z. Ponarskio ilgam straipsniui Vilniaus lenkų laikraštis "Znad Wilii" lapkričio 11 d. laidoje. Straipsnio autorius Vilniaus archyvuose rado Ancevičiaus darbus Vilniaus politinių mokslų institutui ir Stepono Batoro universitetui, rašytus 1936-39 metais. P.A. kritikuoja Staliną dėl jo diktatūrinės valdžios, turtingos politinės nomenklatūros ir milžiniškos biurokratijos sukūrimą, eilinių piliečių terorizavimą, gabių maršalų nužudymą ir diktatūrą. Nenuostabu, kad kai 1939 m. sovietai užėmė Vilnių, pirmas žmogus, kurio NKVD ieškojo, buvo Ancevičius. Archyvuose taip pat buvo rasti jo 1924 m. rašyti eilėraščiai ir dienoraštis. Ancevičius buvo vienas iš Tumo Vaižganto "deimančiukų". Straipsnyje taip pat yra minima jo kandidatūra 1957 m. į Kanados parlamentą kaip socialistinės CCF partijos atstovo.

Pagal jo bičiulį Česlovą Milašių, Ancevičiaus įtaka to meto Vilniaus lenkų intelektualam buvo didelė. Jis išvedė juos iš provincializmo į platų pasaulį. Skaitant Z. Ponarskio straipsnį, susidaro įspūdis, kad jis renka medžiagą platesnei studijai apie dr. Praną Ancevičių.

Skaičiai ir jų nuošimčiai

Antanas Musteikis straipsnyje "Kai tiesa nerūpi..." ("TŽ" 1990.XI.20) negali suprasti, kad sovietams okupavus Lietuvą ir žydų komunistų skaičiui pasilikus tokiam pačiam, galėjo sumažėti jų nuošimtis. Lietuvių enciklopedijoje yra rašoma, kad atgavus Vilnių, Lietuvoje buvo apie 1000 komunistų, jų tarpe apie 500 žydų. 1941 m. vasario 5 d. Kaune įvyko penktasis Lietuvos kompartijos suvažiavimas, kurio metu buvo nustatyta, kad Lietuvoje yra 3138 komunistai. LE XII tome 229 pusl. rašoma: "Visi iš Rusijos atvykę pareigūnai nariai automatiškai jau buvo rašomi į LKP (b)." Tai patvirtina ir sovietiška Lietuvos enciklopedija: "1940 m. vid. – 1941 m. vid. iš Rusijos buvo atsiųsta daug kvalifikuotų kadrų". Atvykę "kadrai" buvo daugiausia rusai, surusėję lietuviai arba lietuviai-komunistai. Niekas neišgaravo ir neiškrido į kitą planetą, bet pakilus kitų tautybių komunistų skaičiui ir nuošimčiui, automatiškai sumažėjo žydų kompartiečių nuo 50% iki 15%, o ne pakilo iki 75%, kaip rašo straipsnio autorius.

Kiek žmonių sovietai deportavo iš Lietuvos, niekas ligi šiol tvirtai nenustatė, netgi nėra tikrai žinoma, kiek buvo išvežta 1941 m. birželio mėn. Anketos, kurias šiais metais pildė Lietuvos tremtiniai, tokių klausimų neturi, pagal kuriuos galima būtų padaryti apskaičiavimus. Nors šiuo klausimu yra parašyta daug straipsnių ir išleista knygų, tačiau jų autoriai dažniausiai remiasi savo daugiau ar mažiau logiškais išvedžiojimais. Išimtis yra Leonardas Kerulis, kuris papildė Lietuvos Raudonojo Kryžiaus sąrašą ir jį išleido atskira knyga.

Kiek tremtinių tarpe buvo žydų irgi nėra žinoma. Kada LRK registravo tremtinius, žydai buvo gete arba jau išžudyti ir negalėjo savo tremtinių užregistruoti. Žydų šaltiniai labai skiriasi: nuo 4,000 iki 12,000 ("Lituanus" 1985 m. 31-oji laida). Musteikio ir Kojelio nurodytas žydų tremtinių skaičius (465) yra iš piršto išlaužtas. Pagal lenkų statistiką vien tik iš Vilniaus buvo išvežta 1500 žydų. (Po Stalino-Sikorskio sutarties lenkai Sov. Sąjungoje registravo tremtinius. Kadangi Vilnių ir jo sritį lenkų egzilinė vyriausybė laikė ir tebelaiko Lenkijos dalimi, surašymas palietė ir šį miestą. Surašymas buvo baigtas 1944 metais ir dabar yra Hooverio institute Kalifornijoje.)

Stalino mokinys

Yra žinoma, kad Stalino įsakymu buvo išretušuojami iš fotografijų jo priešininkai. "Radio Liberty" biuletenis š.m. lapkričio 9 d. laidoje atspausdino dvi fotografijas. Pirmoje, kuri yra paimta iš "Literaturnaja gazeta" 1983 m. rugpjūčio 17 d. laidos, yra nufotografuotas Andropovas ir dar penki aukšti sovietų pareigūnai, kurių tarpe yra Gorbačiovas ir jo varžovas Genseko vietai užimti Romanovas. Toji pati fotografija buvo vėl atspausdinta "Nedelia" laikraštyje 1990 m. 36-toje laidoje, tačiau joje Romanovo nebėra. Jo kėdė tuščia. Nežiūrint "glasnost", jis dingo iš nuotraukos. **J.B.**

Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos pirmininko VYTAUTO LANDSBERGIO ir žmonos GRAŽINOS (viduryje) priėmimas gruodžio 6 d. Kanados parlamente Otavoje Nuotr. R. Kalendros

Italų redaktorius - sovietų garsiakalbis

KGB globojamas svečias, paskleidęs melą vakariečiams

Savaitraštis "Il Mondo" ("Pasaulis") 1988 metų gegužės laidoje apibūdina Ruggiero Orfei: jis buvęs artimas krikščionių demokratų ministerio pirmininko Ciriaco De Mita bendradarbis, įtakingas katalikų veikėjas, turėjęs net draugiškų ryšių su popiežiumi Pauliumi VI-tuoju. Šiandien jis kaltinamas organizavimu šnipų tinklo, kuris eilę metų veikęs čekų slaptosios tarnybos vardu. Italų teisingumo institucijos tuos kaltinimus bando ištirti. Pats R. Orfei juos kategoriškai atmeta.

Lietuvoje

Ruggiero Orfei 1973 m. redagavo katalikų savaitraštį "Settegiorni" ("Septynios dienos") ir, sovietų žinių agentūros "Novosti" kvietimu, lankėsi Lietuvoje, norėdamas patirti katalikų gyvenimą socialistinėje valstybėje, kaip tada apie tai rašė "Gimtasis kraštas".

Ryšium su jo apkaltinimu mėnraščio "30 Days" 1990 m. lapkričio laidoje Stefano Maria Paci gana plačiai paliečia to meto Lietuvą, kurioje R. Orfei lankėsi. Po okupacijos ir priverstino Baltijos kraštų prijungimo prie Sovietų Sąjungos, rašo S.M. Paci, Katalikų Bendrija kovojo dėl savo teisių. Ir po paskelbtos pertvarkos nedaug kas pasikeitė — sunku buvo numatyti, kaip bus sprendžiama K. Bendrijos ateitis. Išlikimas buvo tapęs tikslu. Sunkiaisiais laikais "oficialių" katalikų žurnalistų lankymasis krašte buvo privilegija.

Apgaulės įspūdžiai

Pavergtos Lietuvos katalikai buvo tiesiog apstulbinti, perskaitę R. Orfei'o įspūdžius "Tiesoje". Jis rašė: "Lankydamas Lietuvą, savo akimis galėjau matyti, kaip čia gerbiama sąžinės laisvė". Esą apgailėtina, kad Italijoje apie tai skleidžiama klaidinanti informacija, iškraipanti tikrovę apie socialistinį kraštą.

"Settegiorni" 1973 m. lapkričio 18 d. laidoje paskelbė redaktoriaus pranešimą apie didžiųjų pergalių Lietuvą. Jame kalbama apie visišką tikėjimo laisvę. Buvęs sekmadienį dviejose šventovėse, iš kurių viena — katedra. Abiejose matęs sausakimšas tikinčiųjų. Straipsnyje kaltinami dvasininkai, ieškoję kompromisų su valdžia, kai kraštas buvęs nepriklausomas ir turėjęs ryšių su naciais. Tvirtinama taipgi, kad K. Bendrija gali leisti religinių knygų, kokių tik ji norinti. Trumpai tariant — Lietuva buvusi religinės laisvės oazė.

Atkirčiai

Po tokio pareiškimo Lietuvos katalikai buvo sukrėsti. Jie bandė paneigti tuos prasimanymus, silpninančius pasipriešinimą okupantui. "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika" tuoj pat paskelbė, kad šventovė, kurioje Orfei lankėsi, nebuvo katedra. Tikroji katedra paversta meno galerija. Orfei matęs sausakimšą šventovėse tik dėl to, kad Vilniuje visa eilė didelių ir mažesnių šventovių buvusios uždarytos. Matytos tikinčiųjų rankose maldaknygės spausdintos Vakaruose. Trys žmonės dėl jų platinimo buvę suimti.

Tie melagingi pareiškimai buvo plačiai paskelbti, bet į "Kronikos" atkirčius nereaguota. Tada balsą pakėlė Romoje leidžiama "Elta Press", klausdama Orfei, ar jam sąžinė dar leistų paskaityti tikrąją tiesą "Kronikoje"? Tikrovės paskelbime buvo griežtai pasmerkta vakariečius klaidinanti informacija apie religijos laisvę Lietuvoje. Priminta, kad kaip tik tais 1973 metais, kai R. Orfei paskelbė savo įspūdžius, sovietų saugumas buvo nutaręs likviduoti ne tik "Kroniką", bet griežtai persekioti ir visą kitą katalikišką literatūrą, kartu dar labiau pastiprinant ateistinę propagandą. "Elta Press", atsakydama redaktoriui — melo skleidėjui, tarp kitko pabrėžė: "Vieną dieną, kai ateis laikas atsiskleisti tiesai ir teisingumui, nė vienas negalės pasiteisinti nežinojęs, kas dėjosi Lietuvoje ir kitose šalyse, valdomose naujųjų Maskvos carų".

Neaiškus užsispyrimas

Tačiau R. Orfei niekada neatšaukė savo informacijos. Šiandien "Elta Press" redaktorius prel. Vincentas Mincevičius prisimena: "Tuo laiku Orfei'o straipsnis lietuvius labai demoralizavo. Užuot pagelbėjus, Vakarai smogė mums į nugarą. Sumanymas "katalikų" žurnalistams aplankyti Lietuvą KGB globoje yra absurdas". Prel. V. Mincevičius dar ir dabar pasipiktinęs: "Orfei elgsena buvo ne tik nuoširdi, bet ir įrodanti jo menką tikėjimą. Jis nenori susitikti su jokiu žmogumi, kuris jam išaiškintų tikrąją padėtį. Aš manau, kad po to, kai jis buvo "Novosti" pakviestas, galėjo būti jų ir kontroliuojamas". Nėra abejonės, kad jis vėliau buvo skaitęs ir kitokių apie Lietuvą informacijų ir matęs dokumentais paremtų faktų. Išvadoje manoma, kad geriausiu atveju Orfei elgęsis kaip kvailas Maskvos tarnas. Reikia betgi stebėtis, kad jis vis dar yra laikomas užsienio politikos žinovu katalikų reikalams. Laikraščiai varžosi dėl "oficialaus" balso katalikų pasauliui. Užsispyręs ar užverbuotas R. Orfei ir dabar dar kalba tuo pačiu prieš 15 metų pradėtu tonu.

Snk.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ūkinius reikalus, artimai bendradarbiaudami ir palaikydami gerus kaimyninius santykius su Sov. Sąjunga, galėtų padėti pastarajai įveikti ekonominę krizę.

Pabrėžiama, kad Baltijos respublikos neprisidės prie Sąjungos sutarties sudarymo ir jos pasirašymo. Griežtai pasisakoma prieš vartojimą bet kokios prievartos pasirašyti naują Sąjungos sutartį.

Pasisakoma prieš sovietinės armijos buvimą Baltijos valstybėse ir jos kišimąsi į šių valstybių vidaus reikalus. Sovietų armija turėtų būti išvesta iš Pabaltijo. Kol bus tai padaryta, armijos statusas, socialinis kariškių bei jų šeimų aprūpinimas turi būti nustatytas tarpvalstybiniais Baltijos kraštų ir Sov. Sąjungos susitarimais.

Siūloma Sov. Sąjungai pripažinti Lietuvos, Estijos ir Latvijos nepriklausomybę ir nedelsiant pradėti tarpvalstybines derybas.

Kreipimasis į Baltijos valstybių gyventojus ir sovietinius kariškius

Baltijos respublikų aukščiausiųjų tarybų nariai pareiškia, kad sovietinės kariuomenės buvimas jų kraštuose yra Sov. Sąjungos agresijos palikimas prieš Baltijos valstybes. Todėl kova dėl nepriklausomybės atstatymo ir kariuomenės išvedimo nesiskiria.

Tačiau kiekvienas armijos karininkas, kareivis ir jų šeimos narys nėra laikomi asmeniški Baltijos tautų priešai. Taikus, kantrybės reikalaujantis dialogas teikia daugiau galimybių negu aštrūs, nors ir teisingi, kaltinimai prie kareivinių vartų. Reikalaujant kariuomenės išvedimo, nebus veiksmų, kurie žemintų kariškių ar jų šeimų orumą ir žmogiškas teises. Raginama kariškius laikytis principo – nesikišti į Baltijos valstybių vidaus reikalus, gerbti jų įstatymus ir priešintis bandymui pavartoti kariuomenę prieš taikius respublikų gyventojus.

Darbo komisijos sudarymas

Baltijos respublikų aukščiausiųjų tarybų nariai Vilniuje nusprendė sudaryti tarpparlamentinę darbo komisiją Lietuvos, Estijos ir Latvijos respublikų aukščiausiųjų tarybų bendradarbiavimo principams parengti. Į komisiją deleguojama po penkis narius iš kiekvienos respublikos aukščiausiųjų tarybų.

Rezoliucija dėl tautinio lygiateisiškumo

Užtikrinamos Baltijos respublikų visiems gyventojams teisių garantijos, nežiūrint tautybės, gimtosios kalbos, politinių ir religinių įsitikinimų. Kviečiamos visos tautinės bendruomenės prisidėti prie demokratijos įgyvendinimo ir bendros gerovės Baltijos valstybėse.

Rezoliucijas pasirašė V. Landsbergis, A. Riuitelis, A. Gorbunovas – Lietuvos, Estijos ir Latvijos aukščiausiųjų tarybų primininkai.

Baltiečių klausimas

"The Globe and Mail" dienraščio gruodžio 6 d. laidoje rašo T. Zizys iš Toronto, politinis analitikas, apie baltiečių priešinimąsi Maskvai.

Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Paryžiuje buvo oficialiai paskelbtas Šaltojo karo užbaigimas, o taip pat ir simbolinė rezoliucija dėl II-jo pasaulinio karo užbaigos.

Tačiau gerą nuotaiką drumsčia faktas – liko neišspręstas Baltijos valstybių klausimas. Jos prarado savo nepriklausomybę per karą ir šiuo metu atkakliai siekia jos atstatymo. Maskva, grasindama ekonomine blokada, nenori Baltijos kraštų paleisti iš savo nagų.

Kanados ministeris pirmininkas B. Mulroney susitinka su Latvijos ministeriu pirmininku Godmaniu ir Lietuvos prezidentu V. Landsbergiu. Jis galės iš pirmutinių šaltinių patirti besikeičiančią situaciją Pabaltijyje. Tai yra tinkamas laikas Kanadai ir aplamai Vakarams persvarstyti savo pastangas ir priemones padėti Sov. Sąjungai vykdyti ekonomines reformas ir neužmiršti atkreipti dėmesį į įvairių respublikų interesus. **J.A.**

• **Kas neremia lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos.**

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 600,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: ***"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivijoje!"***

"Mes mylėjome ją gyvą, nepamirškime jos ir po mirties." – Šv. Ambrozijus

MYLIMAI TETAI
A†A
BRONEI KERULIENEI
iškeliavus amžinybėn,
BOLESLOVĄ ir GENOVAITĘ TRINKUS bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –
Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

A†A
LIUDUI EINIKIUI
mirus,
žmoną LINĄ, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –
Stasys ir Vincė Kneitai
Viktoras ir Linda Kneitai
Nilson ir Ramona Johnsons

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Canadian European Export Import Co.
Siunčiame siuntinius
į Lietuvą, Estiją, Latviją, Gudiją, Ukrainą
Siuntiniai siunčiami supakuoti pačių siuntėjų ne mažesni kaip 5 kg.
Taip pat turime mūsų bendrovės paruoštų siuntinių.
Parduodame automobilius visoje Rusijoje.
Persiunčiame pinigus tiesiogiai jūsų norimam asmeniui.
Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą ($121.50 trims mėnesiams).
Parūpiname iškvietimus norintiems aplankyti Kanadą.
Parūpiname vaizdajuostes iš jūsų tėvynės (kraštų pažymėtų aukščiau).
404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860 **Fax (416) 533-4910**
Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r.- 7 v.v., šeštadienį 10 v.r.- 5.30 v.p.p.
Mūsų patvirtinti prekybininkai
Kazan Overseas Parcels
83 Shanley St., Kitchener, Ont.
Tel. (519) 743-7653
Silesia Co.
37 Hellems Ave., Welland, Ont.
Tel. (416) 734-4487
R & R Interpostmir
1055 Broadway, Buffalo, NY 14212, USA
Tel. 1-716-894-9880
Big Win Center
760 Brant St., Burlington, Ont.
Tel. (416) 639-7547
Imports-Exports Gifts
11758 Mitchell, Hamtramck, MI 48212, USA
Tel. 1-313-892-6563
Arka
680 Dundas St.E., London, Ont.
Tel. 1-519-438-5271

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES
1960 Ellesmere Road, Unit 6
Scarborough, Ontario M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500
SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES Į BALTIJOS VALSTYBES
— *Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje*
— *Siunčiame iš eilės*
— *Siunčiame dideles ir mažas siuntas*
— *Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.*
TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME
220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS
NAUDOJIMUI EUROPOJE-LIETUVOJE
SONY NATIONAL PANASONIC

SIUNČIAME "TV", "VCR's, VIDEO KAMERAS, MICRO KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.
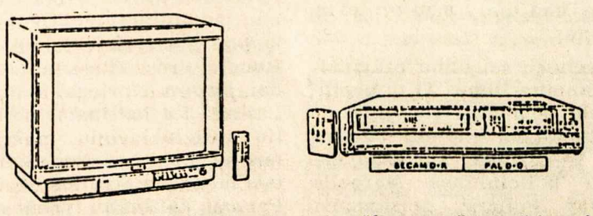
Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir džiovinimo mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

PETRAS CIDZIKAS, ištvermingai kovojantis prieš sovietinę Lietuvos okupaciją badavimu, malda, demonstracijomis, neša kryžių Maskvos gatvėmis, reikšdamas protestą pavergėjai Sovietų Sąjungai, kankinančiai Lietuvą. Jį seka sovietiniai saugumiečiai

Nuotr. R. Jurgaičio

Cinkuotos dėžės ir žuvusieji

Diptikas netekties tema

GERBIAMI LIETUVOS ŽMONĖS,

Mes visi dar esame nelaisvos savo Tėvynės vaikai: ir jūs, gyvenantys išeivijoje, ir mes, registruoti Lietuvoje — ir vienų, ir kitų Lietuva realiai egzistuoja tik tariamame žodyje. Jums ir mums ant mūsų bendros žemės dar tik teks atsistoti. Tai bus gal netolimoje ateityje, bet tai dar tik bus.

Rašau kasdien tam, kad galėčiau pritvirtinti save prie kasdienybės, šitokiu būdu bent laikinai išvengiant vidinės griūties. Bet tai skausmingas darbas, nes žmogus labai sunkiai prisiriša prie laiko. Žymiai lengviau pririšti save prie žemės, tačiau jos savo, kokios norime, mes dar neturime. Iš čia tiek daug beprasmybėje besiblaškančių žmonių, kuriems tam tikra dalimi priklausau ir aš.

Būti gimusiam namuose, kurių nėra, gyventi Tėvynėje, kurios nėra, jausti save dalimi tautos, kurios nėra — tai mano kartos likimas, kartos, pavadintos niekur neišėjusios išeivijos karta. Tačiau, kaip bebūtų nepriimtina, nieko naujo šioje tragedijoje įžiūrėti negalima, nes galbūt kiekvienas amžius žmonijos istorijoje turi prarastą savo kartą, gal net ne vieną.

Siunčiu jums "diptiką netekties tema". Tai iliustracija šauksmui, kurį sudėjau į padrikus laiško sakinius. Gyvendamas namuose, kurių iki šiol nebuvo, išmokau gyventi vienas (esu vedęs, turiu du vaikus, todėl, sakydamas "vienas", turiu galvoje mus keturis). Rėkiu jums, o ne šalia esantiems, dėl to, kad tolybė neretai įgauna sakralinį švytėjimą. Viliuosi, jog tas švytėjimas neges.

Dievas tepadeda mums.

Raimundas Daukšas

Šiauliai,
1990.11.10.

ŽUVUSIO KARIO LAIDOTUVĖS

Aušo šviesi diena. Mūsų name tvyrojo gedulas. Nuo pat ryto kieme stoviniavo žmonės. Vieni rūkė tylėdami, kiti pašnibždom kalbėjo būtiniausias paslaptis. Aš jaučiausi ne kaip — tarsi visą naktį būčiau praleidęs prie karsto. Išgėręs puodelį kavos apsirengiau juodai ir išėjau pas kaimynus.

Šiandien jie turėjo laidoti sūnų. Pranešimą apie jo žuvimą armijoje gavo prieš gerą savaitę, o palaikus cinkuotoje dėžėje parsivežė vakar. Žuvimo aplinkybės pranešime nebuvo nurodytos, bet buvo aišku, kad jis žuvo už tėvynę.

Prie cinkuotos uždaros dėžės budėjo kareiviai — gal ne jie buvo užmušę mano kaimynų vaiką. Aš prastovėjau ten, tvankiame kambarėlyje, gerą pusdienį. Tada atvažiavo kariška mašina, ir kareiviai, iškėlę cinkuotą dėžę per balkoną, nuleido ją virvėmis tiesiai į sunkvežimio kėbulą. Dėžė krestelėjo ant storų lentų.

Vienas kareivis atsistojo prieš mašiną, pasiruošęs būti gedulingos procesijos priešakyje. Rankose jis laikė didelę kartoninę raudoną žvaigždę. Mašinos kėbule stovėjo šeši pasitempę kareiviai su automatais: trys iš vienos pusės, trys iš kitos.

Už mašinos išsirikiavo palyda: generolas, pulkininkai, majorai, žemesnio rango karininkai, už jų — eiliniai kareiviai, už kareivių — žuvusio vaikino tėvai, giminės, artimieji, draugai, kaimynai, pažįstami.

Kai procesija pajudėjo, motina kelis kartus suklupo. Reikėjo paskubom ją pakelti, kad būtų galima spėti paskui kariškius. Vėliau pasikeisdami ją vis vedė stipresni vyrai. Teko ir man. Motiną iki kapinių mes nunešėm.

Nužudyto kareivio tėvas ėjo pats. Į kapines jis įžengė žilas. Kareiviai iškėlė dėžę ir nunešė ją tarp antkapių prie iškastos duobės. Ten pastatė ant krašto ir išsirikiavo puslankiu.

Niekas kalbos nesakė, tik tyli artimųjų rauda virpėjo ore. Kai kas meldėsi. Atokiau sustojo kareiviškas orkestras. Smulkaus gymio leitenantas, užsitempęs juodas pirštinaites, pradėjo diriguoti valsą. Dūdos nedarniai tąsė "Ave Maria". Kareiviai iš musulmoniško pasaulio grojo krikščionišką Rekviem. Tai negalėjo nejaudinti.

Juodai apsirengusių žmonių būrys prie kapo susigūžė. Erdvė virš mūsų tvyrojo begalinėm, perpildyta dūdų gausmo, o išeitis iš tos erdvės, atrodo, buvo tik viena — per duobę, kaip per tunelį, į tik sau žinomą pasaulį. Galų gale mūsų ratą praskyrė generolas. Jis užmetė kelias saujas žemės ant nuleistos į duobę dėžės, paspaudė ranką žuvusio kareivio motinai, paskui tėvui, padėkojo už gerai išaugintą sūnų ir nuėjo, plačiu žingsniu perlipdamas senas kapų kupras. Iš paskos, vos jį pavydami, bėgo du maži pulkininkai.

Eiliniai kareiviai kastuvais ėmė pilti žemes į duobę. Tada pagal komandą automatininkai paleido kelias ugnies salves. Musulmoniškas orkestras grojo valstybės himną. Smulkutis leitenantas dirigavo maršą. Juodos pirštinės buvo pakeistos baltomis. Automatininkai vėl šaudė į dangų. Mes visi, juodai apsirengę, stovėjome be judesio šalia nykstančios duobės.

Kareiviai rikiavosi po keturis. Nešęs didelę žvaigždę atsistojo priekyje. Užgriaudėjo maršas, ir kareiviai, praskyrę mus savo neapsakoma jėga, kietu ir ritmingu žingsniu pražygiavo per kapą. Kauburėlio neliko. Žemė jo vietoje tapo suplakta, kieta ir lygi. Su maršu kareiviai sulipo į sunkvežimį ir nuvažiavo. Mes likome vieni. Tada motina nenugalėtu balsu pratarė:

— Jie čia palaidojo cinkuotą dėžę. Savo sūnų mes paslėpėm. Jį laidosim naktį . . .

BALTIEJI SARGAI

Svetimoje armijoje nužudytą sūnų jie parsivežė prieš savaitę. Sekančią dieną cinkuotą dėžę palaidojo. Tada apsirengė baltai ir kasdien sustingę stovėdavo gatvėje — nuo ankstaus ryto iki vėlyvo vakaro. Daug žmonių praeidavo pro juos. Daugelis iš pažįstamų vilkėjo baltai. Tik pavieniai iš vietinių buvo margaspalviai, kaip ir visi normalūs pravažiuojantys, kuriem vis labiau patiko šitas miestas ir kurį jie ilgainiui ėmė vadinti baltėjančiu.

Prieš savaitę parsivežę iš armijos sūnų, du balti stovėjo prie savo namų, saugodami save, kad nė vienas neužeitų už nugaros. Žilas vyras ir dar nesena moteris. Jie stovėjo be ašarų ir be rėksmingų priekaištų laimingiesiems, nepatyrusiems netekties. Jų sustingęs stovėjimas su kiekviena diena tolo nuo paminklinės tuštybės, vis artėdamas prie vidinės brandos. Su kiekviena diena ta branda, nebetilpdama kūne, skverbėsi nematomomis šaknimis į žemę po jų kojomis ir švytinčiu skausmu vis kilo virš savęs.

Atėjo ir paskutinė rimties diena. Sutemus jie įėjo į savo namus. Keliom spynom užrakino laukujas duris. Nedegdami šviesos, stropiai užtraukinėjo visas užuolaidas. Tamsoje patyliukais perėjo per butą, paliesdami daiktus, tarsi pasakydami visiems, kad jie grįžę, ir, begalinės rimties vedami, įėjo į galinį mažąjį kambarį, kuriame savo laiku buvo laikomi sūnaus žaislai. Dabar šitas kambarys tapo kitokiu. Jame per visas savaitės naktis buvo kasama duobė sūnaus karstui, nes, norint palaidoti savo žemėje, būtina buvo laidoti namuose, t.y. buvo svetimų sutrypta. Ten statėsi bendri namai, į kuriuos privažiuodavo įvairiaspalvių žmonių, kurie ne kartą bandė įrodyti, jog viskas priklauso visiems. Į pašaliečių bendrabutį vis labiau panėšėjo ir miesto kapinės.

Vyras uždegė žvakę. Kambario viduryje lyg nebūtis žiojėjo juoda duobė. Šalia jos, ant išbetonuotų grindų krašto stovėjo atidengtas karstas su sūnaus lavonu, paskendęs vainikuose ir gyvose gėlėse. Balta eilutė, lakuoti batai ir nuo ilgo buvimo vis labiau tinstantis veidas. Moteris atsiklaupė kojūgalyje. Vyras pastovėjo kelias minutes, paskui vargais negalais prinešė dangtį ir juo uždengė karstą. Vinimis neužkalė. Storai austas juostas prakišo pro karsto apačią, ir abu duobės kraštuose įsitempė. Jie leido labai iš lėto, kiek įmanoma tolindami atsisveikinimo akimirką. Tuo metu iš toli vis garsėjo motorų gausmas. Jie suprato, kad tai tankai vėl važiuoja centrine miesto gatve, repetuodami artėjantį šventinį paradą. Tankai važiavo ir vakar, ir užvakar. Kai karstas stuktelėjo į dugną, nuo tankų griausmo virpėjo namų stiklai. Tai panėšėjo į nuoširdžią atsisveikinimo melodiją, atsivijusią iš ten, kur išeinantis neseniai buvo.

Tik paryčiais jie užkasė duobę, suspaudė žemes kumščiais ir užpylė plonu betono sluoksniu — paslaptis turėjo amžiams likti paslaptimi. Dieną jie išėjo į gatvę. Saugoti namų nebereikėjo, todėl palengva ėmė plaukti margaspalvėje minioje. Sekančiame skersgatvyje ant kampo stovėjo sustingę du balti: vyras ir moteris. Baltėjantis miestas gyveno savo baltėjantį gyvenimą.

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Naujos įtampos gali atnešti indėnų teismas Kvebeke. Mat Okos indėnai žada remtis 360 metų senumo sutartimi, kuri burmistro J. Ouelleto bandytą nusavinti miškelį priskiria Kanasatako mohawkų rezervatui. Esą tokia sutartis jiems leidžia ginklu ginti savo žemę ir protėvių kapus. Mohawkų vadai taipgi planuoja teisme iškelti savo genties ir kitų indėnų teises į nepriklausomybę.

Tarptautinės amnestijos organizacija Kvebekan iš Olandijos yra atsiuntusi savo advokatą M. Kammingą. Jis jau atliko pradinius Okos įvykių tyrimus. Su jais dabar susipažins Tarptautinės amnestijos vadovai, svarstantys indėnų skundą, kad jų teises Okoje skaudžiai pažeidė Kvebeko saugumo provincinė policija. Tada bus padarytas galutinis sprendimas tęsti pradėtus tyrimus ar juos sustabdyti dėl indėnų kaltinimo nepakankamų įrodymų.

Ilgai delsęs Kanados parlamentas taipgi nutarė ištirti praėjusios vasaros ginkluotą įtampą tarp Okos indėnų ir Kvebeko saugumo provincinės policijos. Viešą išsamų tyrimą atliks pirmųjų Kanados gyventojų reikalams skirtas parlamentinis komitetas, vadovaujamas konservatoriaus Keno Hughes. Tyrimai bus pradėti po Naujų metų liudininkų apklausinėjimu. Jie galės patys pasisiūlyti apklausai arba juos pasiūlys abi susikirtusios pusės — Kvebeko valdžios atstovai ir indėnai.

Blokada atnešė nemažų išlaidų Kvebeko saugumo provincinei policijai ir Kanados kariuomenei. Blokados priežiūrai buvo panaudota apie 1.500 policininkų, kurių išlaidoms padengti, įskaitant algas ir antvalandžius, reikėjo beveik $50 milijonų. Kariuomenė buvo atsiuntusi 2.629 karius su dvylika malūnsparnių, 874 mažaisiais automobiliais ir 250 transportui skirtų šarvuočių. Kariuomenės dalinių įjungimas blokados priežiūron atnešė $22 milijonus papildomų išlaidų. Kariuomenės nariai gauna tik algas be antvalandžių. Tačiau visas jų blokadinis darbas su normaliu išlaikymu kainavo $83 milijonus.

Kanados laukia lig šiol neišspręsta indėnų problema. Turbūt nedaug kas žino, kad Kanadoje yra beveik pusė milijono įvairių genčių indėnų. Didžioji jų dalis gyvena po visą Kanadą išsimėčiusiuose rezervatuose, turinčiuose daugiau kaip 26.000 kv. kilometrų plotą. Tų rezervatų yra 2.261. Ontario provincija turi apie 100.000 indėnų, kurių 55.000 yra įsikūrę 187-niuose rezervatuose. Bendras rezervatų plotas — 700.000 hektarų. Kiekvienam indėnui tenka maždaug po 12 hektarų. Kvebeko provincijoje tėra 43.000 indėnų, 27.000 gyvenančių 32-juose 75.000 hektarų ploto rezervatuose, kur vienam indėnui yra tik pustrečio hektaro žemės.

Statistika liudija, kad beveik pusė rezervatuose gyvenančių Kanados indėnų savo gimtąja kalba jau laiko anglų kalbą ir tik 3,4% — prancūzų kalbą. Anglų kalba yra gimtoji kalba net 75% rezervatuose negyvenančių indėnų. Šiaip indėnų gentys suskilusios į daugelį savo kalbų. Labiausiai paplitusi algonquinų kalba, kuria rezervatuose kalba aštuoni indėnai iš devynių.

Rezervatų indėnams trūksta nuolatinių darbų. Ten sezoninį darbą gauna tik 42% indėnų ir 22% indėnių, bet jiems atlyginimas yra 60% žemesnis nei kitiems kanadiečiams. Negalima sakyti, kad Kanados vyriausybė visiškai nesirūpina rezervatuose gyvenančiais indėnais. Jų reikalams kasmet išleidžiama apie keturis bilijonus dolerių. Tačiau didžioji šios sumos dalis tenka indėnų socialinės gerovės pašalpoms ir valdžios pareigūnų algoms.

Indėnų eilėse pasigirsta vis daugiau balsų, reikalaujančių pilnos ar bent dalinės savivaldos. Šią seną idėją gali išjudinti Okos indėnų ginkluotas pasipriešinimas Kvebeko saugumo provincinei policijai. Problemą betgi sudaro sunkiai beįgyvendinamas didesnio indėnų skaičiaus sutelkimas vienoje vietovėje, būtinas didesnio masto savivaldai. Tokiam telkiniui neužtenka tik rezervatams įprastos medžioklės ar žūklės, bet reikia ir pramonės ekonominio gyvenimo pamatams. **V. Kst.**

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

BALFo pirmininkė MARIJA RUDIENĖ prisega ženklelį Lietuvos aukščiausiosios tarybos deputatei NIJOLEI AMBRAZAITYTEI

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Slapti mirtininkų lageriai

Prašomi atsiliepti turintieji žinių apie buvusį Lietuvos partizaną Algį Šermukšnį

1953 m. Pabaltijo karinio tribunolo buvau nuteistas mirties bausme už partizaninę veiklą. Sėdėdamas Vilniuje, Lukiškio kalėjime – mirtininkų korpuse, laukiau įvykdant mirties nuosprendį. Per tą laikotarpį morzės abėcėlės ženklais laikėm ryšį su visu korpusu ir sužinodavom kada ir ką išvesdavo įvykdyti mirties bausmę. Buvo plačiai kalbama, kad ne visiems vykdoma mirties bausmė, kai kuriuos išveždavo į slaptus lagerius ypatingiems tyrimams. Girdėdami tokias kalbas, nevisiškai tikėjome, bet to laukėm.

Man belaukiant nuosprendžio, atėjo iš Maskvos pranešimas, kad man paskirtas naujas tardymas. Per antrą tardymą Pabaltijo karinio tribunolo buvau nubaustas 25 metams lagerio ir nuvežtas į Irkutsko-Taišeto politinius lagerius. Iš laiškų sužinojau, kad Mordovijos ASSR Javas 385/11 lageryje yra man gerai pažįstamas, buvęs ilgametis partizanas Algis Šermukšnis, slapyvarde Žilvinas. Jam parašiau laišką, bet atsakymo negavau.

1960 m. kovo mėn. politinius kalinius iš Irkutsko krašto pervežė į Mordovijos lagerius. Aš patekau į 385/11 lagerį, kur buvo Algis Šermukšnis ir pradėjau klausinėti apie jį. Lietuviai ir kitų tautybių kaliniai sakė, kad buvo, bet prieš mano atvažiavimą išvežė, nes jis nuteistas mirties bausme ir buvo laikomas slaptuose mirtininkų lageriuose. Pasak Algio, tie lageriai esą pietų Urale. Kaliniai parodė 385/11 lagerio brigados lentoje Algio Šermukšnio nuotrauką kartu su visa brigada, kurioje jis dirbo. Šiame lageryje išbuvo Algis 6 mėn. Kokiam tikslui buvo atvežtas, niekas nežino. Algis Šermukšnis kaliniams perdavė šiuos žodžius: "Kurie susirišite su Povilu Pečiulaičiu, pasakykite, kad mirtininkų lageryje yra jam žinomų asmenų, taip pat užsienio piliečių nuo karo laikų ir kažkoks švedas, kuris gelbėjo žmones karo metu nuo fašistų". Tuo metu užsieniečiai buvo ne naujiena, nes visur lageriuose juos sutikdavom.

Kiek man žinoma, Algio Šermukšnio tėvas, nepriklausomos Lietuvos ir vokiečių laikais buvo Kauno-Šančių IV nuovados policijos tarnautojas. 1944 m. Šermukšnis su šeima – sūnum Algiu ir dukra traukėsi į vakarus, bet jau buvo priartėjusi prie Kauno rusų kariuomenė. Bevažiuojant motociklu, Algio tėvą ties Rokų kaimu nušovė. Algis ir sesuo pabėgo. Sesuo gyveno kažkur prie Trakų, o Algis įstojo į partizanus Tauro apygardos Geležinio vilko rinktinėn.

Nuo 1960 m. pavasario apie Algį Šermukšnį niekas nieko nežino. Lietuvoje šiuo metu dar yra gyvų liudininkų, kurie kartu buvo Mordovijos lageryje 385/11 pusę metų. Jų tarpe yra dar gyvas Klemensas Širvys ir kiti politiniai kaliniai. Kas plačiau žinot apie Algį Šermukšnį – Žilviną ir mirtininkų lagerius, malonėkite atsiliepti.

Šiuo viešumo laikotarpiu turi būti atskleista paslaptis tų lagerių, kuriuose buvo pasmerkti mirčiai lietuviai ir kitų tautybių žmonės.

Povilas Pečiulaitis – Lakštingala
125 E. 156th Street, Apt. 1123
Cleveland, OH 44110 USA

• Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

Aš esu pasiruošęs GST mokesčiams

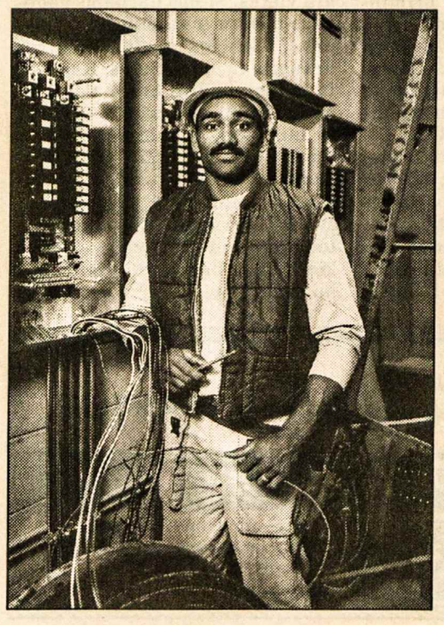

Ar jūs taip pat?

Dabar jau laikas registruotis

Ar jau esate pasiruošę siūlomiems GST mokesčiams? Jeigu ne – dabar jau pats laikas registruotis ir pasiruošti. Registracija būtina visiems, kurie užsiima verslais. Tai apima žvejybą, ūkininkavimą, profesinius patarnavimus ir daugelį kitų sričių, žinomų kaip pelno nesiekiančios organizacijos.

Pajamų įstaiga (Revenue Canada) yra pasiruošusi suteikti jums informaciją:
- Kaip registruotis ir kas iš to gaunama
- Ką GST reiškia jūsų darbui
- Apie suprastinimą sąskaitybos ir administracijos procedūrų
- Federacinių pardavimo mokesčių (Federal Sales Tax) nuolaidos
- Kaip atsiimti GST mokesčius, darant užsakymus
- GST atsiskaitymo pasirinkimai

Kreipkitės į mus šiandien.
Užeikite į jums artimiausią mokesčių įstaigą (Revenue Canada Excise Office) veikiančią nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. – 5 v.p.p. arba pasiimkite registracijos blankus pašto įstaigoje.

Kanados GST. Labai geras dalykas pasiruošti dabar.

Revenu Canada Douanes et Accise
Revenue Canada Customs and Excise
Canada

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

"KANČIŲ KELIAI"

Taip dabar vadinasi Šakių rajono Plokščiuose atnaujintas paminklas, pastatytas 1918-22 m. žuvusiems Lietuvos kūrėjams-savanoriams. Į pertvarkytą "Kančių kelių" paminklą įjungti ir šios apylinkės tremtiniai. Jiems yra skirta Atminimo siena, kurios granite iškaltos 329 tremtinių pavardės. Paminklo atnaujinimui ir pertvarkymui vadovavo vilnietis architektas Žibartas Simanavičius. Jam talkino vietinės mokyklos moksleiviai, lėšomis ir technika prisidėjo Plokščių ūkis.

NEŽINOMO KARIO KAPAS

Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje Kaune atgimstanti Lietuva atstatė nepriklausomybės laikų paminklus. Trūko tik nežinomo kario kapo prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Ten 1934-50 m. ilsėjosi iš Červonkų kapinių Latvijoje atvežti kovose su bolševikais žuvusio lietuvio palaikai. Sovietiniai okupantai ne tik nugriovė paminklą, bet ir išniekino nežinomo Lietuvos kario kapą. Sarkofagas su jo palaikais nebuvo surastas. Tad dabar buvo nutarta prie atstatyto paminklo perkelti kito nežinomo Lietuvos kario palaikus. Jie buvo atkasti lapkričio 21 d. Giedraičių kapinėse, įdėti sarkofagan, su kryžiumi ir trispalve vėliava pernešti Giedraičių bažnyčion, o iš jos atgabenti Vilniaus arkikatedron lapkričio 22 d. Po Mišių sarkofagas su nežinomo kario palaikais Gedimino prospektu buvo atlydėtas prie Lietuvos aukščiausiosios tarybos rūmų. Ten laukė vilniečių minia, Lietuvos aukščiausiosios tarybos nariai ir jautrų žodį taręs prezidiumo pirm. Vytautas Landsbergis.

IŠKILMĖS KAUNE

Paskutinei nežinomo kario palaikų kelionei Kaune buvo pasirinkta lapkričio 23-čioji, atmintinų dienų sąrašan įtraukta kaip Lietuvos karių diena. Tūkstančiai kauniečių su nežinomu kariu atsisveikino Kauno arkikatedroje bazilikoje, praeidami pro ten išstatytą sarkofagą, dalyvaudami Mišiose, kurios buvo skirtos visiems žuvusiems Lietuvos laisvės kovotojams. Tada iškilminga procesija palaikai buvo atlydėti Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelin. Kapo duobę prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę pašventino buvęs politinis kalinys kun. Alfonsas Svarinskas. Pamokslą sakė naujasis Kauno kunigų seminarijos rektorius kun. Sigitas Tamkevičius. Tada kalbėjo Lietuvos aukščiausiosios tarybos prezidiumo pirm. Vytautas Landsbergis, primindamas, kad Tėvynė ir laisvė yra žodžiai, prikėlę Lietuvą. Su šiais žodžiais prieš septyniasdešimt dvejus metus kovon už laisvę stojo Lietuvos sūnūs, kurių ne vienas už Lietuvą paaukojo savo gyvybę. Tad ši vieta tegu tampa vienybės, laisvės troškimo bei jos gynimo simboliu. Panašias mintis dėstė ir kiti kalbėtojai — Lietuvos ministerės pirmininkės pavaduotojas Algirdas Brazauskas, krašto apsaugos departamento generalinis direktorius Audrius Butkevičius, Lietuvos kariuomenės veteranas plk. ltn. Antanas Malijonis, nežinomo kario perlaidojimo ir iškilmių organizacinės komisijos narys Stepas Gečas. Kapo duobėn nuleidžiamą sarkofagą su kario palaikais palydėjo trys salvės. Amžinoji ugnis užsižiebė ant Lietuvos nežinomo kario kapo Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Iškilmę priesaika užbaigė krašto apsaugos departamento Vilniaus ir Kauno rinktinių savanoriai. Nežinomo kario perlaidojime dalyvavo Latvijos, Estijos ir Ukrainos patriotinių organizacijų atstovai.

ANTROJI KONFERENCIJA

1990 m. lapkričio 3 d. Kaune įvykusioje II-joje Lietuvos tremtinių ir politinių kalinių konferencijoje dalyvavo beveik tūkstantis atstovų ir svečių. Konferencijos dalyvius sveikino Lietuvos aukščiausiosios tarybos prezidiumo pirm. Vytautas Landsbergis, Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. dr. Algirdas Avižienis bei kiti kalbėtojai. Konferencijoje paaiškėjo, kad dar reikės daug darbo atitaisyti buvusių tremtinių ir politinių kalinių patirtoms skriaudoms. Jie laukia geresnių gyvenimo ir buities sąlygų, teisės grįžti Lietuvon iš Sibiro, Kazachstano bei kitų Sovietų Sąjungos vietovių. Reikia kruopščiau rinkti istorinę medžiagą apie sovietinio teroro aukas, trėmimus, lietuvių tautos pasipriešinimą priespaudai, partizanų kovas, jų ryšininkus ir rėmėjus, pogrindžio kovotojus. Turimos medžiagos dar nepakanka parašyti objektyviai istorijai nuo nepriklausomybės praradimo iki dabartinių dienų.

PAGERBTOS ŽYDŲ AUKOS

1990 m. spalio 28 d. specialiu gedulo mitingu Kauno devintajame forte buvo prisimintos pirmojo masinio žydų žudymo 49-tosios metinės vokiečių okupacijos pradžioje. Gedulo mitingan įsijungė keli tūkstančiai dalyvių iš visos Lietuvos. Iš Anykščių atvyko ir Černobylio žydų vaikai, ten besimokantys judaistikos. Apie žydus ištikusią tautžudystės tragediją kalbėjo Lietuvos aukščiausiosios tarybos narys ir Lietuvos žydų kultūros draugijos pirm. Emanuelis Zingeris, istorikas Elijezeris Zilberis, tos draugijos Kauno skyriaus pirmininkas, Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. dr. Algirdas Avižienis. Lapkričio 10 d. buvo paskelbtas Lietuvos aukščiausiosios tarybos nutarimas sutvarkyti Lietuvos žydų kapines ir masinių žudynių vietas. Šiems darbams vadovaus miestų ir rajonų savivaldybės, Lietuvos žydų kultūros draugija ir jų muziejus. Kapines ir žudynių vietas norima sutvarkyti iki 1991 m. gegužės 15 d. Iki to laiko reikia suorganizuoti ir nuolatinę tų vietų priežiūrą. Aukščiausiosios tarybos prezidiumas taipgi nori, kad būtų pažymėtos ir neteisėtai panaikintos žydų laidojimo vietos, pateikiant tokio barbarizmo kaltininkų pavardes. **V. Kst.**

Londono "Pašvaistės" choras koncertuoja Toronto Lietuvių namuose — Nuotr. S. Dabkaus

London, Ontario

PAGERBTA MUZ. RITA VILIENĖ. Londoniškių labai mylima "Pašvaistės" choro vadovė ir muzikos mokytoja Londono mokyklose, Rita Vilienė dėl padidėjusio darbo yra priversta paimti ilgesnių atostogų, nes nebeužtenka laiko repeticijoms.

Choras, išleisdamas vadovę "pa-atostogauti" surengė jaukų pagerbimo pobūvį. Seniūnas A. J. Švilpa padėkojo jai už kruopštų darbą bei malonius prisiminimus, kai buvo keliaujama koncertuoti, ir įteikė choro dovaną. Parapijos dovaną įteikė jos tarybos pirm. A. Petrašiūnas, priminęs muzikės didelę pagalbą parapijai. Ypatingai gražią kalbą pasakė klebonas kun. K. Kaknevičius. Jis pabrėžė didelę choro reikšmę parapijai ir visiems padėkojo: "Ačiū tau, Rita, už pasiaukojimą, ačiū ir mielam Kęstučiui (jos vyrui prof. dr. K. Viliui), kuriam atitenka ir žmonos darbo dalis, kai ji repetuoja su choru ar kur nors koncertuoja. Ačiū ir visiems choristams. Visų jūsų nuoširdus darbas parapijos yra labai vertinamas".

Visi kalbėtojai pareiškė pasitenkinimą, kad atostogų metu Ritą pavaduoti sutiko talentingoji smuikininkė muz. Regina Audet.

Po visų kalbų choristai padainavo V. Staškūno sukurtus kupletus "Su meile Ritai nuo 'Pašvaistės". Juose choristai dėkoja Ritai už kantrybę, didelį darbą bei triūsą. G. Petrauskienė vadovei įteikė V. Staškūno sueiliuotus choro padėkos žodžius. Sudainuota "Ilgiausių metų" ir . . ."Sugrįžk, Rita, sugrįžk. . .".

Muzikė RITA VILIENĖ

Per penkiolika metų Rita sukrovė nemažą ir reikšmingą kultūrinį kraitį išpopuliarindama ir Londono lietuvius. Jos diriguojama "Pašvaistė" dalyvavo Pasaulio lietuvių dainų šventėje Toronte 1978 m. ir dainų šventėje Čikagoje 1983 m. Dalyvavo penkiose Lietuvių dienose, neišskiriant nė Montrealio. Taip pat dalyvavo krikščionybės sukaktuviniame minėjime Toronte 1987 m. bei dainavo tautinių šokių šventėje Klivlande. Su sėkmingais koncertais aplankė visą eilę lietuvių apylinkių. Turint galvoje sunkias mažos apylinkės darbo sąlygas, tai yra didelis įnašas. Choras šventadieniais gieda pamaldų metu Šiluvos Marijos šventovėje ir atlieka dalį programos tautinių švenčių proga. Taip pat choras su soliste I. Černiene ir muz. J. Govėdo pianino palyda yra įdainavęs įdomių lietuviškų dainų bei ištraukų iš operų juostelę. Apie tai daugiau informacijos gali suteikti A. J. Švilpa, tel. 519-685-7456. "Pašvaistė" turi gana platų lietuvių dainų bei giesmių ištraukų iš operų ir kitų žymesnių kūrinių repertuarą.

Š.m. spalio 17 d. įvykęs pobūvis buvo vienas nuotaikingiausių. Jo pagrindinė organizatorė-energingoji Olga Švilpienė. Pobūvio metu skambėjo lietuviškos dainos, kurias akordeonu palydėjo svečias iš Lietuvos E. Meištas, astronomas, šešiems mėnesiams atsiųstas į Vakarų Ontario universitetą susipažinti su čionykšte astronomijos pažanga. Jis yra ir dviejų Vilniaus ansamblių dalyvis.

Išleidžiant vadovę, ir vėl skambėjo tas pats "Sugrįžk, Rita, sugrįžk". Tikimasi, kad po metų ji sugrįš. Vienas net su dideliu gailesčiu prasitarė: "Be Ritos Londonas nebebus tas pats Londonas . . ." **D.E.**

Sault Ste. Marie, Ont.

PRIEŠKALĖDINIAM SUSIKAUPIMUI čia vadovaus Lietuvos kankinių parapijos vikaras kun. V. Braukyla iš Mississaugos ir Kražių, Karklėnų bei Pašilės parapijų klebonas kun. St. Anužis iš Lietuvos.

KLB ŠIOS APYLINKĖS susirinkimas įvyko gruodžio 1 d. Pirmininkavo A. Vanagas, sekretoriavo – V. Vainutis. Pranešimą padarė apylinkės valdybos pirm. V. Krakauskas. Paminėjo, kad Kanados lietuvių fondui, šiais metais pasiųsta $200. Iš viso mūsų apylinkės įnašas siekia $1000. Nario mokestį $10 sumokėjo beveik visi pensininkai, nors pagal KLB statutą jie yra atleidžiami nuo šito mokesčio. Senajai valdybai pasitraukus į naują pagal balsų daugumą buvo išrinkti: V. Kramilius, S. Vanagaitė-Cotė, A. Vanagienė, M. Duobienė ir Ign. Genys. S. Vanagaitė-Cotė yra iš jaunųjų tarpo. Visų išreikštas noras įjungti į lietuvių veiklą daugiau jaunimo. Revizijos komisijon išrinkti – V. Goldbergas, J. Malskis ir V. Vainutis. Nutarta laidotuvių atvejais vietoj gėlių aukoti lietuviškai veiklai ir aukas rinkti Kanados Lietuvių Bendruomenei. **V.V.**

Winnipeg, Manitoba

METINĖ ŠV. KAZIMIERO parapijos mugė, įvykusi lapkričio 8-11 d.d. šventovės salėje, praėjo su dideliu pasisekimu. Visi skubėjo į salę linksmai praleisti laiką, kur šeimininkės vaišino lankytojus lietuviškais valgiais ir buvo traukiami loterijos bilietai. Pagrindinės loterijos traukimas įvyko lapkričio 11, sekmadienį, laimėtojais tapo: P. Skučas, Burnaby, BC, nr. 1481 – $100; T. Juška, Wpg., nr. 494 – $100; A. Vaškevičius, Gull Lake, Sask., nr. 4133 – $50; A. Timmerman, jn., Wpg., nr. 206 – $30; T. Robitaille, Wpg., nr. 4164 – $20. Po traukimo visi buvo pavaišinti karštais pietumis, o prel. J. Bertašius pranešė, kad mugė davė apie $3500 pelno.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS įvyko lapkričio 25 d. Šv. Kazimiero šventovėje. Prel. J. Bertašius atlaikė pamaldas ir pasakė turiningą pamokslą. Minėjimas baigtas maldomis už žuvusius karius ir Tautos himnu prie E. Federaro paruošto Nežinomo karėivio kapo. **EKK**

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos dukterų draugija, labdaros organizacija Čikagoje, lėšas telkia suaukotų drabužių bei daiktų išpardavimais savo namelių garaže, pavasario ir rudens baliais. 1990 m. rudeninis balius Jaunimo centro salėje buvo surengtas spalio 27 d. Gausiems dalyviams už jų įsijungimą padėkojo draugijos renginių vadovė Joana Krutulienė, vakarienės vaišes palaimino draugijos kapelionas kun. J. Juozevičius. Pasistiprinusiems vakarienės dalyviams draugijos pirm. Stasė Paulionienė priminė, kad šis renginys beveik sutampa su veiklos trisdešimtmečiu. Mat steigiamasis Lietuvos dukterų draugijos susirinkimas įvyko 1960 m. gruodžio 2 d. Draugija, turinti apie 600 narių, dabar yra tapusi plačią veiklą išvysčiusiu labdaros sąjūdžiu. Sol. Dana Stankaitytė su pianistu Manigirdu Motekaičiu atliko trumpą koncertinę programą, kurion įsijungė ir literatė Asta Mišiauskaitė, viešnia iš Lietuvos, padeklamavusi lietuvių poetų kūrinių.

Mažosios Lietuvos tautinė taryba 1918 m. lapkričio 30 d. paskelbė Tilžės aktą, pabrėžiantį lietuvių troškimą įsijungti nepriklausomybę atgaunančion Lietuvon. Deja, šios minties neleido įgyvendinti nepalanki istorinių įvykių raida. Ją dabar puoselėja Mažosios Lietuvos rezistencinis sąjūdis, rengiantis Tilžės akto minėjimus Čikagoje. 1990 m. lapkričio 11 d. šis minėjimas įvyko Šaulių namuose. Sąjūdžio valdybos pirm. Algis Regis, pasveikinęs minėjimo dalyvius, supažindino su pagrindinėmis Tilžės akto mintimis, o patį aktą mažlietuvių tarme perskaitė Aldona Buntinaitė. Prisiminti amžinybėn iškeliavę Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio nariai, į kurių eiles įsijungė 1990 m. spalio 14 d. Niujorke miręs žymusis veikėjas a.a. Martynas Gelžinis. Paskaitą skaitė VLIKo valdybos vicepirmininkas ir Lietuvių politinių kalinių sąjungos pirm. inž. Pilypas Narutis, kalintas Stutthofe ir Rytprūsių kalėjimuose. Jis priminė, kad dabar vilties Lietuvai atgauti bent dalį Mažosios Lietuvos teritorijos teikia paskutinieji politiniai įvykiai Rytų Europoje. Jų dėka vėl gali iškilti Rytprūsių klausimas, bent jau Karaliaučiaus srities. Ją, pasivadintą Kaliningrado sritimi, prisijungė toli esanti Sovietų Sąjungos federacinė Rusijos respublika. Mažajai Lietuvai skirtus savo eilėraščius deklamavo Apolinaras Bagdonas. Tautiniais šokiais programon įsijungė Lemonto "Spindulio" ansamblio šokėjai.

Argentina

Argentinos lietuvių centras savo veiklos 64 metų sukaktį paminėjo specialiu koncertu Buenos Aires lietuviams 1990 m. spalio 14 d. Programai vadovavo Aleksandra Jonušytė ir Silvija Ruplėnaitė. Pirmoji dalis buvo skirta jaunų mergaičių dainelėms ir šokiams. Jas paruošė A. Čikštaitė, E. Gaidimauskaitė ir A. Pulikaitė. Antrojoje dalyje dainavo "Spindulio" ansamblio chorelis, šokius atliko N. Lukšo vadovaujami "Spindulio" šokėjai. Trečiojoje dalyje skambėjo ALC moterų okteto dainos, grindis virpino J. Puliko vadovaujamo "Inkaro" ansamblio šokėjai. Argentinos lietuvių centrą sveikino Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. Arnaldas Vezbickas, SLA pirm. Raulas Stalioraitis, Mindaugo draugijos pirm. Valentina Bukauskaitė-Persico, Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Jurgis Gaidimauskas bei kitų organizacijų atstovai. Baigminį padėkos žodį tarė ALC pirm. Julius Mičiudas.

Australija

Lietuvių sąjunga Perthe metinį susirinkimą Lietuvių namuose surengė spalio 14, sekmadienį, po bendrų pietų. Pranešimus padarė valdybos pirm. E. Stankevičius ir ižd. J. Čyžas. Sąjungos finansinė būklė esanti nebloga. Išlaidas sudarė įvairūs mokesčiai valdžiai, o pajamas — banko palūkanos, atsargos fondo trumpalaikės investacijos. Iš valdybos pasitraukė du nariai — R. Sidarienė ir F. Garnys. Balsavimui nebuvo rasta valdybon norinčių įsijungti kandidatų. Tik po ilgų raginimų jon be rinkimų įsijungė G. Stirbinskienė ir A. Malinauskas.

Britanija

Tautos šventės minėjimą Mančesterio lietuvių klube rugsėjo 15 d. surengė vietinis DBLS skyrius. Šventėn įsijungė ir apylinkių lietuviai, aštuoni Vilniaus universiteto studentai, studijas gilinantys Liverpulyje. Paskaitą apie lietuvių tautos nueitą kelią skaitė Arkadijus Podvoiskis. Žurnalistikos studijas gilinantis Vytautas Radzevičius supažindino su Lietuvos sąjūdžio veikla, dabartiniais lietuvių siekiais ir jų problemomis. Lietuviai studentai padainavo porą dainų. Lietuvos reikalams buvo surinkta 170 svarų.

Londono lietuvių sportinis ir socialinis klubas spalio 20 d. surengė diskotekinį labdaros vakarą paremti Lietuvos vaikų pagalbos fondui. Į šį vakarą įsijungė vietiniai Londono lietuviai kun. dr. J. Sakevičius, MIC, kun. R. Repšys, MIC, aktorė Ž. Šlekytė-Stanton, skulptorė E. Gaputytė, "Europos lietuvio" red. V. Dargis, Londono lietuvių namų akcinės bendrovės pirm. K. Tamošiūnas, svečias iš JAV prof. S. Goštautas ir keli svečiai iš Lietuvos. Pagrindinis dėmesys teko loterijai sutelktiems laimikiams. Gausiems dalyviams padėkojo Lietuvos vaikų pagalbos fondo pirm. Petras F. Leonavičius. Fondo iždas buvo papildytas beveik tūkstančiu svarų sterlingų.

Vokietija

Veikliai ateitininkų kuopai šiais mokslo metais Vasario 16 gimnazijoje vadovauja veikli valdyba: pirm. Adriana Karkaitė, sekr. Kristina Sakutė, ižd. Luciana Gaidimauskaitė ir ryšininkė Dainora Kupčinskaitė. Kuopą globoja Marija Šmitienė ir dvasios vadas kun. Edis Putrimas. Pirmąjį 1990 m. spalio savaitgalį ateitininkų kuopa panaudojo autobusu atliktai ekskursijai į Čekoslovakijos sostinę Prahą. Dviejų aukštų autobusas ateitininkus Prahon nuvežė per vieną naktį. Čia jie, pasiskirstę grupelėmis, susipažino su Prahos senaisiais pastatais, bažnyčiomis ir rūmais. Visa grupė aplankė ant aukšto kalno stovinčią Prahos pilį su gražia Šv. Vito katedra. Tada vėl laukė varginga vienos nakties kelionė namo. Į vieną ateitininkų kuopos susirinkimą įsijungė ir Vasario 16 gimnazijon atvykęs svečias iš Čikagos — kun. A. Saulaitis, SJ.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 **Fax (416) 767-0382**

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS
"SUGRĮŽK Į JAUNYSTĘ"
1990 metų gruodžio 31, pirmadienį, 7 valandą vakaro,
Hamiltono Jaunimo centre, 58 Dundurn St. N.
- *Gėrimai (nemokamai) patarnaujami nuo 7 v.v.*
- *Šilta vakarienė – 8 v.v. Šaltas bufetas. Loterija.*
- *Šokiai nuo 9 v.v. iki 1.30 v.r.*
- Įėjimas: $45 asmeniui, moksleiviams – $25.

*Visus maloniai kviečia atsilankyti – **RENGĖJAI***

GALIMA GAUTI VISOSE LCBO PARDUOTUVĖSE
100 mlg, 375 mlg ir 750 mlg
JŪSŲ PATOGUMUI

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –
HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta
AKTYVAI PER 33 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	9%	asmenines paskolas	16.5%
santaupas	8.5%	nekiln. turto pask. 1 m.	13.25%
kasd.pal.taupymo s-ta	8%	nekil.turto pask. 3 m..	14.5%
90 dienų indėlius	11%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term. indėlius	11.75%	*Nemokama narių gyvybės*	
1 m. term.ind.mėn.pal.	11.25%	*drauda pagal santaupų*	
3 m. term.indėlius	11.75%	*dydį iki $2.000 ir*	
RRSP ir RRIF (pensijos)	9%	*asmeninių paskolų*	
RRSP ir RRIF 1 m.	11.75%	*drauda iki $25.000.*	
RRSP ind. 3 m.	11.75%		

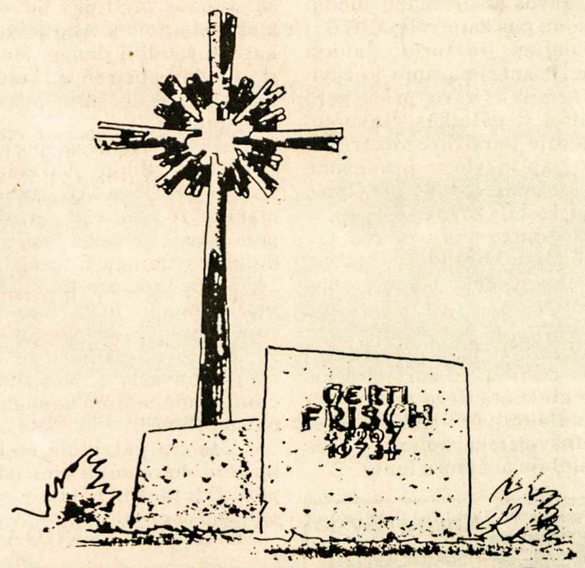

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. **487-2147**, vakarais tel. **445-8955**
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Kanados pilietybės dokumentų įteikimo proga Hamiltone lapkričio 14 d. KLB apylinkės valdyba paruošė vaišes. Prie jų stalo iš kairės – Gražina Kažemėkienė, Regina Bagdonaitė-Chiarelli (pirm.), Kristina Chiarelli, Alda Grigaitienė, Regina Bagdonienė ir Maria Hojsch

Nuotr. P. A. Mikutaitienės

Hamilton, Ontario

— KLB APYLINKĖS VEIKLA. Lapkričio 14 d. lietuviai suruošė priėmimą naujiems Kanados piliečiams. Dėkojame už pagalbą, parodos stalo paruošimą, pyragus, sausainius bei grybus šiems asmenims: R. Bagdonienei, G. Kažemėkienei, J. Juozaitienei, A. Grigaitienei, R. Bartnikienei, A. Palčiauskienei, E. Bajoraitienei, E. Gudinsienei, M. ir F. Gudinskams.

— Nujųjų metų bilietai platinami sekmadieniais po pamaldų. Stalai numeruoti. Audronė Palčiauskienė yra sutikusi koordinuoti ir rinkti laimikius Naujųjų metų loterijai. Galintieji paaukoti laimikių prašomi skambinti vakarais tel. 388-5400.

— Lapkričio 21 d. valdybos nariai atstovavo lietuviams Hamiltono Mayor's Race Relation Banquet, Hamiltono Convention Centre. Pagrindinė kalbėtoja buvo Ontario pilietybės ministerė Elaine Ziemba.

— Lapkričio 10 d. KLB Hamiltono apylinkės pirm. Regina Bagdonaitė-Chiarelli buvo pakviesta pasikalbėti su mokiniais lietuvių mokykloje. Pokalbis lietė mūsų kolonijos veiklą ir bendruomenę.

— SEEN (Society of Eastern European Nations) turėjo savo metų veiklos paskutinį posėdį lapkričio 20 d. Sausio mėnesį įvyks naujos valdybos rinkimai, kurios komisijai priklauso ir Hamiltono apyl. pirmininkė. Labai būtų gerai turėti lietuvį SEEN valdyboje. Kas būtų suinteresuotas atstovauti lietuviams, prašome skambinti Reginai tel. 575-4859.

— Asmenims, reikalingiems pagalbos anglų kalboje, mielai padėsime, paskambinant Reginai duotu telefonu.

— Esame pakviesti į Eastgate Square Mall gruodžio 22 d. Turėsime progos garsinti Lietuvos vardą, nes ta diena skirta lietuviams.

— Gruodžio 18 d. po Mišių kalbės Vytautas Bireta apie Pagalbos Lietuvai vajų. Dalyvaukime visi!

— Sekmadieniais Jaunimo centre yra padėta mūsų apylinkės svečių knyga. Lapkričio 25 d. į ją pasirašė: Rimantas Vaštaka iš Rokiškio, Edmundas ir Margarita Kručai iš Kaišiadorių.

— Primename, kad nario mokestį galima sumokėti sekmadieniais.

RBC

Delhi, Ontario

LIETUVOS KARIUOMENĖS ĮSTEIGIMO sukaktis, vietos šaulių kuopos iniciatyva, buvo paminėta š.m. lapkričio 25 d. Pradėta pamaldomis, šauliams dalyvaujant su vėliavomis ir parado uniformomis. Šaulės ir gausus jaunimo būrys tautinėj aprangoj pagražino minėjimą.

Per pamaldas klebonas iškilmingą Kristaus Karaliaus šventę gražiai supynė su malda už tėvynę ir karius. Taip pat, A. Aleliūnienei asistuojant, pasimelsta, prašant laisvės Lietuvai, ir už karius, žuvusius kovoj dėl tėvynės laisvės. Aukas atnešė tautiniais drabužiais pasipuošusios Rita ir Salomėja Pargauskaitės. Parapijos choras parinktom giesmėm papildė iškilmingumą pamaldų, kurios baigtos Tautos himnu.

Po pamaldų parapijos salėje minėjimą pradėjo šaulių kuopos vadas G. Rugienis ir pakvietė kun. L. Kemežį maldai. Toliau minėjimo eigai vadovavo KLB apylinkės pirm. S. Beržinis, pristatydamas svečią iš Toronto, šaulį V. Pečiulį, paskaitai tema apie trijų tarpsnių karius savanorius. Svečias kalbėjo labai gražiai, sukeldamas patriotinę nuotaiką.

Meninę dalį dainom, deklamacijom ir net solo atliko jaunimas. Deklamatorės R. ir S. Pargauskaitės bei A. ir A. Pociūtės viena už kitą vis daugiau žavėjo klausytojus. Jos visos dar ir padainavo, įtraukdamos į dainą visus dalyvius. Ketverių metų Vilija Pečiulytė, talkinama tėvo, akompanuojant B. Vytienei, padainavo porą dainelių, iššaukusių ovacijas. Minėjimas baigtas "Lietuva brangi". Vietos šaulės visus dalyvius puikiai pavaišino. **P.A.**

• Ar jau parėmei Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Lietuvio įsteigta jaunimo sodyba Afrikoje

Po dvylikos metų misijonieriško darbo Ruandos valstybėje, kuri plotu yra mažesnė už Lietuvą, bet turi šešis milijonus gyventojų su savita kalba

KUN. HERMANAS ŠULCAS, SDB

"Afrika — sergantis milžinas" — tokiom ar panašiom antraštėm užtinkame spaudoje straipsnių apie Afriką ir beveik visi esame girdėję apie badą Etiopijoje, apie civilinius karus Mozambike, Angoloje ir šiomis dienomis — Ruandoje, kur man tenka dirbti jau 12 metų.

Ir mes, misijonieriai, savo susitikimuose bei pokalbiuose dažnai nagrinėjame šio kontinento problemas, tad klausiame save: ar yra vilčių, kad kada nors bus geriau? Faktas, kad daugumoje Afrikos šalių siaučia neturtas, į dangų šaukiantys neteisingumai, daug žmonių neturi jokių teisių, nes dauguma valstybių vadų yra žiaurūs diktatoriai. Daug kur visa valstybė, net ir vadinamos demokratinėmis, yra tik vienos genties žmonių valdomos, todėl nuolat iškyla savitarpio kovos su dideliu kraujo praliejimu. Prieš metus mūsų kaimyninėje Burundi valstybėje paprastų žmonių teisių prašymas buvo žiauriai užgniaužtas: per dienų dienas matėme upėje, kuri iš Burundi teka per Ruandą, plaukiojančius užmuštųjų lavonus.

Politika ir Evangelija

Mes, baltieji, negalime maišytis į vietinių politiką: Burundi valstybėje valdžia prieš kiek laiko išvijo visus misijonierius ir visas seseles, nes jie savo buvimu ir darbais liudijo, kad visi žmonės yra tų pačių žmogaus teisių paveldėtojai.

Šiomis dienomis ir Ruandoje įvyko tarpusavio žudynių dėl panašios priežasties: tos genties žmonės, kurie prieš 21 metus turėjo išbėgti, nes buvo žudomi, dabar, kartu su savo užaugusiais vaikais, kurie kovojo Ugandos kariuomenėje dabartinio vado Museveni organizuoti prieš žiauruųjį Aminą, — sugrįžo ginkluoti ir kupini keršto jausmų... Kol kas jau žuvo daug žmonių ir dar nesimato tų beprasmių kovų pabaigos.

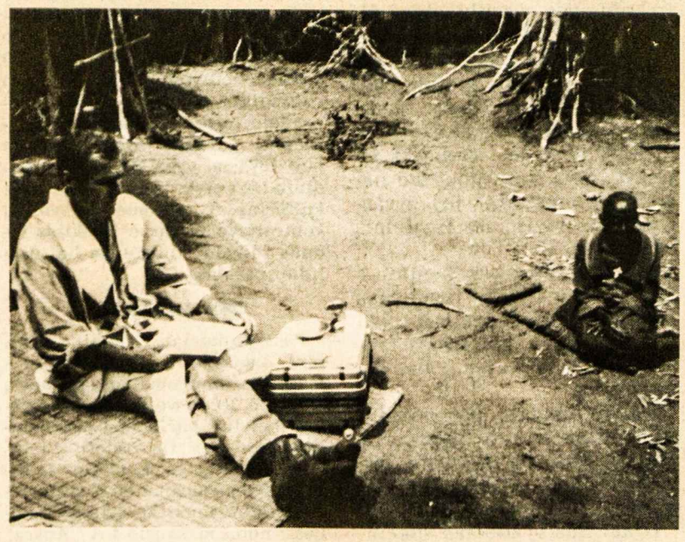

Misijonierius kun. H. ŠULCAS atnašauja Mišias afrikiečiams Ruandos valstybėje. Vietoj altoriaus – kelioninis lagaminas, vietoj liturginių drabužių – tik stula

Tad mūsų, misijonierių, uždavinys yra ne politika, bet Evangelija. Turime stengtis ir dirbti, kad šių žmonių gyvenime brėstų tikras teisingumas ir kad jie respektuotų kiekvieną, bet kokios genties žmogų, nes tik tokiu būdu bus galima brandinti juose tikrą krikščionišką gyvenimą.

Jaunimo sodyba

Vienas bandymas ugdyti žmonėse darnų, teisingumu pagrįstą sugyvenimą, yra Jaunimo sodyba, kurią suorganizuoti pagelbėjo ir nemažai lietuvių savo dosniomis aukomis. Sodyboje priimami labiausiai apleisti jaunuoliai.

Pradžia buvo labai kukli: kai lankydavau mūsų misijos žmones, kurie gyvena labai išsisklaidę savo trobose (kaimų nėra), tai man reikėdavo gyventi palapinėje ir pėsčiomis dienų dienas keliauti siaurais takais, nes ten nėra kelių — kartais valandų valandas reikėdavo vargti, kad sunkvežimėliu pervažiuotume dumblynus ir pan. Tuo metu jaunimėlis man padėdavo prieiti prie pagonių ir naktimis saugodavo mano gyvybę nuo žvėrių ir užpuolikų.

Tas jaunimas prašė mane ir jiems padėti, nes daugumas jų buvo analfabetai, be jokio išsilavinimo, tad ir be jokių geresnių ateities perspektyvų. Jie patys ėmėsi iniciatyvos įsigyti sklypą žemės, sausindami vieną pelkę. Pirmieji berniukai, kurie saugodavo savo lauko derlių nuo vagių, gyveno vienoje palapinėje, kurią jiems paskolinau. Vėliau jie pasistatė trobelę, ir po kiek laiko iš tos kuklios pradžios išaugo ištisa Jaunimo sodyba su 15 pastatų. Jų tarpe yra tvartų su karvėmis, ožkomis, avimis, stalių, mechanikų dirbtuvių ir siuvykla.

Visi kasdien turi dirbti lauke nuo 7 v.r., kad tokiu būdu prisidėtų prie sodybos išlaikymo. Nelengva tiems, kuriuos surinkau nuo sostinės gatvių, kur jie buvo įpratę gyventi iš elgetavimo ir vagysčių. Apie 1 val., kai pasidaro labai karšta, nes gyvename prie ekvatoriaus, berniukai eina dirbti į įvairias dirbtuves arba rašto pamokas. Neturiu ten specialių mokytojų: stropesnieji iš pirmųjų berniukų, su kuriais pradėjau dirbti prieš 7-8 metus, dabar moko kitus ir perduoda, ką jie patys buvo išmokę.

Vienas iš Jaunimo sodybos gyventojų Ruandos valstybėje, kur darbuojasi misijonierius kun. H. ŠULCAS

Ir kiti kasdieniai darbai atliekami paties jaunimo, kaip pvz. virtuvės, skalbimo ir kiti sodybos išlaikymo rūpesčiai.

Motinos talka

Bandome sukurti smagią, šeimynišką ir krikščionišką atmosferą. Jai ugdyti labai padėjo ir mano motinos buvimas toje Jaunimo sodyboje. Ji kelis kartus buvo atvykusi mūsų ten aplankyti ir paskutinį kartą išbuvo pas mus daugiau kaip dvejus metus, atlikdama visus namų ruošos ir kitus darbus. Jos buvimas sodyboje buvo ne tik man ypatinga privilegija, įgalinanti turėti savo motiną, dalyvaujančią misijų darbuose, bet ir visam sodybos jaunimui. Ji yra lyg ir visų motina, ypač tiems, kurie, nuo gatvių surinkti, gal niekad nepajutę motinos meilės šilumos. Nepaisant jos beveik jau 77 metų, neįprasto klimato ir labai įkyrios maliarijos, kuri dažnai mus visus kankina, ji ryžosi mus palaikyti savo asmeniška auka.

Šia proga noriu padėkoti daugybei tautiečių, kurie dideliu ir ištikimu dosnumu mus rėmė ir teberemia, tokiu būdu mus drąsindami. Tikimės, kad kasdieninis auklėjimo darbas duos gerus rezultatus — juk dirbame su įsitikinimu, kad pagalba visapusiškai neturtingam jaunimui reiškia įgyvendinimą Kristaus meilės šitame Afrikos kampelyje.

(Mūsų adresas: P. Hermann Schulz, B.P. 1119 – Kigali, Rwanda-Africa)

Klaidinanti radijo informacija

Kiršinantis sovietinio radijo "Majak" pranešimas apie "Europos kelią" ties Lazdijais

1990 m. rugpjūčio 23 d. prie Lietuvos-Lenkijos sienos Lazdijų rajone įvyko Sąjūdžio, "Solidarumo" ir "Piliečių komiteto" organizuotas mitingas "Europos kelias". Renginio tikslas — parodyti, kad Sov. Sąjungos vyriausybė, neteisėtai vykdydama savo imperines tradicijas, kontroliuoja Lietuvos sieną. Rengėjai siekė, kad Lietuvos-Lenkijos siena būtų atidaryta ir perduota Lietuvos vyriausybės kontrolei.

Keletas tūkstančių žmonių perėjo šią sieną pagal sovietų įstatymuose numatytas taisykles. "Europos kelio" rengėjai, norėdami išvengti nereikalingos įtampos ir incidentų, atsisakė nuo taikaus, masinio sienos perėjimo iš vienos ir kitos pusės. Vis dėlto buvo žmonių, kurie norėjo taikią renginio dvasią sutrikdyti. Tačiau viskas praėjo ramiai, be incidentų.

Renginyje dalyvavo per 50.000 žmonių iš Lietuvos pusės ir keletas tūkstančių iš Lenkijos pusės. Sovietinė radijo stotis "Majak", "Europos kelią" skeptiškai komentuodama, skelbė esą Lietuvos pusėje dalyvavo 500 žmonių, o iš Lenkijos pusės — 50.

Radijo stoties "Majak" paskleista dezinformacija neprisideda prie taikios savitarpio sampratos ir pakantumo ugdymo tarp Lietuvos respublikos ir Sov. Sąjungos. **A.B.**

SVEIKINAME

Mečislovą Norkų,
sulaukusį 75 metus.

Sūnus Rimas ir žmona Gwen Norkai,
dukra Birutė ir vyras Kęstutis Bartusevičiai,
dukra Dalytė McIntosh,
bei vaikaičiai –
Aleksiukas, Brigita, Sean, Christopher

TRANSPAK
FIRMOS NAUJI PATARNAVIMAI

NAUJI IR DĖVĖTI DRABUŽIAI, avalynė, buitiniai daiktai siunčiami **neribotais kiekiais jūsų giminėms, draugams Lietuvoje** per Pagalbos fondą. **MUITO NĖRA.** Amerikos ir Kanados lietuviai naujus arba dėvėtus drabužius gali atsiųsti **TRANSPAK** adresu per paštą arba per UPS. Mes šias siuntas persiųsim į Lietuvą. Pagalbos fondas išskirstys tuos siuntinius tam, kam skirta.

VAISTAI – receptiniai ir nereceptiniai, **medicinines** ir dantų gydymui **odontologines** priemones galime parūpinti ir persiųsti į Lietuvą **neribotais kiekiais. MUITO NĖRA.**

MĖSOS GAMINIAI: aukštos kokybės rūkytos dešros, skilandis, palendvica – $84. **MUITO NĖRA.**

PERVEDAMI PINIGAI naudingiausiu būdu jūsų giminėms. Tvarkomi **PALIKIMAI. Pigiai** perkami **nauji AUTOMOBILIAI.**

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargo į Lietuvą. Parduodame ir siunčiame **video, stereo, kompiuterius, FAXS, siuvimo, mezgimo mašinas** ir kt. Galim siųsti su iš anksto apmokėtu muitu ir pristatymu į namus. Susitarus duodame **2-jų metų GARANTIJĄ** siunčiamiems video, stereo magnetofonams ir televizoriams.

Rašydami **BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ** — atsakymą į savo klausimus gausite tuoj pat.

Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629
Įstaiga veikia kasdiena 9 v.r.-5 v.p.p., šeštad. 9 v.r.-2 v.p.p..
1-312-436-7772

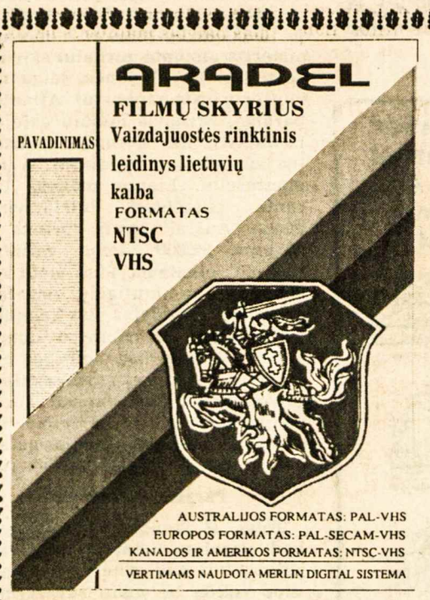

KALĖDŲ PROGA
ARADEL
BENDROVĖ
Box 20094, 836 Upper James Street,
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7M5

siūlo jums šį įdomių
LIETUVIŠKŲ FILMŲ rinkinį.
Filmuota ir pakeista pagal mūsų formatą Lietuvoje

1. **SKRYDIS PER ATLANTĄ** – spalvota, istorinė drama, trukmė 100 minučių. *Dariaus ir Girėno susitikimas, pasiryžimas ir skridimas per Atlantą.* **Kaina – $39.95**
2. **VELNIO NUOTAKA** – spalvota, muzikinė drama, trukmė 77 minučių. *Pagal Kazio Borutos romaną "Baltaragio malūnas".* **Kaina – $39.95**
3. **JAUSMAI** – juoda-balta filmas, romanas-drama, trukmė 89 min. *Paimta iš E. Livo romano "Velnio dvyniai". Veiksmas vyksta prie Kuršių marių.* **Kaina – $39.95**
4. **AMŽINA ŠVIESA** – spalvota, drama, trukmė 104 min. *Pagal R. Sarello apysaką "Amžinoji šviesa". Apysaka iš kolchozo gyvenimo.* **Kaina – $39.95**
5. **MOTERIS IR KETURI JOS VYRAI** – spalvota, romanas, trukmė 90 min. *Pagal Halgerio Drakmano novelę "Romanas kopose".* **Kaina – $39.95**

SPECIALUS PASIŪLYMAS – visi penki filmai – **$160.**

Užsakymus prašome siųsti čia nurodytu adresu ARADEL vardu, asmeniniais čekiais arba pašto perlaidomis (Money Orders).

Filmai bus pristatyti per septynias dienas po užsakymo.

Užsakant iš Ontario prašome pridėti 8% provincijos mokesčio.

Užsakant tuč tuojau bus užtenkamai laiko filmus pasiųsti prieš Kalėdas.

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už $45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemas į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

ANTANAS FIRAVIČIUS, buvęs Tautos fondo atstovybės Kanadoje pirmininkas, 1990 m. lapkričio 17 d. pagerbtas Toronto Lietuvių namuose. Iš kairės – žmona Elena, Antanas Firavičius. Sveikina VLIKo pirmininkas dr. K. Bobelis
Nuotr. S. Varankos

Pagerbtas Tautos fondo darbuotojas

Buvusio Tautos fondo atstovybės Kanadoje pirmininko Antano Firavičiaus pagerbimą š.m. lapkričio 17 dieną, 6 v.v., Lietuvių namuose surengė Tautos fondo atstovybė Kanadoje ir Toronto Lietuvių namų kultūros komisija. Buvo sudarytas taipgi ir garbės komitetas: Lietuvos gen. konsulas Kanadai H. Lapas, VLIKo pirmininkas dr. K. Bobelis, KLB valdybos pirm. adv. A. Pacevičius, TF tarybos narys J. Giedraitis, TF atstovybės Kanadoje pirm. A. Vaidila, KLB Toronto apylinkės valdybos pirm. K. Budrevičius, Toronto Lietuvių namų valdybos pirm. R. Strimaitis ir dr. Antanas Pacevičius.

Antanas Firavičius gimė 1914 m. Pestvėnų km., Seredžiaus valsč., Kauno apskr. Šeimoje buvo šeši vaikai: trys berniukai ir trys mergaitės. Antanas mokėsi Seredžiuje, 1935 m. atliko karinę prievolę, tarnaudamas ryšių batalione, buvo pakeltas į puskarininkio laipsnį. Dalyvavo chore, kuriam vadovavo muz. M. Liuberskis.

Atlikęs karinę prievolę, tarnavo pašto įstaigose. Priklausė Šaulių sąjungai. Sudarge buvo šaulių būrio vadu.

Raudonajai armijai užimant Lietuvą, pasitraukė į Vokietiją.

Prasidėjus emigracijai, išvyko į Angliją. Priklausė DBL sąjungai. Leicestere buvo lietuvių bendruomenės iždininku, vėliau pirmininku. 1950 m. atvyko į Kanadą, Hamiltoną. Čia jis jau rado įsisteigusią Tautos fondo atstovybę, kurioje dirbo Alf. Patamsis. Hamiltone prisidėjo prie įsteigimo "Rūtos" choro, kuriam vadovavo Strumaitis.

1956 m. persikėlė į Torontą ir įsijungė į muz. V. Verikaičio vadovaujamą Prisikėlimo parapijos chorą.

Tautos fondo veiklą pradėjo 1967 m. vicepirmininku. 1971 m. buvo paskirtas Toronto atstovybės pirmininku.

A. Firavičiaus energijos, sumanumo, pasišventimo ir ištvermės dėka, nežiūrint įvairiausių sunkumų, aukos Tautos fondui augo ir didėjo. Prieš jį buvę trys Tautos fondo pirmininkai per 14 metų buvo surinkę $245,000. A. Firavičius per trejus metus (1980-1983) surinko $205,000. Savo veiklos metu Tautos fonde per 12 metų A. Firavičius fondui surinko virš $300,000. Susilpnėjus sveikatai, beveik netekus regėjimo, 1986 m. buvo priverstas pasitraukti iš nedėkingo darbo. Antano apskaičiavimu pinigų rinkimui jis yra paaukojęs apie 30,000 darbo valandų ir keliavęs tiek, kad nuotolį ištiesus, galėtum pustrečio karto apvažiuoti pasaulį...

Į Firavičiaus pagerbimą susirinko netoli 100 lietuvių, bendruomenės veikėjų. Atidaromąjį žodį tarė Toronto Lietuvių namų kultūrinės komisijos pirm. Vyt. Kulnys. Vakaro pranešėjos — Kristina Dambaraitė-Janowicz ir Aldona Barysaitė — pamainomis pristatinėjo svečius ir sveikintojus.

Žodžiu sveikino Lietuvos gen. konsulas Haris Lapas, VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, KLB krašto valdybos pirm. Algis Pacevičius, Tautos fondo tarybos pirm. J. Giedraitis, Vilniaus krašto lietuvių sąjungos vicepirmininkas Br. Saplys. Po to perskaityti sveikinimai raštu iš apylinkių, Antano draugų bei jo bendradarbių, įskaitant Stasio ir Marijos Jokubaičių eiliuotą sveikinimą. Visi nuoširdžiai įvertino A. Firavičiaus darbą ir apgailestavo, kad likimas sukliudė jo sėkmingą veiklą. Rengėjų vardu pagerbtasis buvo apjuostas iš Lietuvos atvežta gražia tautine juosta, išreiškiančia padėką.

Uždarymo žodį tarė dabartinis Tautos fondo pirm. Aidas Vaidila. Sudainuota "Ilgiausių metų". Po to labai jautrų padėkos žodį tarė pagerbtasis, apgailestaudamas, kad negalįs toliau pats aktyviai reikštis Tautos fondo veikloje. Ragino savo aukomis remti tėvynę, ypač šiuo metu, kai Lietuva kovoja dėl nepriklausomybės įtvirtinimo.

Vakarienės metu dainomis su gitaros ir akordeono palyda svečius linksmino sol. V. Povilonis. Rengėjai reiškia nuoširdžią padėką visiems, prisidėjusiems prie šio sėkmingo A. Firavičiaus pagerbimo vakaro.

Stepas Varanka

Lietuvių muzikos šventė

Dedamos viltys ir į Kanados lietuvius

JURGIS JANUŠAITIS

Jau plačiai kalbama ir spaudoje pasirodo informacijos apie 1991 m. gegužės 15-28 d.d. įvyksiančią plačios apimties Lietuvių muzikos šventę Čikagoje. Šį retą ir gal nebepasikartosiantį kultūrinį įvykį rengia JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės, o techniškuosius pačios šventės rengimo darbus atlieka specialūs komitetai. Visų renginių koordinaciniam komitetui vadovauja lietuvių išeivijai gerai pažįstamas, didelio ryžto, takto ir sumanumo žmogus, operos solistas, Lietuvių fondo tarybos pirm. Stasys Baras. Atskirų renginių komitetams vadovauja žymūs kultūrininkai, visuomenininkai: Dainų šventės — Vaclovas Momkus, Lietuvių operai — Vytautas Radžius, kitiems kultūriniams renginiams — JAV LB kultūros tarybos pirm. Dalia Kučėnienė.

Šių vadovaujančių komitetams žmonių atsakomybė didelė ir labai sunki našta. Tad be lietuvių išeivijos-visuomenės pagalbos gal būtų ir neįmanoma tokius renginius suruošti.

Šventei ruošti vyr. komiteto pirm. Stasys Baras ir JAV LB krašto valdybos pirm. dr. Antanas Razma sušauktoje JAV LB XII-tosios tarybos trečioje sesijoje padarė tuo reikalu išsamius pranešimus, painformuodami suvažiavimo dalyvius apie Lietuvių muzikos šventės visas problemas.

Numatoma, kad Dainų šventėje dalyvaus JAV ir Kanados keliolika chorų su 700-800 dainininkų, jų tarpe apie 200 tautinių šokių šokėjų, kurie praturtins bei paįvairins šventę.

Apie Lietuvių operos "Lietuviai" pastatymą esu jau užsiminęs anksčiau "Tėviškės žiburiuose". Tik dar priminsiu, kad iš Lietuvos atvyksta ir operos spektakliuose dalyvaus solistai, choristai, orkestras, režisierius, dirigentas ir kt., iš viso 81 asmuo.

Komiteto pirmininkų pranešimu, į Dainų šventę iš Lietuvos atvykti norėjo taip pat keletas chorų. Tačiau komitetas po rimtų svarstymų nutarė, kad pakviesti Lietuvos chorus į šventę nėra jokių galimybių dėl nepaprastai didelių kelionės išlaidų, svečių apgyvendinimo ir jų globojimo. Bet tai nereiškia, kad mieli tėvynainiai ignoruojami. Ne. Tik išeivija nepajėgi to padaryti dėl ribotų išteklių ir galimybių. Todėl Dainų šventėje gėrėsimės tik Kanados ir JAV lietuvių chorais ir tautinių šokių šokėjais.

Komitetas taip pat yra sudaręs ir šventės sąmatą. Ji siekia iki $300,000. Tai didelė suma. Iš renginių už bilietus tikimasi surinkti 55% pajamų, tuo tarpu 45% lėšų teks išeivijos lietuviams.

Komitetas su didele viltimi žvelgia ir į Kanados lietuvius. Kanados lietuviams tenka didelė garbė už jų gerą organizuotumą, gražų sutarimą bendrame darbe, o stebint ir aukas, gėriesi kanadiečių dosnumu. Kadangi Kanados Lietuvių Bendruomenė yra lygiateisė Lietuvių muzikos šventės rengėja, tad ir atsakomybė už jos sėkmę tenka Kanados Lietuvių Bendruomenei. Komiteto pranešime užsiminta, kad tikimasi iš mielų kanadiečių lietuvių susilaukti bent $30,000 paramos. Turint galvoje kanadiečių lietuvių ryžtą ir sugebėjimus jungtis į didžiuosius bendrus darbus, ši suma, atrodo, reali.

Jau dabar tektų susimąstyti, kaip, kada ir kuriuose renginiuose norėtųsi dalyvauti, kaip pasiekti Čikagą, kur prisiglausti, žinoma, juk turime gerų draugų, tad ir jų paslaugomis tektų naudotis, išvengiant viešbučių.

Šiuo metu, kaip žinoma, iš Lietuvos JAV ir Kanadoje lankosi labai daug įvairių meno ansamblių, solistų ir kitų kultūrininkų, kurių pasirodymai yra rengiami lietuvių telkiniuose. Savaime aišku, kad mūsų kultūrinių renginių rėmėjams sparčiai tuštėja kišenės. Tad vistik pagalvokime ir apie savo svarbiuosius kultūrinius reikalus. Savi rūpesčiai, savoji veikla, atrodo, turėtų būti pirmoje vietoje. Juk išeivija keliasdešimtį metų taip kruopščiai puoselėjo kultūrines vertybes, stengėsi išlaikyti gyvą lietuvybę, tad neleiskime nustelbti jos gyvastingumo, o visomis išgalėmis remkime.

Lietuvių muzikos šventė — dar vienas didysis bandymas išeivijai. Pasirodykime, kad mes dar gyva, kūrybinga tautos dalis. O ši šventė ir bus tas bandymas.

Komitetas taip pat numato lėšas telkti ir kitais būdais — platins loterijos bilietus. Įsigykime juos, o gal ir laimėsime.

O kai bus vykdomas specialus šventei paremti vajus — ištieskime savo dosnią ranką, o tada nuoširdžiai galėsime džiaugtis aukšto meninio lygio ir gausiais renginiais Čikagoje.

Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos pirmininko VYTAUTO LANDSBERGIO ir žmonos GRAŽINOS priėmimas gruodžio 7 d. Toronto Prisikėlimo parapijos salėje. Iš kairės: Gražina Landsbergienė, KLB krašto valdybos pirm. Juozas Krištolaitis, Vytautas Landsbergis, Ontario premjeras Bob Rae, Pagalbos Lietuvai vajaus pirm. Vytautas Bireta
Nuotr. Romo Puterio

Ne visų dalia vienoda

Toronte susiorganizavo Suvalkų krašto lietuviai

Lenkijos mažumos

Punsko-Seinų-Suvalkų apylinkės po karo buvo priskirtos komunistinei Lenkijai, ir jose gyvenantiems lietuviams atiteko tautinės mažumos statusas. Lenkijos valdžia nebuvo suinteresuota tiek lietuvių, tiek kitų tautinių mažumų (baltarusių, ukrainiečių, vokiečių ir kitų) kultūros vystymu ir jų klestėjimu. Tik 1960 metais lietuviai išsikovojo savo spausdintą žodį gimtąja kalba — pradėjo leisti nereguliariai pasirodantį žurnalą "Aušra", kuris nuo 1974 m. tapo ketvirtiniu leidiniu, bet tiek "Aušrą", tiek visą kultūrinę ir visuomeninę veiklą kontroliavo ir varžė Lenkijos vidaus reikalų ministerija bei partinis aparatas.

Reikalai pagerėjo

Paskutiniaisiais metais, vykstant Lenkijoje politinėms permainoms, daugumai organizacijų valstybė leido veikti savarankiškai, bet tuo pačiu atsisakė centralizuotai jas finansuoti. Lietuviai pirmieji iš Lenkijos tautinių mažumų pasinaudojo galimybe ištrūkti iš lenkiškų įstaigų "globos": nuo š.m. sausio 1 d. "Aušra" tapo savarankišku leidiniu ir išeina, nors ir per didelius vargus, nors kartais ir su pavėlavimu, bet jau kas mėnesį ir be jokios cenzūros. Tik balandžio pradžioje Lenkijos kultūros ir meno ministerija atsiuntė žurnalui skirtas dotacijas. Be abejonės, jeigu ne tautiečių gyvenančių už Atlanto, parama, žurnalas nebūtų galėjęs išsilaikyti, nes dotacijos skirtos tik ketvirtiniam leidiniui, o ne mėnraščiui. Liepos mėnesį Toronte įsisteigusi iniciatyvinė grupė "Aušrai" remti, surinko ir išsiuntė $2,000 (amer. valiuta) žurnalo reikalams. Šiuo metu redakcijoje su tautiečių pagalba yra komplektuojama visa kompiuterių sistema, apimanti ir spaustuvėlę. Ateityje visą medžiagą paruošimo procesą iki spausdinimo galima bus atlikti Punske, kur į naujame valsčiuje viršaičio išskirtas nemokamas patogias patalpas persikėlė "Aušros" redakcija.

Parama reikalinga

Taigi, iš vienos pusės džiugu, kad pagaliau Lenkijos lietuviai gali vystyti kultūrinę ir visuomeninę veiklą be jokių suvaržymų, be valstybinio-partinio aparato vadovavimo, bet iš kitos — reikia pripažinti, kad jie, neturintys jokio medžiaginio-finansinio veikalos pagrindo, yra palikti likimo valiai. Be abejonės prie esamų infliacijos sąlygų sunku jiems bus išsilaikyti, juo labiau, kad, kaip žinome, be "Aušros" leidimo, jie turi ir kitų gražių užmojų — jau seniai pradėti statyti Lenkijos lietuvių kultūros namai Punske. Dėl lėšų stokos, deja, darbai dar tik įpusėję. Yra projektas ir Seinuose, tame buvusiame lietuvybės lopšyje (kuris, nors ir labai gaila, kaskart labiau pasiduoda nutautimui) pastatyti tam tikras patalpas ir įsteigti jose lietuvių kultūros židinį. Nenori atsilikti ir Suvalkų lietuviai: čia apsigyveno nemažai naujų lietuviškų šeimų, atgaivino LVKD-jos ratelio veiklą, ėmė ruošti įvairius minėjimus, vaidinimus ir pan. Bet jie taip pat neturi jokių pastovių patalpų, renkasi privačiuose namuose, renginius praveda savo lėšomis.

Iniciatyva organizuotis

Kanadoje gyvenantys lietuviai iš Punsko-Seinų-Suvalkų krašto, stebėdami nelengvą savo tautiečių darbą Lenkijoje, nutarė paremti juos organizuota veikla. Ligšiolinė pagalba savo gimtajam kraštui ribojosi pavienių žmonių įdėtomis pastangomis. Iniciatyvinės grupės paskatintas, š.m. rugsėjo 12 d. Anapilio salėje įvyko pirmasis visuotinis Punsko-Seinų-Suvalkų krašto išeivijos lietuvių susirinkimas. Jo metu buvo aptartos aktualiausios problemos ir apsvarstytos būsimos veiklos galimybės. Antrajame visuotiniame susirinkime (spalio 3 d.) buvo nutarta organizaciją pavadinti "Suvalkų krašto lietuvių išeivijos *Sambūriu* Kanadoje". Išrinkta šios sudėties valdyba: Jurgis Kuliešius, Danelė Didžbalienė, Kazimieras Pajaujis, Janina Dzemionienė, Vytautas Bancevičius, nariais — Valdas Ramanauskas ir Violeta Grigutytė. Taip pat įvesta laisva nario auka $10.

Sambūrio pagrindinis užmojis — visapusiška parama lietuvybei išlaikyti Suvalkų krašte. Jis numatė tęsti jau liepos mėnesį pradėtą aukų rinkimo vajų "Aušrai", rinkti lėšas Lietuvių kultūros namų statybai Punske bei kitai lietuviškai veiklai. *Sambūris* yra atvira organizacija ir mielai priims į savo narius visus, kam rūpi to krašto likimas. Jis pasiryžęs glaudžiai bendradarbiauti su kitomis lietuviškomis organizacijomis.

Sambūrio veikla prasideda tokiu metu, kai visų akys nukreiptos į Lietuvą, kai vyksta milijono dolerių vajus. Suprantama, kad tiek Kanados, tiek viso pasaulio lietuviams dabar yra svarbiausia — Tėvynės likimas.

Lietuva visur

Tačiau nepamirština, kad Lietuva — tai ne vien kraštas prie Baltijos, kad šiandien reikia kovoti už kiekvieną lietuvį, reikia vienytis visiems — ir tiems, ne savo valia atskirtiems nuo kamieno, ir karo išblaškytiems po įvairiausias šalis. Ne visiems jiems atiteko vienoda dalia, ne visi įsikūrė demokratiškose valstybėse. Todėl mūsų garbės ir sąžinės reikalas padėti tiems tautiečiams, kuriems ypatingai sunku išlaikyti ir vystyti lietuvišką kultūrą savo aplinkoje. Manytume, kad būsime teisingai suprasti, jei paraginsime visus, kas norėtų prisidėti prie lietuviškos veiklos palaikymo Suvalkų krašte, siųsti aukas į sąskaitą nr.9719 "Paramos" kredito kooperatyve. Visais rūpimais klausimais kreiptis į Jurgį Kuliešių telefonu (416) 767-2729. Iš anksto dėkodami už pritarimą *Sambūrio* veiklai, primename, kad už aukas $25 ir daugiau Kanados Lietuvių Bendruomenė sutiko išduoti atleidimo nuo pajamų mokesčio kvitus.

Aukos

Iki šių metų gruodžio 1 d. aukojo: "Aušrai": po $500 Prisikėlimo parapija, Kanados lietuvių fondas; $250 kredito kooperatyvas "Talka"; $200 Lietuvos kankinių parapija, Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas, "Paramos" kredito kooperatyvas, kun. J. Staškus; $112.39 S. Vaineikis; $100 D. J. Ramanauskai, V. Anskis, C. Januškevičius, A. Kantvydas; $50 A.K. Pajaujai, D.B. Naudžiūnai, A. Bražys, D.J. Didžbaliai; $30.32 S. Vydas; $30 J. Jurėnas, D.J. Pajaujai; $28.10 B. Kviklys; $25 I.K. Paznėkai, M.J. Pargauskai; $22.51 A. Sinkevičius; $20 L. Jonuška, E.S. Tolvaišos, J. Bacevičius, N. Nevulytė, T.V. Samoniai, V. Grigutytė; $10 O.V. Marcinkevičiai; $5.64 A. Dumbra.

Punsko kultūros namų statybai: $50 J.N. Budrys.

Laisvą nario auką $15 aukojo D. J. Ramanauskai; po $10 B.V. Bancevičiai, R.J. Kuliešiai, V.K. Janušoniai, S.A. Zimnickai, I.V. Pečiuliai, B. Degutis, B. Rėkus, V.V. Ramanauskai, T.A. Ramanauskai, V. Grigutytė, D. Gibavičius, J.V. Dzemionai, L. Jonuška, D.J. Didžbaliai, A.K. Pajaujai, S. Grigutis, S. Maksimavičius, Z. Sinkevičius; $5 aukojo V. Aleknavičienė.

Sambūrio narių vardu dėkojame visiems aukotojams tikėdamiesi, kad ir ateityje neliksime vieni.

Suvalkų krašto lietuvių išeivijos SAMBŪRIO valdyba

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

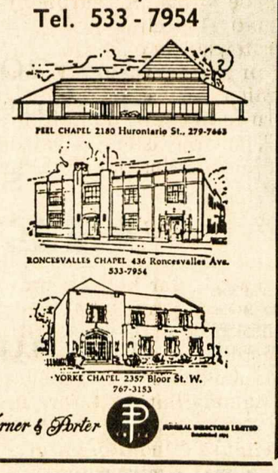

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!
Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.
REMKIME TAUTOS FONDĄ
aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.
TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE
Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Odinių drabužių išpardavimas
MONTREAL LEATHER
Factory Outlet
129 Spadina Avenue, Toronto, Ontario.
Telefonas 597-9223.

eglutė
VIENINTELIS LIETUVIŠKAS LAIKRAŠTĖLIS VAIKAMS IŠEIVIJOJE
Mielieji, šventėms artėjant prisiminkite vaikučius, vaikaičius ir draugus. Užsakykite jiems dovaną–"Eglutę", kuri juos džiugins apskritus metus. "Eglutė" keliauja po visą pasaulį, net ir į Lietuvą! Užsakykite šiandien! Prenumerata tik $10. Rašykite:
"Eglutė"
Immaculate Conception Convent
600 Liberty Highway
Putnam, CT 06260
Prašom prisiųsti "Eglutę":
vardas ir pavardė
adresas

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2
Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.
▪ **Pervežam** palaikus, palikimus ▪ **Prižiūrim** kapus ▪ **Perduodam** paramą giminėms ▪ **Nuperkam** automobilius, elektronikos aparatus ▪ **Pristatom** gėles ▪ **Per trumpiausią laiką** išrūpinam iškvietimus apsilankyti Lietuvoj. ▪ **Iškviečiam** gimines į Kanadą ▪ **Parūpinam** jiems draudimą ir pervežimą iš Montrealio ▪ **"Aeroflote" patvirtinam** arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.
Visais reikalais kreipkitės į **Stefą** ar **Algį Medelius**, vakarais **tel. 1 - 416 - 434-1847.** Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS
Tel. 1 - 416 - 593-0600
Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen Street West,
Toronto, Ontario M5V 2A1
KELIONĖS Į LIETUVĄ
TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA
(Skandinavų oro linija – SAS)
Tiesioginių skrydžių į Vilnių kol kas nesant, tai yra pats patogiausias susisiekimas su Lietuva. Išskrendam **penktadieniais** ir grįžtam **sekmadieniais,** nežiūrint, kaip ilgai tenai viešėtumėt. Žiemos sezono bilieto kaina – $1093. Norintiems parūpinam iškvietimus, vizas, apsistojimo vietą (pagal pageidavimą, viešbutyje arba privačiuose butuose).
Besidomintieji prašomi kreiptis į **ALGĮ MEDELĮ** asmeniškai nurodytu telefonu.
MEDJUGORJE! – 1991 m. gegužės 22 d. maldininkų kelionė į Jugoslavijos šventą vietą. Galim sujungti su kelione į Lietuvą!

Neužmirštami senovės žemaičių rašytojai

Vilniečių ir kauniečių išvyka Žemaitijon, kur palaidoti Simonas Stanevičius ir Dionyzas Poška

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

1990 m. spalio 27-osios rytą iš universiteto kiemo į Bijotus, į Kražius pajudėjo aitvarai, pasirengę nešti šviesą broliams žemaitėliams, gera tėviškei daryti.

Dar anąmet per Simono Stanevičiaus 190-ąsias gimimo metines į Viduklę suvažiavo ten mokęsi ar mokytojavę, pasijutę skolingi tam Žemaičių miesteliui "už savo vaikystę, jausnystę, už tai, kad jie vidukliškiai". Tuomet buvo įkurta Simono Stanevičiaus draugija; mokykloje įsikūrusi draugija pasivadino "Aitvarais" (abi įstojo į Žemaičių kultūros draugiją, abiejų tikslas vienas — gelbėti, saugoti, kas dar likę iš palikimo, žadinti, kelti žymiųjų žmonių atminimą, vykdyti jų idėjas, dirbti).

Draugija nutarė rašytojo gimtadienio proga konferencijas rengti kasmet ten, kur jo gyventa. Taigi reikia pradėti nuo Viduklės, nuo gimtųjų Kanopėnų, ir per Kražius, Vilnių, Raseinius ateiti iki Švėkšnos, iki S. Stanevičiaus amžino poilsio vietos.

Viduklėje

Pirmoji konferencija ir susirinko 1989 m. spalio 28 d. Viduklėje. S. Stanevičiaus kūrybą nagrinėjo, apie jį papasakojo universiteto profesorė Viktorija Daujotytė-Pakerienė, doc. Albinas Jovaišas, Pedagoginio instituto docentas S. Skrodenis, Stanevičiaus klėtelės Kanopėnuose globėja Janina Norkutė. (Renginiui vadovavo universiteto prof. Juozas Girdzijauskas, draugijos seniūnas).

Kai po gimtinės Kanopėnuose apsilankymo, kur klėtelė kvepėjo vašku, medum, įspūdingo medinio namo virtuvės prieblandoje dunksojo didelė paslaptinga duonkepė krosnis (namas, gaila, iki šiol nepaverstas muziejum; jis vietos valdžiai nerūpi nei dabar), po Stanevičiaus vardo suteikimo mokyklai (o, kad būtų atėję į galvą vietoj ilgų kalbų paskirstyti vaikus į aukštaičius-žemaičius ir suvaidinti pasakėčią "Arklys ir lokys"), po konferencijos, pasitarimų, pritarimų pajudėta namų link, suskambėjo šventovės varpas. Jau tik du Lietuvoje — Plungėje ir Viduklėje — tokie telikę. Tai XVII š. Vilniuje dirbusio karališkojo patrankų ir varpų liedintojo Jono Broitelto kūryba. Vidukliškio "tėvystę" liudija įrašas: "Joannes Breoitelt me fecit Anno 1644". Sodrus, gilus gausmas plaukė virš nuščiuvusio miesteliuko, kvietė žmones vakarinėm pamaldom, o mums linkėjo laimingos kelionės.

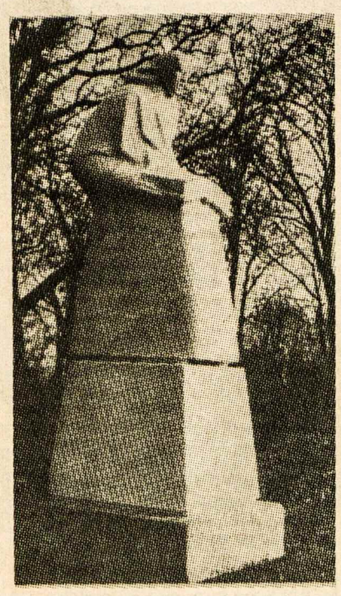

Paminklas DIONYZUI POŠKAI Bijotuose. Jo autorius – skulptorius V. Krutinis Nuotr. Br. Talaikio

Bijotuose

Tad šiemet (1990 m.) iš universiteto kiemo ir pakilta į antrąją konferenciją — į Kražius, Bijotus, kur laukė kito šviesaus žemiečio — Dionyzo Poškos paminėjimas (160-ųjų mirties metinių proga).

Pakeliui į juos, už Kauno, prie IX forto vilniečių laukė ryto vėsoj sušalę, sustyrę kauniečiai; būrys suskatusių gera tėviškei daryti padidėjo. Dar prieš Raseinius automobilis pasuko į senąjį Žemaičių plentą. Pranyra miestas, ne vieną iš važiuojančių išleidęs į gyvenimą. Už paskutinių namų šmėkšteli baltas skydas su pavadinimu, perbrauktu raudonu brūkšniu. Toliau dauboj — susigūžusi jauki, simpatinga Viduklė (ačiū Dievui, nesudarkyta standartinių statybų), garsėjusi ne tik šviesiais senoliais. Čia nemažai kraujo prigadino ir ateistinės valdžios vyrams buvusi kun. A. Svarinsko valda.

Bijotuose (Šilalės raj.) jau daug automobilių, žmonių. Ant kalnelio (Vyšniakalnio), netoli Baublių, belapių medžių, stovi apdengta skulptūra. Pirmasis kalbėjo J. Girdzijauskas. Pasveikinęs susirinkusius, pabrėžia, kad tautos kultūros pamatą sudaro istorijos žinojimas ir kalba. D. Poška ragino: "Garbink tėvišką kalbą ir anos kalbrėdą, nes prigimto liežuvio nemokėti gėda". Tik mokėdami savo gimtąją kalbą, tik žinodami savo istoriją galime eiti į ateitį. Taigi quo vadis?

Atidengtas paminklas

Po kreipimosi į gerbiamuosius žemaičius bei lietuvius šmaikščiai, gyvai pakalbėjo S. Skrodenis ("Seniau čia gyveno Dionyzas Poška, o dabar ganos avys, ožkos"). Jis pasidžiaugė laiko bangavimu, atėjusiu atgimimu — D. Poškos minčių, jo Baublio idėjų, niekuomet neišblėsusių vietos žmonių širdyse, jų veikloje. (Tai jų lėšomis, pastangomis pastatytas paminklas).

"Kaip Poškų giminės palikuonis", padėkojęs visiems, skulptūrą atidengė Antanas Poška. Prieš akis iškyla nedidelė, apibendrintų formų, su knyga "Mužiko žemaičių ir Lietuvos" autoriaus figūra. Kaip gražiai ji balta baltutėlė (marmuro?) atrodys medžių žalumoje, o ypač rudens spalvų apsuptyje.

Šalia stovi apdovanotas gėlėm, aprištas juosta nekalbus jos kūrėjas, žemaitis V. Krutinis. Jo darbą pašventino jaunas Kaltinėnų klebonas Petras Linkevičius. Žvarbiam vėjyje pabyra "Tėve mūsų" žodžiai. Kaip susisieja jie su kunigo meldimu: "Palaimink, Viešpatie, šitą paminklą Poškai, troškusiam visiems gėrio, tiesos, grožio". Panašios mintys ir jauno Šilalės savivaldybės atstovo Brazdeikio lūpose: "Visiem linkėčiau būti gerais žmonėm — ir žemaičiam, ir lietuviam, nesvarbu kokia valdžia bebūtų, sena ar nauja".

Po visų kalbėjusių (kolūkio pirm. S. Jasaičio, prisipažinusio — "gal ne visuomet parodėm, tokie laikai buvo, bet paskui susisiekėm su skulptorium, ir jis pastatė"; kitų, pasidžiaugusių, kad "paminklas ne užkariautojui, ne svetimos tautos sūnui, o savam žmogui"; palinkėjusių — "tegu stovi per šimtmečius"), čia pat Vyšniakalny, netoli skulptūros, pasodinta klevelis ir ąžuoliukas. Tiedu medžiai pasirinkti neatsitiktinai. Mat D. Poška savo eilėse "Mano daržėlis" dainavo: "Toliaus yr klevas, mano ranka pasodintas (...) Ant atminties sodinau tuos metuos ties troba, / Jauną pačią parvedęs (...) Dar turiu ąžuoliuką darže dailų, tiesų".

Iš pagarbos Sodintojui, jo darželiui plušėjo prie klevo ir ąžuoliuko šeimininkas S. Jasaitis ir Vilniaus mokslo vyrai.

Prie Poškos kapo

Sustojo automobilis dar Kaltinėnuose, prie kapinių, kur baubliukas rodė kelią į D. Poškos kapą. Sutvarkytas, prižiūrėtas jis, atnaujintas, įskaitomas įrašas ant aukšto kryžiaus skelbia: "Žinok, ateivi! Jog tas kapas yra / Tikra žemaičia ir garbinga vyra / Kurs kalbą mūsų ištaisyti troška, / O pats vadinas Dionyzas Poška. / Norint kaip žmogui mirti atsitinka, / Bet šlovė ano ant amžių palika".

Kražiuose

Saulės nušviestų kalnelių pasitinkami bei palydimi dulkančiu vieškeliu dumima į Kražius. Prie kultūros namų "Suk, suk ratelį" traukia muzikantai, viduj lietuvaitės prie atlapo prisega po rūtos šakelę su tautine juostele, pasveikina vietos valdžia, merginų chorelis padainuoja negirdėtą, seną, matyt, kražiškių dainą ("Skausmus brolių nuo maskolių apgiedokim") ir prasideda konferencija.

Pranešimus joje skaitė literatūros ir pedagoginio institutų bei universiteto žmonės: V. Vanagas (Kas nauja D. Poškos biografijoje), V. Drotvinas (Poška — žodynininkas), J. Riškus (D. Poška ir filomatai), E. Skrodenis (Mitologija D. Poškos darbuose), A. Jovaišas (D. Poška apie M. K. Sarbievijų Kražiuose).

Remdamasis archyvais (medžiagą renka monografijai apie D. Pošką), patikslino dešimtmečiais enciklopedijose įsigalėjusius teiginius V. Vanagas. Jis paskelbė naują D. Poškos gimimo vietą — tai Lėlaičiai (Mažeikių raj.), o ne Bardžiai (dab. Bijotai) arba Maldūnų dvarelis, kaip spėliota literatūroje.

Gyvenimo saulėlydyje ėmęsis žodyno (kaip pats vadino žodininko), D. Poška daug ką pasakė eilėmis apie rankraštį: "Lindė parašė lenkams puikų žodinyką, / vertas garbingo vardo tikro raštinyko", / bet ant dabar rašomo (D. Poškos) tars ne vienas vaikis: / At, nei šeip, nei teip paišė žemaitis palaikis". Ir toliau prašymas skaitytojui: "Nepeik tą mano raštą, nes rašė artojis / Su žagre, ne su plunksna žemės rašytojis". V. Drotvinas "žemaičio palaikio" darbą — nebaigtą lietuvių, lenkų, lotynų kalbų žodyno — vertino jautriai, iškėlė jo (nors neišspausdinto) neabejotiną anuometinę reikšmę (pirmiausia patriotinę, pasididžiavimo savo kalba), pasiūlė jį išspausdinti. "Labai įdomu būtų turėti tokį paminklą — tai mūsų kultūros turtas, baudžiavos laikų materialinio, dvasinio gyvenimo atspindys."

Matyt archyve surastos poemos įkvėptas apie filomatų skleistą tėvynės meilę, D. Poškos, jo Baublių reikšmę lietuvybės žadinimui labai užsidegusiai kalbėjo J. Riškus. (Anot jo, poemos autorius nežinomas, bet tai turėjo būti jaunuolis, filomatas, kuris "gražiausiais poetiniais vaizdais" nusilenkia Žemaičių šviesuoliui).

Kaip į savo žodyną D. Poška įpynė M. K. Sarbievijų, pavadinęs jį Sarbiauskiu, papasakojo A. Jovaišas. Iliustruodamas žodžius, D. Poška poetą pamini tris kartus, kiekvieną sykį su jo eilėmis. Pasirodo, tos eilės ne poeto, o žodyno autoriaus ... Kupina meilės Žemaitijai D. Poškos širdis gimtajai kalbai iškelti pasirinko pačią didžiausią ano meto Kražių asmenybę — M. K. Sarbievijų, sarmatų Horacijų.

Pratęsdamas pažintį su Kražių praeitim, vakare Kelmės liaudies teatras suvaidino J. Petrulio pjesę "Juodieji broliai", kurioje istorijos vaizdelius kūrė dailūs, jauni vaidintojai.

Antroji diena

Kitą dieną konferencijoje perskaityti dar keli šeimininkų ir svečių pranešimai: istorijos mokytojo E. Dirmeikio (Kražių istorija ir dabartis), literatūros mokytojos Veviržėnuose E. Skaudvilaitės (Literatūriniai Kražiai), kauniečio P. Vitkevičiaus ("Juodieji broliai" Kražiuose), universiteto studento E. Ignatavičiaus ("Kražių skerdynių" atgarsiai publicistikoje) ir kelmiškės Ž. Pikturnaitės-Janušauskienės (Liaudies teatras Kelmėje 1906-1940 m.).

Pavargusių nuo informacijos gausybės dėmesį atgaivino telegrama iš Lenkijos, Katovicų, atsiųsta draugijos seniūnui vilniečiui Adomui Drukteniui. Joje sveikinimai, linkėjimai: "Kaip paskutinis 'Juodųjų brolių' įkūrėjo įpėdinis mintimis ir dvasia esu su Jumis, Kražiuose. (...) Nuoširdžiausi Jums sveikinimai. Vaisingo darbo. Simonas Jančevskis". (Kas iš raseiniškių neprisimena Blinstrubiškių dvaro, jo ponų Jančiauskių, jų žirgų — kaip pakinkyti į karietą arabų veislės gražuoliai kaukšėdavo Raseinių grindiniu).

Kražių įžymybės

Tarp pranešimų šiaurio gairinami, nuoširdaus, didelės pagarbos verto mokytojo E. Dirmeikio vedami apėjome Kražių įžymybes — šventovę (buv. benediktinų, dėl kurios 1893 m. lapkričio 21 d. įvyko istorinės skerdynės, netrukus sulauksiančios apvalaus jubiliejaus, R. Midvikio paminklinės skulptūros), garsiosios XVII š. kolegijos sparną (labai išpešiotą, palūžusį ...) — muziejų (išsikovotą per dideles pastangas).

Jau retai tegirdima vaizdinga, gyva kalba padaryto gero pranešimo pabaigoje. E. Skaudvilaitė linkėjo Kražiams: "Linkiu savo gimtosios parapijos pagrindinei mokyklai laimės būti naujų, labai reikalingų talentų lopšiu (...). Mažai tautai reikia didelio grožio ir aukštos dorovinės prabos meno, kuris sugebėtų atsverti taip įsigalėjusį abejingumą savo pačių žemės likimui, jos ligoms ir žaizdoms". Teišsipildo ...

Kas parašys rezistencinį romaną?

Į laisvę fondas lietuviškai kultūrai ugdyti savo 30 metų veiklai pažymėti skelbia ROMANO KONKURSĄ

Konkurso tikslas – sukurti kūrinį, kuris pavaizduotų lietuvių tautos rezistenciją įvairių priespaudų metuose. Tauta pergyveno kelias sunkias okupacijas, kalėjimus, tardymus, vežimus, trėmimus, pasitraukimus. Visa tai vienokiu ar kitokiu būdu giliai palietė kiekvieną lietuvį. Tegu tai būna įamžinta romane.

Romano konkurso premija – 3000 dolerių. Konkurse kviečiami dalyvauti viso pasaulio lietuviai rašytojai, gyveną Lietuvos respublikoje ar už jos ribų, išeivijoje. Konkurso terminas – **1991 m. gruodžio 1 d.** Iki tos dienos veikalai turi būti įteikti vertinimo komisijai nurodytais adresais.

Vertinimo komisija bus sudaryta iš septynių asmenų: tris narius skiria Lietuvos rašytojų sąjunga Lietuvoje, kitus tris narius – Amerikoje veikianti Lietuvių rašytojų draugija ir vieną narį deleguos Į laisvę fondas lietuviškai kultūrai ugdyti.

Romano dydis – ne mažiau 200 mašinėle rašytų puslapių. Rašoma dviguba interlinija-intervalu, apie 60-70 spaudos ženklų eilutėje. Lietuvoje gyveną rašytojai veikalus siunčia ten sudarytai vertinimo komisijai ar Į laisvę fondo Lietuvoje atstovui. Adresas bus paskelbtas vėliau. Išeivijoje gyveną rašytojai veikalus siunčia "Į laisvę" žurnalo redaktoriui Juozui Baužiui, 9240 Cliffside Ave., Orland Park, IL 60462, USA.

Visi konkurse dalyvaujantieji rašytojai siunčia po du savo romano egzempliorius, kad vieną egz. tuoj būtų galima persiųsti kitai konkurso komisijos daliai. Romanai pasirašomi slapyvardžiu, į atskirą voką įdedamas autoriaus vardas, pavardė, adresas. Vokas užklijuojamas ir ant jo užrašomas autoriaus slapyvardis.

Premijuotas veikalas bus išleistas Į laisvę fondo rūpesčiu Lietuvoje. Premijos įteikimas numatomas Lietuvoje 1992 metų pradžioje. Nepremijuoti veikalai grąžinami autoriams nurodytu adresu, išlaikant slaptumą. Konkursas maždaug tuo pačiu laiku skelbiamas Vilniuje, Niujorke ir Čikagoje.

Kas turite seniau išleistųjų Henriko Nagio poezijos knygų?

Lietuvos kultūrinių institucijų ir rašytojų esu nuolat prašomas paties neturimųjų šių mano seniai išparduotų, poezijos rinkinių: **"Eilėraščiai"**, (1946 m. atspausdintas rotatoriumi ir premijuotas leidyklos "Patrija"); **"Lapkričio naktys"**, (1947 m. išl. Freiburg i. Br., Vokietijoje); **"Saulės laikrodžiai"**, (1952 m. be leidyklos ženklo ir identifikacijos); **"Mėlynas sniegas"**, (1960 m. išl. Lietuvių Enciklopedijos leidykla Bostone, JAV); **"Broliai, balti aitvarai"**, (1969 m. išl. Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas Čikagoje); **"Prisijaukinsiu sakalą"**, (1978 m. išl. Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas, Čikagoje).

Už atsiųstas knygas ir pašto išlaidas atsilyginsiu. Siųsti: *Henrikas Nagys, c/o "Nepriklausoma Lietuva", 7722 George St., LaSalle, PQ, Canada H8P 1C4.* ***H.N.***

VYTAUTAS KASTYTIS

Akmenėliai

Aš ant didelio kelio
Akmenėlius renku ir skaitau:
Ar dar daug, ar dar daug
Akmenėlių ligi tavo namų?

Žėri akmenėliai
pakelėse,
akmenėliai kalba.
Akmenėlių nesuprasi,
akmenėlių negirdėsi
ašarėlės nepažinęs . . .

Motina bažnyčioj
keliais eina —
akmenėliai mato.
Uždainavo mergužėlė
sielvartingą dainą —
akmenėliai girdi . . .

Akmenėliai ant didel[illegible] kelio,
Akmenėlis – kaskart ašarėlė skaidri,
Akmenėliais takai nugrįsti!
Oi dar daug lig tavęs, oi dar daug! . . .

Suomijos Laplandija,
1944 m. spalio 14 d.

STABAI, (Brooklyn, NY) Nuotr. Algio Kemėžio

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JAV viešėjęs Darius Kuolys, Lietuvos kultūros ir švietimo ministeris, telefonu tarėsi su poetu Bernardu Brazdžioniu dėl jo literatūros vakarų vidurinėse mokyklose. Švietimo ministerija 1991 m. gegužės mėnesį planuoja surengti keliolika tokių vakarų didesniuose Lietuvos centruose vidurinių mokyklų jaunimui.

Akademinio skautų sąjūdžio Čikagoje įsteigtas Vydūno jaunimo fondas ne tik padeda studentams paskolomis bei stipendijomis, bet ir skiria metines premijas moksle, visuomeninėje veikloje, skautybėje pasižymėjusiems lietuviams. Pernai rudenį tokia XII-ji stipendija buvo paskirta kompiuterių specialistui prof. dr. Algirdui Avižieniui, kuris šiais mokslo metais Los Angeles Kalifornijos universitetą pakeitė Vytauto Didžiojo universitetu Kaune, išrinktas jo rektoriumi. Šiemetinė XIII-ji Vydūno jaunimo premija metinėje Akademinio skautų sąjūdžio vakarienėje spalio 13 d. buvo įteikta Edžiui Tuskeniui, beveik metus laiko praleidusiam Lietuvoje. Ten jam teko dirbti vertėju į anglų kalbą Lietuvos sąjūdžio informacijos agentūroje, Lietuvos aukščiausiosios tarybos informacijos biure, laikraščio "The Lithuanian Review" redakcijoje, Lietuvos aukščiausiosios tarybos prezidiumo pirm. Vytauto Landsbergio sekretoriate. Vydūno jaunimo fondo premijų įteikimo aprašymuose ir pernai, ir šiemet kartojama ta pati klaida — neatskleidžiama joms paskirtų dolerių suma.

JAV Ohio gydytojų draugija Klivlande kasmet paskiria kultūrinę $1.000 premiją. XXXIII-ją 1989 m. premiją laimėjo Liudas ir Aleksandra Sagiai už "Grandinėlės" įsteigimą ir jos išugdymą. XXXIV-ji 1990 m. premija paskirta Dievo Motinos lietuvių parapijos klebonui kun. Gediminui Kijauskui, SJ, gimusiam Lietuvoje 1930 m. birželio 29 d. Tūkstančio dolerių premiją metiniame Ohio lietuvių gydytojų susirinkime spalio 21 d. Lietuvių namuose įteikė valdybos ižd. dr. Vytautas Maurutis, o pirm. dr. Dainius Degėsys supažindino su naujojo laureato gyvenimu ir veikla. G. Kijauskas iš Lietuvos išvyko keturiolikos metų amžiaus. Jėzuitų vienuolijon įstojo atvykęs į JAV 1950 m. Čia studijavo teologiją ir filosofiją, kunigu buvo įšventintas 1960 m. birželio 18 d. Pastoracinį darbą 1965-67 m. dirbo Montrealio Aušros Vartų parapijoje. Čikagoje jam teko būti lietuvių jėzuitų provincijolu, Jaunimo centro direktoriumi. Klivlando lietuvių Dievo Motinos parapijos klebonu buvo paskirtas 1974 m. Jo pastangų dėka parapijoje atgijo įvairūs minėjimai, vakaronės, kultūriniai bei religiniai renginiai.

A.a. dail. Antanas Rūkštelė, tapytojas, etnografas, meno istorikas, gimęs 1906 m. spalio 22 d. Kauno-Zarasų paplentėje prie Zarasų esančiame Degučių kaime, mirė 1990 m. spalio 5 d. Floridos St. Petersburge. Velionis 1929 m. baigė Kauno meno mokyklą, tapybą privačiai studijavo pas Petrą Kalpoką ir Joną Mackevičių. Vytauto Didžiojo universitete studijavo istoriją ir filosofiją, studijas baigdamas meno istoriku. Velioniui 1926-36 m. teko būti M. K. Čiurlionio galerijos ir valstybinio muziejaus kuratoriumi, 1936-44 m. — Vytauto Didžiojo kultūros muziejaus etnografinio skyriaus vedėju, Lietuvos kraštotyros muziejų instruktoriumi, ekspedicijų vadovu. Jis taipgi dalyvavo parodose ir bendradarbiavo spaudoje. Buvo išleista jo knyga "Lietuvių tautodailė" (1929), studijos — "Vilniaus kryžiai" (1937), "Pastabos apie mūsų liaudies medžio raižinius" (1940). Vytauto Didžiojo kultūros muziejaus 1940 m. metraštyje yra velionies studija "Svarbiausieji veiksniai, nulėmusieji lietuvių liaudies statybos formą ir jos pobūdį". Velionis su kitais tautiečiais Vokietijon pasitraukė 1944 m. Iš pokarinės Vokietijos 1949 m. emigravo Australijon ir į JAV persikėlė tik 1955 m. Abiejose valstybėse rengė savo darbų parodas, dalyvavo bendrinėse parodose, reiškėsi kultūrinėje veikloje. "Laisvosios Lietuvos" Čikagoje paskelbtame konkurse velioniui pirmą premiją laimėjo jo sukurtas paveikslas "Partizanai". Išeivijoje daugiausia tapė sentimentalius, bet lietuvio širdžiai mielus paliktos tėvynės gamtovaizdžius su pakelių kryžiais, koplytstulpiais, sodybomis, rugių gubomis laukuose.

Daug fotomenininkų sutraukė Novosibirske surengta pirmoji tarptautinė nuotraukų paroda "Sibiras 90". Ji buvo sėkminga Lietuvos atstovams: vilnietis Vitalijus Butyrinas laimėjo didįjį parodos prizą, o neringiškiui Kazimierui Mizgiriui buvo įteiktas bronzos medalis.

Tautodailininkas Adolfas Gedvilas, gyvenantis Telšių rajone, savo drožinių kūrybą pradėjo verpstelėmis, rankšluostinėmis, lazdomis ir kryžiais, o pastaraisiais metais perėjo į Lietuvos didžiųjų kunigaikščių bareljefus. Kompartijos cenzoriai jų tada dar neįsileisdavo į parodų sales. Kunigaikščių bareljefus įsigydavo tik pažįstami tautiečiai ir turistai iš užsienio. Dabar jiems atsivėrė parodų durys ne tik Lietuvoje, bet ir toli už jos ribų — JAV ir netgi Australijoje. Tautodailininkui A. Gedviliui drožinėti padeda žmona Magdalena ir medį bandanti prakalbinti trylikametė dukra Jurgita.

Montrealietis poetas dr. Henrikas Nagys gimė 1920 m. spalio 12 d. Mažeikiuose. Jo septyniasdešimtasis gimtadienis buvo paminėtas rajoniniuose Mažeikių kultūros namuose. Atsiminimais apie mažąjį Henriką ir jo pirmuosius kūrybinius bandymus dalijosi pusseserė Pranciška Švažienė, augusi Nagių šeimoje. Minėjiman įsijungė ir dvi dr. H. Nagio pusbrolio Igno Pračkausko dukros su šeimomis. Programai vadovavo Mažeikių antrosios vidurinės mokyklos mokytojas M. Januška. Su amžiaus septyniasdešimtmečiu sutapo ir Vilniuje "Vagos" išleistas dr. H. Nagio poezijos rinkinys "Grįžulas".

Deimantinė Vytauto Didžiojo gimnazijos sukaktis paminėta Rasų kapinėse ir Vilniaus dramos teatre. Dabar ši gimnazija vadinama Antano Vienuolio vidurine mokykla. Jos ištakos siekia 1915 m. Vilniuje dr. J. Basanavičiaus, M. Biržiškos ir P. Gaidelionio suorganizuotas Vilniaus lietuvių gimnazijos kurso pamokas. Pirmuoju Vytauto Didžiojo gimnazijos direktoriumi buvo Mykolas Biržiška. Jį, lenkų ištremtą Lietuvon, pakeitė Marcelinas Šikšnys, gimnazijai vadovavęs 1922-39 m. Minėjimas buvo pradėtas prie dr. Jono Basanavičiaus kapo. Čia prisimintas ne tik jis, bet ir kiti Vytauto Didžiojo gimnazijos steigėjai bei dėstytojai, kurių eilėse buvo ir du Lietuvos prezidentai. Graikų kalbą dėstė Antanas Smetona, gamtos mokslus — Aleksandras Stulginskis. Minėjimo dalyviai aplankė ir 1970 m. rugpjūčio 15 d. mirusio matematikos mokytojo bei ilgamečio direktoriaus Marcelino Šikšnio kapą. Oficialioji minėjimo dalis buvo surengta Vilniaus dramos teatre. Mat gimnazijos pastatas restauruojamas, o laikinasis prieglobstis per mažas ir per skurdus deimantinės sukakties minėjimui. Mokyklos direktorė Janina Aliubavičienė gyvena viltimi, kad jai bus sugrąžintas Vytauto Didžiojo vardas.

Vinco Krėvės-Mickevičiaus (1882-1954) dukra O. Mickevičiūtė-Mušinskienė, viešėdama Lietuvoje, tarėsi su Lietuvos mokslų akademijos bei kitų institucijų atstovais dėl savo tėvo archyvo ir rankraščių parvežimo. Šia proga iškilo ir Filadelfijos Springfielde 1954 m. liepos 7 d. mirusio V. Krėvės bei jo žmonos palaikų pervežimas Lietuvon. Aukas palaikų pervežimui ir paminklui jau renka Varėnos žemės ūkio banke sąskaitą atidarę senieji merkiniškiai bei kiti dzūkai, įsteigę specialų fondą. Lig šiol tebėra nesutarta laidojimo vieta. Pasigirsta balsų, siūlančių panteoną Vilniaus Rasų kapinėse. Kiti cituoja ištrauką iš V. Krėvės 1948 m. sausio 18 d. H. Nastopkaitei-Korsakienei rašyto laiško: "Aš nenoriu mirti Amerikoje, tik Lietuvoje. Man dabar vienintelė svajonė, kad miręs būčiau palaidotas tose pačiose kapinėse, kur palaidoti mano tėvai". Jie, laukdami sūnaus, ilsisi V. Krėvės gimtojo Subartonių kaimo kapinaitėse. Palaikų pervežimo klausimą norima išspręsti iki 1992 m. rudens, kai bus minimos V. Krėvės 110-tosios gimimo metinės. Paminklui jo iniciatoriai vaizdžiais žodžiais siūlo Merkinę: "Baigiantis miesteliui, nuo kalvos atsiveria erdvi Nemuno ir Merkio santaka. Palei piliakalnį Dainavos legendų balsais čiurlena Stangė ... Merkiniečiai kviečia architektus, skulptorius padėti jiems surasti kuo geresnį sprendimą".

V. Kst.

Atsiųsta paminėti

LITUANUS, Lithuanian Quarterly Journal of Arts and Sciences, vol. 36, number 4, winter 1990. Editor – Violeta Kelertas, University of Illinois in Chicago. Published by Lituanus Foundation, Inc.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	10 %
180-185 d. term. ind.	10¼%
1 metų term. indėlius	10½%
2 metų term. indėlius	10¼%
3 metų term. indėlius	10¼%
1 metų GIC-met. palūk. ..	11½%
2 metų GIC-met. palūk. ..	11¼%
3 metų GIC-met. palūk. ..	11¼%
1 metų GIC-mėn. palūk. .	11 %
RRSP, RRIF ir OHOSP	9½%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	11½%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	11¼%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	11¼%
Taupomąją sąskaitą	8½%
Kasd. pal. taupymo sąsk..	9½%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki ...	5¾%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	13½%
Sutarties paskolas nuo	13½%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	13½%
2 metų	13½%
3 metų	13½%
Su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ir 3 metų	13 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 46 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS
406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
2239 Bloor Street West. •
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

Kokia jūsų namo vertė?
Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

Greitas ir tikslus *patarnavimas!*
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

MYKOLAS PLIUŠKAITIS, 25 m., naujas vyriausias ir amžiumi jauniausias treneris Bramptono "Cobra" plaukimo centre. Jo siekis – tapti Kanados olimpinės rinktinės vyriausiu treneriu. Nuotraukoje M. Pliuškaitis instruktuoja savo mokinį

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

T.V.

Slidinėjimas Kaukaze

Ketvirtosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės įvyks Lietuvoje 1991 m. liepos 27 – rugpjūčio 4 d.d. Programoje: krepšinis, tinklinis, beisbolas, futbolas, ledo ritulys, tenisas, stalo tenisas, badmintonas, dviračių lenktynės, lengvoji atletika, plaukimas, buriavimas, fechtavimas, jojimas, šaudymas, aviacijos sportas, biliardas, šachmatai ir kt. Tuo pačiu laiku slidinėjimo ir alpinizmo varžybos įvyks už Lietuvos ribų.

Slidinėjimas vyks Kaukazo kalnuose, ties Elbruso kalnu, 12,000 pėdų aukštyje. Varžybas praves Lietuvos kalnų slidinėjimo federacija (LKSF). Slidinėjimo varžybų programoje bus Slalomas ir Didysis slalomas šiose klasėse: mergaičių ir berniukų iki 18 metų, moterų ir vyrų 18-45 m. imtinai, moterų ir vyrų per 45 metų. Slalomo trasa apie 900 pėdų ir Didžiojo slalomo 1500 pėdų ilgio.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių kilmės slidininkams. Šiaurės Amerikos dalyvių registracija vyksta iki 1991 m. sausio 15 d. šiuo adresu: Vytenis Čiurlionis, 19755 Upper Terrace, Cleveland, Ohio 44117, tel. (216) 481-1525.

Tvarkaraštis ir kelionės išlaidos: $910 – Niujorkas-Maskva-Vilnius ir atgal, liepos 25 – rugpjūčio 5 d.d. Varžybų atidarymas – Kaune liepos 27 d. $140 – Vilnius-Kaukazas ir atgal liepos 28 – rugpjūčio 3 d.d. Varžybų uždarymas – Vilniuje rugpjūčio 4 d.

Kelionės išlaidomis į varžybų vietą, nakvyne, maitinimu bei kitokiomis išlaidomis būnant Lietuvoje, varžybų dalyvius bei turistus aprūpina LKSF. Aukščiau nurodytos kainos gali pasikeisti, jei keisis lėktuvų bilietų kainos. Šios registracijos tikslas — nustatyti asmenų, norinčių dalyvauti varžybose Kaukaze, skaičių. Užsiregistravusiems bus siunčiama papildoma informacija. **Inf.**

VYTENIS ČIURLIONIS, klivlandietis, žymus išeivijos slidininkas-veteranas, jau pradėjęs slidinėjimo sezoną Vermonte 1990 m. spalio mėnesį

Vykstame į PLS žaidynes

IV-jų pasaulio lietuvių sporto žaidynių 1991 m. Lietuvoje ŠALFASSgos Kanados išvykos komitetas (Rimas Sonda – pirmininkas, Audrius Šileika, Rimas Kuliavas, Eduardas Stravinskas ir Sigitas Krašauskas) š.m. lapkričio 26 d. posėdyje svarstė eilę klausimų, liečiančių Kanados sportininkų išvyką į Lietuvą. Niekas neabejoja, kad reikia vykti į Lietuvą, tačiau kyla klausimų, į kuriuos sunku atsakyti – politinė padėtis Lietuvoje, vizų gavimas ir pan.

Komiteto pirm. Rimas Sonda pateikė informaciją apie pasitarimus su kelionių agentūromis. Yra gauta skrydžio kainos, tačiau dar netikslios, greičiausiai teks pasinaudoti "FIN AIR" patarnavimu. Numatoma išvykti 1991 m. liepos 24 d. ir grįžti rugpjūčio 9 d. Skrydis: Torontas-Helsinkis-Lietuva ir atgal. Kaina asmeniui – nuo $1,450.

Sportininkai ir norintieji vykti kartu prašomi skambinti komiteto nariams. Norima kaip galima greičiau sužinoti apytikrį vykstančiųjų skaičių. Apie šią išvyką greitu laiku bus skelbiama spaudoje. Informaciją bus galima gauti taip pat per sporto klubų vadovus. Šiuo metu prašoma skambinti Rimui Sondai tel. 769-0671, Rimui Kuliavui tel. 766-2996, Audriui Šileikai tel. 767-6520, Eduardui Stravinskui tel. 767-9306 ar Sigitui Krašauskui tel. 766-5367.

IV-jų PLS žaidynių 1991 m. atidarymo iškilmės vyks liepos 27 d. Kaune, o jų uždarymas – rugpjūčio 4 d. Vilniuje. Bus varžomasi 27-se sporto šakose. Sportininkų išlaikymu viešnagės metu rūpinasi Lietuva.

Sig. K.

Žuvo Dainius Makauskas. Iš Himalajų pasiekė žinia, kad 1990 m. spalio 31 d. amerikietis Carlos Buhleris ir Dainius Makauskas žuvo, pasiekę Dhaulagiri (8167 m.) viršūnę. Lietuva neteko vienintelio "Kalnų tigro", vienintelio lietuvio, įkopusio į 8-tūkstantininką. Dainius Makauskas gimė 1939 m.

"Vyčio", Lietuvos tautinio olimpinio komiteto leidžiamo žurnalo antrąjį numerį, redaguotą Romos Grinbergienės Vilniuje, Toronte galima įsigyti Prisikėlimo parapijos ir Anapilio knygynuose, taip pat pas Pr. Bernecką tel. 763-4429.

Hamiltono "Kovo" žinios

Naujai išrinkta Hamiltono lietuvių sporto klubo "Kovas" valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. Arvydas Šeštokas, I-sis vicepirm. Robertas Bumelis, II-sis vicepirm. Rolandas Bartninkas, ižd. Rimas Šiulys. Naujas sporto klubo adresas: A. Šeštokas, 1411 Winterbourne Dr., Oakville, Ont. L6S 7B5, tel. 829-2289.

Krepšinio treniruotės vyksta kiekvieną šeštadienį Westdale gimnazijos salėje šia tvarka: nuo 1-3 v.p.p. suaugusiems, nuo 3-4 v.p.p. jaunučiams. Jų vadovas — Vyt. Stukas. Norintys žaisti krepšinį (berniukai ir mergaitės) priimami nuo 6 metų amžiaus ir vyresni.

R. Alderdice (Prunskus), žinomas "Kovo" ilgų nuotolių bėgikas, dalyvavo Ontario College 10 kilometrų miško bėgime. Jis laimėjo pirmą vietą, nubėgęs šį atstumą per 33 min. 34 sek. **A.G.**

• **Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" – atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.**

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
The Lougheed & Barnard šeimos ir tarnautojai
"Žmonės, kurie atjaučia kitus"
Sudbury, Ontario

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835
• *Patarnauja lietuvių kalba.*
• *Nemokamas namų įvertinimas*
130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9
Pirkite namus geresnei savo ateičiai

Ateitininkų žinios

Studentų ateitininkų žiemos stovykla įvyks Neringos stovyklavietėje gruodžio 26 — sausio 1 d.d. Dėl informacijos skambinti tel. 1-819-595-9451.

Skautų veikla

• Išrinkta nauja LSS vadovybė. Į tarybą bendru sąrašu: v.s. t.n. Stefa Gedgaudienė, v.s. Irena Kerelienė, v.s. Česlovas Kiliulis, v.s. fil. Sigitas Miknaitis, v.s. fil. Lilė Milukienė ir iš Kanados s. fil. Rūta Žilinskienė. Į garbės teismą išrinkti torontiškiai: v.s. Danutė Keršienė, v.s. Česlovas Senkevičius, j.v.s. Marija Vasiliauskienė. Į kontrolės komisiją v.s. Antanas Jarūnas.

Į tarybą skautų brolijos sąrašu: v.s. fil. Balys Bartkus, v.s. Remigijus Belzinskas, v.s. fil. Algis Glodas, v.s. fil. Kazys Matonis. Į tarybą seserijos sąrašu: v.s. fil. Dalia Dundzilienė, v.s. Laima Jarašiūnienė, s.fil. Laima Svarcaitė, s. fil. Julija Taorienė. Į tarybą akademinio sk. sąjūdžio sąrašu: v.s. fil. Danutė Eidukienė, ps. fil. Aleksandra Likanderienė, s. fil. Virginija Mačiulienė, v.s. fil. Apolinaras Treinys. Brolijos Vyriausias Skautininkas — v.s. Gediminas Deveikis, pav. s. Gintautas Taoras, seserijos VS — s. Birutė Banaitienė. pav. v.s. Laima Kiliulienė. Akademinio sk. sąjūdžio pirm. v.s. fil. Edmundas Korzonas, pav. v.s. fil. Kęstutis Ječius.

Brolijos garbės gynėjas s. Justinas Kirvelaitis, seserijos — v.s. Malvina Jonikienė, akademikų — v.s. fil. Jonas Dainauskas. Į rajonų vadus: Australijos s. Narcizas Ramanauskas, Europos v.s. Jaras Alkis, Kanados v.s. Aldona Baltakienė, Atlanto raj. j.v.s. Genovaitė Treinienė, Vidurio raj. s. fil. Irena Gedrienė, Ramiojo vandenyno s. fil. Albinas Sekas. Naujai vadovybei linkėtina darbingų metų. **M.**

HALLING ELECTRICAL
(Estonian)
- *Visų rūšių atnaujinimai*
- *AC langai ir sienų sekcijos*
- *Vėsintuvai*
- *Garažo durų atidarytojai*

Tel. 762-9190

1991 metų skrydžiai iš Vokietijos į Lietuvą
Hamburgas-Ryga-Vilnius ir atgal kiekvieną šeštadienį nuo balandžio 27 d. iki spalio mėn.
Viena savaitė VILNIUJE kainuoja DM (vok. markėmis) ..... nuo 1.398,
savaitė KLAIPĖDOJE – nuo 1.298,
savaitė PALANGOJE – nuo 1.148
Kreipkitės į
Schieder REISEN
SCHOMBURGSTR, 120
D-2000 Hamburg 50
Tel. 040/38020637
FAX 040/388965

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:		IMA:	
10 % už 90 dienų term. indėlius		už asmenines paskolas nuo	13½%
10¼% už 6 mėnesių term. indėlius		už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
10½% už 1 m. term. indėlius		1 metų	13½%
10¼% už 2 m. term. indėlius		2 metų	13½%
10¼% už 3 m. term. indėlius		3 metų	13½%
11 % už 1 m. GIC mėn. palūk.		(fixed rate)	
11½% už 1 m. GIC invest. pažym.		su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų	13 %
11¼% už 2 m. GIC invest. pažym.		(variable rate)	
11¼% už 3 m. GIC invest. pažym.		*Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.*	
9½% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)			
11½% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.			
11¼% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.			
11¼% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.			
9½% už namų planą - OHOSP (variable rate)			
8½% už taupymo sąskaitą			
9½% kasd. pal. sąsk. virš 10.000			
7 % už kasd. pal. čekių sąsk.			

AKTYVAI virš 79 milijonų dolerių

*Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau **$2,000.** Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki **$30,000.** Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).*

MasterCard *Kredito kortelė su PARAMOS vardu*

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SĄŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS **STASYS JOKUBAITIS.**
Telefonai **535-2331** arba **537-2869**

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.
Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION
1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linija):
416-773-3779 FAX 1-416-836-1029
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. *Savininkas – Tom Thompson*

JŪS GALITE PAGELBĖTI!

Jeigu jūs norite pagelbėti savo giminėms, draugams dovanokite automobilį Lietuvoje ar Sovietų Sąjungoje

Mes siūlome įvairių modelių automobilius, pagamintus Sovietų Sąjungoje:
Lada 2104, Samara 2108, Samara 2109, Niva, Tavria, Luaz.

TAVRIA – 5 greičių $5,944 kanadiškais
LUAZ JEEP 4x4 $6,996 kanadiškais
SAMARA 1.5-5 greičių $9,000 kanadiškais

Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis pas mus

LADA CANADA INC.
1790 Albion Road, Rexdale, Ontario M9V 4J8
Telefonas: (416) 748-2100 FAX: (416) 748-2107 TELEX: 06-989241

Iškilmingas

NAUJŲ METŲ

SUTIKIMAS

Anapilyje
gruodžio 31,
pirmadienį
nuo 7 v.v.

1. Šilta vakarienė su vynu
2. Šalti užkandžiai po 12 valandos vakaro
3. Nemokamas baras
4. Šampanas
5. "Les and the Music Masters" orkestras, puikiai išpuošta salė

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto – sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas R. Celejewską tel. 231-8832.

Visus dalyvauti maloniai kviečia –
Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

Tik per Angliją greičiau ir taupiau

Pasinaudokite patarnavimu mūsų išplėstu ir įvairiapusišku ekonominiu bendradarbiavimu su LIETUVA.

VAISTAI – galime pasiųsti visus naujausius vaistus, gaminamus VAKARŲ EUROPOJE.

MEDŽIAGOS – siunčiame angliškas ir kitokias medžiagas, gatavus drabužius, sportinius kostiumus, sportinius batus ir t.t., elektronines prekes.

SIUNČIAME iš Anglijos arba nuperkame Sovietų Sąjungos ir kitų kraštų gamybos automobilius:
Lada – nuo $8,900 Samara – nuo $10,900

PALIKIMAI pervedami į Lietuvą arba kitus kraštus, kliento pageidaujama valiuta.

Visos financinės ir banko operacijos atliekamos aukščiausiu kursu . Specialus rublio kursas . Priimamos įvairių terminų investacijos

BALTIC STORES & CO.,
(Z. Juras)
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 081 460 2592

AUDRA travel CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ
1991 metais!

Siūlomos išvykimo datos su Skandinavų bendrove SAS(SK) ir FINNAIR (AY) iš bet kurio Š. Amerikos miesto per Rygą į Lietuvą ir atgal.
Grįžimo datos už 2 ar 3 savaičių.

1. Gegužės 10	**5. Liepos 5**	**9. Rugsėjo 13**
2. Gegužės 17	**6. Liepos 19**	**10. Spalio 11**
3. Gegužės 31	**7. Rugpjūčio 2**	**11. Gruodžio 20**
4. Birželio 14	**8. Rugpjūčio 16**	**12. Gruodžio 27**

Lėktuvų bilietų kaina iš Toronto į Rygą ir atgal svyruoja tarp **$1126 – $1414** kan. + mokesčiai (tax).

Mūsų rekomenduojamos lėktuvų bendrovės grupinėms ir individualioms kelionėms:

1. **Scandinavian Airline SAS (SK)**
2. **Finnair (AY)**
3. **Air France (AF)**
4. **Lufthansa (LH)**

Keleiviams, užsakantiems keliones mūsų įstaigoje, nemokamai parūpiname nakvynę ir transportą, jeigu reikia nakvoti Europoje, grįžtant iš viešnagės.

UŽSAKYMUS PRIIMAME DABAR!

ARTĖJANT NAUJIESIEMS METAMS, SIŪLOME UŽSAKYTI DOVANAS SAVO ARTIMIESIEMS LIETUVOJE!

Užsakymus priimame ir smulkesnę informaciją suteikiame mūsų įstaigoje:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

TORONTO ONT

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškės žiburiams": $150 – Stasys ir Sofija Rakščiai, Fruitland, Ont.; $40 – Jonas ir Zita Didžbaliai, J.K. Dervaičiai, St. Catharines, Ont.; $30 – Irena ir Vincas Ignaičiai, Monika Jasionytė, Irena ir Jonas Nacevičiai, O. ir J. Kirvaičiai, Stasė ir Povilas Kanopai, Hamilton, Ont., Helen ir Kęstutis Norkai, Hamilton, Ont., Eugenijus ir Genė Kuchalskiai; $28 – D.V.T. Kekiai, West Lorne, Ont.; $25 – Bronius, Genovaitė Grajauskai, Hamilton, Ont., S. Martinaitienė ir J. Žadeikis, Eleonora ir Vincas Andrulioniai, Rodney, Ont., J.T. Cipariai, Rodney, Ont., Mindaugas Šelmys, Liuda ir Alfredas Stulginskai, Irena ir Valteris Dauginiai, Bronė Žiobienė, Matilda ir Augustinas Kuolai, Oakville, Ont., Julius ir Pranė Barakauskai, Marija ir Jonas Gimžauskai, Hamilton, Ont.

$20 – Mečys ir Stasė Bušinskai, Jonas ir Anelė Puteriai, Joana ir Juozas Rovai, A.M. Radžiūnai, Irena ir Anicetas Zalagėnai, Stasė ir Bronius Žutautai, M.P. Pranaičiai, Aldona Zarembaitė, Izabelė Kandrotienė, Anelė, Kazimieras Pajaujai ir šeima, L. A. Andruliai, A.A. Kazanavičiai, Jeronimas ir Irena Birštonai su šeima, Stayner, Ont., J.M. Zažeckai, Cambridge, Ont., J. Vaskela, Birutė ir Jonas Aukštaičiai, Janina ir Albinas Blauzdžiūnai, La Salle, Que., Marija, Pranas ir Rimas Šiūliai, Hamilton, Ont., A.V. Poškaičiai, Bronė ir Jonas Stankaičiai, Joana ir Vladas Plečkaičiai, Jadvyga Ignatavičienė, M. Jakubauskienė, K. ir E. Gudinskai, Hamilton, Ont., Eleonora ir Antanas Šiškai, Fort Erie, Ont., Aldona ir Alfonsas Erštikaičiai, Stoney Creek, Ont., G.B. Trinkų šeima, Elena ir Povilas Lukavičiai, Hamilton, Ont., Stefanija Domeikienė, Hamilton, Ont., dr. Aleksas ir Aldona Valadkos, E.P. Žuliai, E.R. Namikai, Marija ir Simas Gudaičiai, Elena ir Bronius Kisonai, Brone Galiniene, Jonas Bartnikas, Vytas Jakubaitis, West Lorne, Ont., Alfonsas Marcis ir dukra Milda, Elena ir Vytautas Krikščiūnai, Wasaga Beach, Ont., Antanas Basalykas, Regina ir Stasys Valickiai, Stasys ir Anelė Urbonavičiai, Hamilton, Ont., Emilija Beržaitienė ir šeima, Hamilton, Ont., Petras Žulys, Hamilton, Ont., Elena Draudvilienė.

$15 – V. Kalendrienė, Ona Jakimavičienė, Veronika Aleknevičienė, Aldona ir Vladas Vaitoniai, A.K. Poviloniai, Pranas Čečys, A. Žilėnas, Bolius Trukanavičius; $10 – Petras ir Ona Derliūnai, Lina Einikienė, Petras, Liuda Jurėnai ir šeima, Ona Vilimienė, Antanas Rakauskas, Ona ir Jonas Dirmantai bei dukros, Elena ir Pranas Bersėnai, A. ir K. Gudžiūnai, Ottawa, Ont., M. ir J. Naruševičiai su šeima, London, Ont., E. Girėnienė, Ieva ir Juozas Milkintai, Ignas ir Bronė Jonynai, Elena ir Stasys Kuzmickai, J. Černiauskienė, Elzbieta Kazickienė, Hamilton, Ont.; $5 – Pr. Žibūnas, J. Araminas, Montreal, Que.

"Tėviškės žiburiams" M. M. aukojo $1,000.

Britų Kolumbijos lietuvių bendruomenė "Tėviškės žiburiams" atsiuntė $75 auką.

Hamiltono medžiotojų-žūklautojų klubo "Giedraitis" valdyba "Tėviškės žiburiams" aukojo $75.

A.a. Elenos Jakubaitienės atminimui Vytas Jakubaitis "Tėviškės žiburiams" aukojo $40.

A.a. Stasio Čepo atminimui Irena ir Jonas Nacevičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. B. Kerulienės atminimui O. ir J. Kirvaičiai su užuojauta artimiesiems "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

Marija Ašembergienė prašo pagalbos jos vienintelei 18-kos metų dukrai, kuriai reikia persodinti inkstus. "Melsiu Dievą, kad išgirstų kas nors mano pagalbos šauksmą" — kreipiasi motina į išeivijos tautiečius. Adresas: Vilnius 232057, Didlaukio g-vė 8-16, Lithuania.

Chris Korwin-Kuczynski, Toronto miesto tarybos narys, gavo atsakymą į savo laišką, rašytą ministeriui pirm. Brian Mulroney, liečiantį Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes. Atsakyme rašoma, kad bus atkreiptas dėmesys į laiško autoriaus mintis ir primenama, jog gruodžio 6 d. ministeris pirmininkas susitiks su Lietuvos prezidentu Vytautu Landsbergiu ir aptars dabartinę Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių būklę. **L.J.**

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

Toronto "Atžalyno" pasilinksminime "Los Vegas" svečiai bando savo laimę
Nuotr. B. Tarvydo

"Paramos" kredito kooperatyvas Kalėdų švenčių laikotarpyje gruodžio 25, 26 d.d. ir sausio 1 d. bus uždarytas. **Vedėja**

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo švenčių laikotarpyje darbo valandos – gruodžio 24, pirmadienį, 9.30 v.r.-1 v.p.p. Uždaryta gruodžio 25 ir 26 bei sausio 1 d.d.

Slaugos namų vajaus popietė

Gruodžio 2, sekmadienį, Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje įvyko LN moterų ir vyrų būrelių rengta sekmadienio popietė sutelkti lėšų slaugos namų statybai. Dalyvavo 310 asmenų. Popietės programą pradėjo LN vyrų valdybos vicepirm. A. Sukauskas, pasidžiaugdamas moterų ir vyrų glaudžiu bendradarbiavimu, kvietė visus lietuvius prisidėti prie šio kilnaus tikslo — savų lietuviškų slaugos namų. Popietės pranešėja A. Kilinskienė pakvietė Lietuvių namų ir Labdaros fondo pirm. Rimą Strimaitį tarti žodį. Jis džiaugėsi būrelių rodoma iniciatyva, gausiu apsilankymu ir viltimi, kad lietuvių visuomenė įvertins jau atliktus darbus ir prisijungs morališkai ir finansiškai prie statybos įvykdymo. LN moterų būrelio pirm. B. Abromaitienė tuojau pat įteikė abiejų būrelių 1,000 dol. auką.

Plačiau kalbėjo Lietuvių slaugos namų planavimo komiteto pirm. J.V. Šimkus. Jis detaliai paaiškino slaugos namų planavimo eigą, gavimą 60-ies lovų, bei valdžios duodamą finansinę pagalbą. Paskutinis kalbėtojas buvo Labdaros fondo lėšų telkimo komiteto narys dr. R. Zabieliauskas, kuris pareiškė, kad lietuviai turėtų džiaugtis gavę 60-ties lovų leidimą slaugos namams. Tik 4 tautinės grupės iš 50-ies gavo tokį leidimą. Lietuviams būtų didžiausia gėda, jei jie nepatenkintų Ontario sveikatos ministerijos finansinių reikalavimų iki 1991 m. rugpjūčio 31 d.

Meninėje programoje pianistė D. Batūraitė atliko Mozarto ir Čaikovskio kūrinius. Dainos vienetas "Sutartinė" padainavo 4 dainas ir V. Povilonis su V. Ramanausku atliko paskutinę programos dalį. Publika palydėjo programos atlikėjus ilgais plojimais ir rengėjai apdovanojo juos gėlėmis. LN moterų būrelio pirm. B. Abromaitienė tarė padėkos žodį ir pakvietė susirinkusius prie vaišių stalo. Po to sekė loterija. Aukų surinkta $20,658. Vakaro pelnas $1,900 irgi paaukotas slaugos namų statybai. Graži pradžia ir didelė parama. Dirbdami kartu, pasieksime savo tikslą — įsigysim lietuviškus slaugos namus!

T. Stanulis

• Spaudai parama būtina: be lietuviškos spaudos nebus nė Tėvynės laisvos.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*
2 Jane St., Suite 500
Bloor ir Jane gatvių kampas
Toronto, Ontario M6S 4W3
Telefonai:
įstaigos (416)**762-7393**
namų **233-0303**

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS
B.C.L., LLB., M.B.A., M. Eng.
15 John St., Suite 2
Weston, Ontario M9N 1J2
Tel. 240-0594
Fax. 248-5922

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS *B.A. M.L.S. LL.B.*
perėmė a.a.advokato **Algio Puterio**
bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas
įstaigos (416) **763-3362**

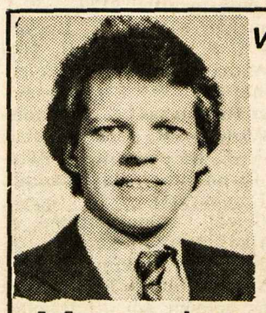

Vaidotas Jonynas, *M.B.A., C.F.A.*
Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)
- **Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investacijų srityje**
- **Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą**
- **Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai**

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC. REALTOR

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Toronte ir Wasagoje
Tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3
Fax 534-8953

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

Century 21®

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker
FAX 233-0285
Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. *Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.*
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

ENCHANTE INC
IMPORTERS EXPORTERS

2938 DUNDAS ST. W. (Į VAKARUS NUO KEELE GATVĖS)
TEL.: 769-0631 TORONTO**
FAX: 769-0586 **ONTARIO

Pirmad. ir antrad.
10 v.r. iki 6 v.v.
Trečiad., ketvirtad. ir penktad.
10 v.r. iki 8 v.v.
Šeštadienį 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Sekmadienį – UŽDARYTA

We specialize in 110/220 Volt Multisystems

TAX FREE EXPORT CENTRE

Panasonic **HITACHI**

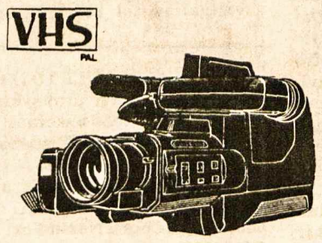

Taisome ir turime naujų dalių Vilniuje, Lietuvoje

Turime pardavimo ir taisymo skyrius - Maskvoje, Anglijoje, Maltoje, San Franciske, Niujorke, Graikijoje, Izraelyje, Lenkijoje

M7 & M9 220 VOLTS
VIDEO CAMERA/RECORDER

PAL-M NTSC PAL SECAM PAL-N
110/220 Volt Multisystems
PAL-N PAL SECAM NTSC PAL-M

$79.99
Dvikasetinis magnetofonas ir SW MW FM radijas

220 VOLTS
PAL-SECAM
$299.99

ENCHANTE turi parduotuves visame pasaulyje

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p. .
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTO

Anapilio žinios

— Gruodžio 9 d. KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrius šventė savo metinę šventę. Narės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, su savo vėliava dalyvavo 11 v.r. Mišiose.

— Gruodžio 9 d. 1 v.p.p. Anapilio salėje vyko Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio sutikimas. Ta proga, Kanados lietuvių muziejuje, Anapilyje, buvo išstatyta senų lietuviškos muzikos leidinių parodėlė.

— Pradedamas parapijiečių lankymas. Parapijiečiai lankomi iš anksto susitarus telefonu.

— Ateinantį savaitgalį kun. V. Braukyla bus išvykęs pravesti adventinių susikaupimų Sudbury ir Sault Ste. Marie apylinkių lietuviams.

— Kūčios Anapilyje bus gruodžio 24, pirmadienį, 8 v.v. Kūčių valgius ruošia O. Derliūnienė. Bilietai platinami sekmadieniais parapijos salėje. Kainos: suaugusiems: — $17, pensininkams ir studentams — $15, jaunuoliams nuo 10 iki 15 m. — $10, vaikams nuo 7 iki 10 m. — $6, o vaikučiams iki 7 m. — nemokamai.

— Adventinis susikaupimas — gruodžio 22 ir 23 d.d. Vadovaus kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas iš Otavos. Gruodžio 22, šeštadienį, 2.30 v.p.p. rekolekcijų vedėjo žodis ir 3 v.p.p. "Volungės" choro prieškalėdinis koncertas; gruodžio 23, sekmadienį, rekolekcijų vedėjo pamokslai Mišių metu Anapilyje ir Wasagos Gerojo Ganytojo misijoje. Prieš ir po pamokslų bus klausoma išpažinčių.

— Kalėdų eglutė mūsų mažiesiems bus Anapilio salėje gruodžio 23, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių.

— Nuo šio sekmadienio bilietai į Naujų metų sutikimą Anapilyje jau pradedami platinti ir nelietuviškai publikai. Skatiname norinčius šiame pokylyje dalyvauti lietuvius kuo greičiau bilietus įsigyti, nes vietų skaičius ribotas.

— Aukojo Šv. Kazimiero kolegijai: $150 — J. J. Rovai; "Caritas": $200 — J. J. Valiuliai, J. J. Rovai; Anapilio muziejaus statybos vajui: $50 — A. Draugelis; Anapilio korporacijai: $1,000 — L. V. Morkūnai (a.a. Vaclovo Paliūno atminimui); Šv. Jono kapinėms: $100 — J. Barzdaitienė; $25 — D. Renkauskas; parapijai: $200 — L. O. Rimkai, Č. Pšezdzieckis; $100 — J. J. Rovai, A. Draugelis, J. K. Ališauskai, A. M. Stropus, P. V. Dalindos; $50 — S. M. Kniukštos, dr. J. L. Yčai.

— Mišios gruodžio 16, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Ireną Pranevičienę ir Karolį Rusiną, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Joną Šlepavičių.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukojo: $1700 — LN moterų ir vyrų būreliai (popietės pelnas); $1000 — J. Šileikis a.a. Jono Šileikio mirties 10 m. atminimui, M. V. Kriščiūnas; $900 — M. Jankus; $850 — P. Jukna; $500 — J. B. Maziliauskai, A. M., A. S. Verbickai iš Hamiltono; $250 — M. Gerčius; $200 — V. Daugelavičienė, I. Lapple (Viliušytė), J. Pilipavičienė, dainos vienetas "Sutartinė" (popietės honoraras); $120 — K. Žutautas; $100 — R. P. Bražukai a.a. Antano Jakimavičiaus mirties 10 m. atminimui, P. Imbrasas, V. Lukas iš Hamiltono, V. Norkus, Č. Tiškevičius, U. Žilinskienė; $50 — F. Mačiulis, S. Kalytis. Iš viso statybos fonde yra $228,730. Aukos priimamos "Paramos", Prisikėlimo parapijos ir "Talkos" kredito kooperatyvuose. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— LN moterų ir vyrų kalėdinė vakaronė įvyks gruodžio 15, šeštadienį, 6 v.v. Vytauto Didžiojo menėje. Bilietai gaunami pas B. Abromaitienę tel. 532-4793, V. Drešerį tel. 233-3334, A. Jankaitienę tel. 762-9183 ir LN sekmadienio popietėse.

— LN vyrų būrelio valdybos posėdis — gruodžio 12, trečiadienį, 7.30 v.v., V. Drešerio įstaigoje, 3830B Bloor St. W.

— LN vyrų būrelio narių metinis susirinkimas įvyks 1991 m. sausio 13, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Karalienės Mortos menėje.

— Lietuvių slaugos namų popietės aukos: $2000 — I. Adomavičienė; $1000 — A. Aperavičienė, V. Birštonas, T. V. Gražuliai, D. Regina, V. Senkus iš Angus, Ont., V. Sližienė, J. Zakas, J. J. Zenkevičiai; $500 — H. G. Lapai, LN moterų būrelis, LN vyrų būrelis, V. Jocas, dr. A. S. Pacevičiai, B. Sriubiškis, P. Stepanauskas, I. Vadauskienė; $400 — M. Statulevičienė, A. Valienė; $300 — J. Z. Didžbaliai, Č. Pažerūnienė; $250 — A. D. Barkauskai, V. Matulevičius, A. Petryla; $200 — Anapilio moterų būrelis, B. Molis, A. Pažerūnas, J. Petronis, P. Puidokas, V. Radzevičius, V. L. Sendžikai, O. Yurkienė, V. Žukauskienė; $100 — O. R. Berentai, V. G. Butkiai, L. Dūda, S. Grigaliūnas, V. Gudaitis, V. Gumauskas, P. E. Jukna, A. Kvederienė, V. Jasinevičienė, G. Kocienė, V. Kubilienė, B. Norkienė, J. Pacevičienė, V. Paškuvienė, I. Patašienė, sūnaus mirties 10 m. atminimui, J. Rukšienė, P. Šimkevičienė, P. V. Simonaičiai, A. Smailienė, motinos mirties 10 m. atminimui, J. J. Valiuliai, I. Vėbrienė, J. Vingelienė, J. Zabulionis; $50 — K. Budrevičius, A. Jankaitienė, D. Leparskienė, S. Markauskas, S. Revienė, T. Trakymienė; $20 — D. Batūraitė (paaukojusi savo honorarą), I. Čiurlys, I. Paškauskienė, M. Rusinas; $13 — M. Tamošiūnienė; $10 — L. Jasys; $5 — Angelė Kairienė.

— LN ligonių lankytojai renkasi pasitarimui gruodžio 14, penktadienį, 7 v.v. Lietuvių namuose. Galintieji prisidėti prie ligonių lankymo arba žinantieji pagalbos reikalingus tautiečius prašomi dalyvauti šiame posėdyje, arba pranešti V. Kulniui tel. 769-1266. Tenebūnie nė vienas tautietis, reikalingas mūsų paramos ar lankymo, pamirštas ateinančių švenčių proga. Padėka visiems, kurie metų eigoje su nuoširdumu ir pasiaukojimu lankė ligonius. **V.K.**

Prisikėlimo parapijos žinios

— 10.15 v.r. pamaldose dalyvavo Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis ir po Mišių tarė žodį į tikinčiuosius.

— Prieškalėdinis susikaupimas — gruodžio 13-16 d.d. Vadovai — kunigai St. Anužis ir Z. Degutis iš Lietuvos. Mišios su pamokslu kasdien 9.30 v.r. ir 7 v.v. Prieš Mišias klausoma išpažinčių.

— Ruošiasi tuoktis: Patricija Girčytė su Bartha Paul.

— Pakrikštytas: Aleksandras-Vytautas, Jūratės (Biretaitės) ir Lino J. Kaknevičių sūnus.

— Gruodžio 7 d. palaidota a.a. Bronė Kerulienė, 88 m.

— KLK moterų dr-jos šios parapijos skyriaus metinė šventė nukeliama į gruodžio 16 d. Visos narės organizuotai dalyvauja 11.30 v.r. Mišiose. Po jų — agapė-pietūs Parodų salėje. Programoje — Ritos Radžiūnaitės ir Jūratės Neimanienės rašiniai apie Švč. Mergelę Mariją. Bus ir loterija.

— Seminaras apie Dekalogą bus tęsiamas gruodžio 12 d. Prasideda Mišiomis 7 v.v. Vadovaus kun. Z. Degutis.

— Naujų 1991 metų sutikimo baliui bilietai gaunami sekmadieniais po Mišių parapijos salėje. Rengia parapijos jaunimas. Šokiams gros "Gintaro" orkestras iš Čikagos.

— Parapijai aukojo: $300 — E. Mačiulaičiai; $200 — O. Skrebūnas, J. Venslovaitis; $175 — P. J. Barakauskai; $150 — R. Ročytė; $110 — I. S. Girdzijauskai; $100 — M. Andriulevičienė, V. Daugėlavičienė, dr. P. I. Lukoševičiai, A. Rakauskas, G. I. Smolskiai; $50.50 — P. A. Misevičiai; $50 — V. E. Baleišos, K. D. Batūros, B. Čirūnienė, J. B. Danaičiai, J. A. Empakeriai, R. D. Gagne, D. A. Grigai, O. Spurgaitienė, A. R. Šileikos, S. Vaitekūnienė, A. J. Vaškevičiai; Vyskupo fondui: $50 — V. Matulaitis; $30 — S. Mazlaveckas; gėlėms: $25 — I. I. Ignaičiai; pranciškonų klierikų fondui: $50 — S. Vaitekūnienė; "Caritas": $175 — P. J. Barakauskai; Motinos Teresės labdarai: $100 — A. Rakauskas; vargšams: $50 — V. Daugėlavičienė; vienuolynui: $50 — B. Maskeliūnas, J. A. Zakai.

— Mišios gruodžio 16, sekmadienį, už a.a. Juozą ir Anastaziją Peseckus, 9.20 v.r. — už a.a. Lucy ir Joseph, 10.15 v.r. — už a.a. Juozą Kušlikį, Danielių Siminkevičių, Edmundą Stundžią, 11.30 v.r. — KLK moterų parapijos skyriaus intencija.

Išganytojo parapijos žinios

— Gruodžio 9 d. pamaldose dalyvavo Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis su palydovais. Kun. P. Dilys su parapijos tarybos pirmininku E. Steponu pasveikino prezidentą prie durų. Parapijos choras sugiedojo pasveikinimo giesmę "Jo malonė ir gerumas". Savo žodyje prezidentas linkėjo parapijai taikingai gyventi šiuo neramiu laiku.

— Gruodžio 16 d., 9.30 v.r., pamaldos šventovėje. Tą pačią dieną Išganytojo parapijos angliškoji dalis kviečia 2 v.p.p. mūsų parapijiečius dalyvauti naujų vargonų pašventinime. Vargonus pašventins vysk. W. Huras iš Kitchener. Giedos mūsų parapijos choras. Kun. P. Dilys pasakys sveikinimo žodį.

Paieškojimas

Ieškau tetos **Zosės Irenos Barysaitės-Jurgelevičienės** ir jos šeimos. Jie patys, arba ką nors apie juos žinantys, prašomi pranešti adresu: Zita Rindzevičienė, Juozapavičiaus pr. 42-15, Kaunas, Lithuania-Europe.

Kviečiame visą Toronto ir apylinkių lietuvių visuomenę į

Adventinį susikaupimą ir kalėdinių giesmių koncertą "GLORIA"

Atlieka Toronto lietuvių choras "VOLUNGĖ" kartu su Prisikėlimo parapijos vaikų choru.

Lietuvos kankinių parapijos šventovėje gruodžio 22, šeštadienį, 3 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos šventovėje gruodžio 23, sekmadienį, 4 v.p.p.

Įėjimas į koncertus – nemokamas

IŠKILUS KŪČIŲ VAKARAS ANAPILYJE

gruodžio 24, pirmadienį, 8 valandą vakaro

Programoje: *meninė dalis Kūčių nuotaikai, bendros kalėdinės giesmės, Kalėdų senelis mažiesiems, tradicinių valgių vakarienė, paruošta* ***O. Derliūnienės.***

Kainos: suaugusiems – $17, pensininkams – $15, vaikams nuo 10 iki 15 metų – $10, nuo 7 iki 10 metų – $6, nuo 1 iki 7 metų – nemokamai

Stalus rezervuoti, pranešant šeimos narių skaičių – **O. Derliūnienei tel. 536-4181**

Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų, kitomis dienomis — aukščiau minėtu telefonu

Kūčių vakarą rengia ir visus tautiečius dalyvauti maloniai kviečia — ***Anapilio parapija***

Naujų Metų Sutikimas

- *Šilta vakarienė su vynu ir šampanu*
- *Šaltų užkandžių bufetas*
- *Geras orkestras, linksmi šokiai*
- *Stalai numeruoti. Vietos rezervuojamos iš anksto*
- *Baras*

Gruodžio 31, pirmadienį, 7 val. vakaro, Karaliaus Mindaugo ir Karalienės Mortos menėse

ĮĖJIMAS: suaugusiems $35.00.

Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienių popietėse.

VISUS DALYVAUTI ŠIUOSE RENGINIUOSE NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA — ***LIETUVIŲ NAMAI***

MasterCard KOOPERATYVŲ KREDITO KORTELĖ

"MASTER CARD" SU "PARAMOS" VARDU PER KOOPERATYVŲ CENTRĄ.

"Parama" pasirašė sutartį su KOOPERATYVŲ CENTRU dėl "MASTER CARD" narių teisių, apmokėdama įstojimo išlaidas.

* Kortelės nuošimčiai žemesni negu kitų kredito kortelių.
* Nėra mokesčio už kortelės naudojimą.
* Nereikės mokėti nuošimčio, jei visas balansas bus sumokėtas per 21 dieną.
* Kortelė galės būti naudojama pinigų gavimui iš finansinių įstaigų, turinčių "Master Card" teises.
* Kortelė naudojama pasauliniu mastu – 170 valstybių, virš 6 milijonų prekybinių įstaigų.
* "Master Card" įstojimo blankai gaunami "Paramoje".
* Kortelių sąskaitos priimamos "Paramoje" – patarnavimas nemokamai.
* Kooperatyvų centras "Paramai" grąžins dalį pelno, kuris turės būti paaukotas lietuviškoms organizacijoms.

* *

TELEFONAS: 532-1149

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

Lietuvos aukščiausiosios tarybos prezidiumo pirmininko Vytauto Landsbergio viešnagė Kanadoje gruodžio 5-9 d.d. tapo tam tikra švente visiems šio krašto lietuviams. Pirmininkas, ponia Gražina Landsbergienė ir jų palydovai sutikti Montrealyje, iš kur tuoj pat skrido į Otavą. Sostinėje V. Landsbergis susitiko su ministeriu pirmininku Brian Mulroney, užsienio reikalų ministeriu Joe Clark, visa eile parlamentarų ir spaudos atstovų. Toronte praleido tris dienas, turėjo pasimatymus su Ontario premjeru Bob Rae ir kitais pareigūnais, pasakė kalbą universiteto Convocation salėje kitataučiams, dalyvavo jo garbei suruoštoj Ontario valdžios vakarienėje ir po to Pagalbos Lietuvai vajaus komiteto priėmime Prisikėlimo salėje. Didysis, nepaprastai gausus dalyviais, susitikimas su lietuviais įvyko gruodžio 9 d. perpildytoje didžiulėje Anapilio salėje, kur AT pirmininkas pasakė pagrindinę kalbą. Po šių iškilmių išskrido į Vašingtoną, DC, pasimatyti su JAV prezidentu G. Bush'u ir kitais valdžios darbuotojais. (Plačiau kt. nr.) **S.**

"PASLAUGA RŪTA" (Labdaros tikslu). Įmokėjus $100 į "Paramos" banką, jūs galite aprūpinti kiaulienos skerdiena Lietuvoje gyvenančius giminaičius, draugus, senelių ir vaikų namus. Grynos šviežios skerdienos gaus 70 kg. Mėsa bus pristatoma į namus pagal nurodytą adresą. Teirautis tel. (416) 536-4742. TORONTAS-RŪTA

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniame laikotarpyje bus atidaryta ir sekmadieniais po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

KALĖDINIS "TŽ" NUMERIS išeis gruodžio 18 d. Pokalėdinis numeris dėl švenčių neišeis. Pirmasis numeris 1991 m. pasirodys sausio 2 d. Kalėdiniai ir naujametiniai sveikinimai priimami iki gruodžio 12 d. Įsirašantieji į bendrą sveikinimą prideda auką laikraščiui, užsakantieji atskirus rėminius sveikinimus sumoka skelbimo kainą (vienas inčas vienos skiltie 6 dol.). Tai parama laikraščiui ir kartu palengvinimas sveikintojams – nereikia rašytik atvirukų ir apsunkinti paštą.

PADĖKA

Nek. Pr. Marijos seserys reiškia nuoširdžią padėką visiems, prisidėjusiems prie mūsų metinės šventės renginio: rėmėjų būrelio pirmininkei R. Grigonienei ir jos talkininkėms už šio renginio suorganizavimą.

Klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, už patalpas, programos atlikėjams seselei Paulei ir "Serenados" trijulei – R. Underiui, V. Vaičiūnui ir P. Vytui; V. Siminkevičienei už paaukotas gėles ir skoningai papuoštus stalus; B. J. Danaičiams už bilietų spausdinimą.

"Tėvynės prisiminimų" radijo valandėlės vedėjai V. Laurinavičienei už pranešimą, K. Manglicui ir R. Karasiejienei už loterijos pravedimą, dosniems laimikių aukotojams ir mieloms ponioms už skanumynus.

Jūsų visų didelio pasiaukojimo dėka ši šventė praėjo sėkmingai ir jaukioje nuotaikoje.

Nek. Pr. Marijos seserys

ENERGINGA MOTERIS ir du jauni vyrai, neseniai atvykę iš Lietuvos, ieško darbų. Skambinti tel. 1-416-476-2849 Keswick, Ont., arba tel. 452-9769 Brampton, Ont.

PARDUODAMI nauji baldai už pusę kainos: sofa, elektrinė krosnis, komoda su veidrodžiu, kavos staliukas, oro vėsinimo aparatas. Skambinti tel. 534-6803.

MONTREALQUE

Antroji lapkričio mėn. pusė Montrealyje praėjo sporto ženkle. Montrealio ritminės gimnastikos klubo "Questo International" kvietimu, lapkričio 24-25 d.d. dalyvavo dvi Lietuvos gimnastės tarpklubinėse varžybose. Kristina Kliukevičiūtė, 15 m. amžiaus, vyresniųjų klasėje laimėjo visus penkis aukso medalius. Jurgita Leščinskaitė jaunių grupėje nusinešė irgi visus penkis aukso medalius. Šias mergaites lydėjo jų trenerė Vaida Kubilienė ir rėmėjų Klaipėdos siuvyklos tresto atstovė Julija Stankienė. Blogiau sekėsi vyrams. Lapkričio 30 d. vyko galiūnų-stipruolių (o "Gazette pavadino "begemotų" varžybos, kuriose dalyvavo penkios valstybės – Kanada, JAV, Anglija, Islandija ir Lietuva – kiekviena pasiuntusi po du atstovus. Lietuvai atstovavo Raimundas Zenkevičius, užėmęs trečią vietą pavieniui ir šeštą vietą iš visų keturių reikalaujamų programos numerių. Arvydas Švėgžda liko paskutinis. Bet lietuviai džiaugiasi pasiektais rezultatais, nes jie pasiekė Lietuvos rekordą. Kai kurie varžybų reikalavimai Lietuvoje buvo kitaip suprasti. Šiuos stipruolius lydėjo Raimundo treneris Bronius Vyšniauskas, Kęstutis Klimaitis ir Gintautas Babravičius.

AV sekmadienių rinkliavai paruošti vokeliai 1991 metams jau padėti prie įėjimo šventovėje. Parapijiečiai prašomi juos pasiimti, nes nebus siuntinėjami į namus. Vokelius paruošė Albinas Blauzdžiūnas.

Kalėdų eglutę rengia Montrealio lituanistinė mokykla gruodžio 16 d. tuoj po pamaldų AV parapijos salėje.

Montrealio skautės-tai ruošia Kūčias gruodžio 13, ketvirtadienį, AV parapijos salėje.

Gailos ir muz. Aleksandro Stankevičių dukrelė pakrikštyta Stephanie-Aida vardaïs. Krikšto tėvais buvo Claudie Stankevičiūtė ir Algis Lapinas.

A.a. Stanislovas Stravinskas, 84 m. amžiaus mirė lapkričio 24 d. Palaidotas iš AV šventovės.

A.a. Jonas Lingaitis, 69 m. amžiaus mirė lapkričio 29 d. Palaidotas gruodžio 1 d. Ste. Agathe, Que., kapinėse. Liūdi duktė, du sūnūs su šeimomis, sesuo ir kiti artimieji. **B.S.**

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256:5355 **C. I. B.**

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš $26,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11½%	Taupymo – special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	6½%
1 metų	10¾%	Taupymo – kasdienines	6¼%
180 d. - 364 d.	10½%	Einamos sąsk.	4½%
120 d. - 179 d.	10¼%	RRIF – RRSP – term.	11¾%
60 d. - 119 d.	10 %	RRIF – RRSP – taup.	7½%
30 d. - 59 d.	10 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 13¼%, asmenines – nuo 14¼%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

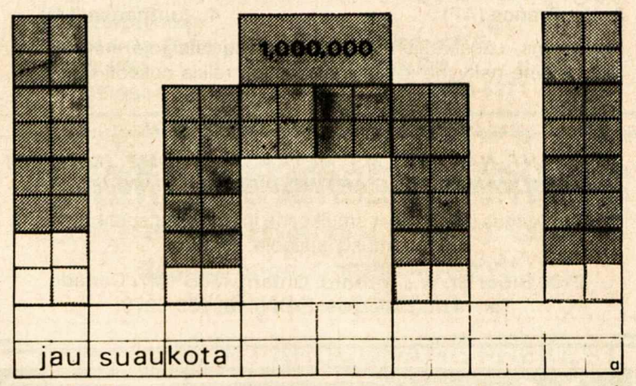

ar jau atidavei savo dalį?

ATVYKĖ IŠ LIETUVOS vyras ir moteris atskirai gali prižiūrėti vaikus ar senelius, dirbti namų ruošos darbus, baldų ar namų remontą. Norime susitarti dėl darbo pavasariui ar tolimesnei ateičiai. Toronte turime ankstesnių darbų rekomendacijas. Skambinti tel. 259-9940 darbo laiku, arba vakarais ir savaitgaliais tel. 621-7767 Antanui.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitei $200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitei $150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupko, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

ATVYKĘS IŠ LIETUVOS ieškau bet kokio darbo. Turiu tarptautines vairavimo teises ir galiu vairuoti automobilį. Skambinti tel. 233-8424 Toronte.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom – vestuvėm, krikštynom, laidotuvėm, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiulienei tel. (416) 626-5184.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniškai paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Siminkevičienę tel. 595-9761 Toronte.

"LEDAS" REFRIGERATION

Taisau – visų rūšių šaldytuvus; automobilių vėsinimo sistemas; skalbimo bei džiovinimo mašinas. Darbas garantuotas, prieinama kaina.

RAIMONDAS JARECKAS
tel. (416) 536-8390 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.